

Vijeće
Europske unije

Međuinstitucijski predmet:
2026/0058 (NLE)

Bruxelles, 26. lipnja 2026.
(OR. en)

6829/26
ADD 3

LIMITE

UK 46

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet: Sporazum u vezi s Gibraltaron između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane

---

UVJETI ZAPOSŁJAVANJA
IZ ČŁANKA 295. SPORAZUMA

Popis uvjeta zapořljavanja iz članka 295.:

- (a) maksimalno radno vrijeme i minimalna razdoblja odmora;
- (b) minimalni plaćeni godišnji odmor;
- (c) primici od rada, uvećani za prekovremeni rad; ova se točka ne primjenjuje na dopunske strukovne mirovinske sustave;
- (d) uvjeti ustupanja radnika, posebno preko poduzeća za privremeno zapořljavanje;
- (e) zdravstveni uvjeti, sigurnost i higijena na radu;
- (f) zaštitne mjere s obzirom na uvjete zapořljavanja trudnica ili žena koje su nedavno rodile, djece i mladih;
- (g) jednako postupanje prema muškarcima i ženama i ostale odredbe u odnosu na nediskriminaciju;
- (h) uvjeti smjeřtaja radnika ako ga poslodavac osigurava radnicima koji izbivaju iz svojeg uobičajenog mjesta rada;

- (i) dodaci ili nadoknade za pokrivanje troškova putovanja, hrane i smještaja za radnike koji izbivaju iz svojeg mjesta boravišta zbog profesionalnih razloga.

Točka (i) primjenjuje se isključivo na troškove putovanja, hrane i smještaja koji su nastali za upućene radnike kada se od njih traži da putuju u svoje uobičajeno mjesto rada i iz njega u državi članici na čije su državno područje upućeni ili ako ih njihov poslodavac privremeno pošalje iz tog uobičajenog mjesta rada u drugo mjesto rada.

POSLOVNIK O RJEŠAVANJU SPOROVA

I. Definicije

1. Za potrebe dijela šestog ovog Sporazuma i ovog Poslovnika, primjenjuju se sljedeće definicije:
  - (a) „administrativno osoblje”, u odnosu na arbitra, znači osobe koje su pod vodstvom i nadzorom arbitra, osim pomoćnika;
  - (b) „savjetnik” znači osoba koju je stranka angažirala kako bi je savjetovala ili joj pomagala u vezi s arbitražnim postupkom;
  - (c) „arbitražno tijelo” znači tijelo osnovano na temelju članka 306. ovog Sporazuma;
  - (d) „arbitar” znači član arbitražnog tijela;
  - (e) „pomoćnik” znači osoba koja u okviru mandata arbitra te pod njegovim vodstvom i nadzorom obavlja istraživanje ili pruža pomoć tom arbitru;

- (f) „stranka koja podnosi pritužbu” znači svaka stranka koja zatraži osnivanje arbitražnog tijela prema članku 306. ovog Sporazuma;
- (g) „registar” znači vanjsko tijelo s relevantnim stručnim znanjem koje imenuju stranke radi pružanja administrativne potpore postupku;
- (h) „tužena stranka” znači stranka koja navodno krši obuhvaćene odredbe; i
- (i) „predstavnik stranke” znači zaposlenik ili bilo koja osoba koju je imenovalo ministarstvo, vladina agencija ili bilo koji drugi javni subjekt stranke, koja zastupa stranku u sporu na temelju ovog Sporazuma i dopunskih sporazuma.

II. Dostava obavijesti

2. Zahtjevi, obavijesti, pisani podnesci ili drugi dokumenti (dalje u tekstu „obavijest”):

- (a) koje dostavlja arbitražno tijelo istodobno se šalju objema strankama;
- (b) koje stranka upućuje arbitražnom tijelu istodobno se u kopiji dostavljaju drugoj stranci;
i
- (c) koje stranka upućuje drugoj stranci istodobno se prema potrebi u kopiji dostavljaju arbitražnom tijelu.

3. Sve obavijesti dostavljaju se e-poštom ili, ako je to primjereno, bilo kojim drugim telekomunikacijskim sredstvom kojim je moguće dokazati slanje obavijesti. Ako se ne dokaže drukčije, smatra se da je obavijest dostavljena na dan slanja.
4. Sve se obavijesti upućuju pravnoj službi Europske komisije i pravnom savjetniku Ministarstva za vanjske poslove, Commonwealth i razvoj Ujedinjene Kraljevine.
5. Manje se administrativne pogreške u zahtjevu, obavijesti, pisanom podnesku ili drugom dokumentu koji se odnose na postupke pred arbitražnim tijelom mogu ispraviti dostavom novog dokumenta u kojem su izmjene jasno naznačene.
6. Ako je posljednji dan za dostavu dokumenta neradni dan institucija Unije ili vlade Ujedinjene Kraljevine ili Gibraltara, rok za dostavu dokumenta istječe prvi idući radni dan.

III. Imenovanje arbitara

7. Ako se arbitar bira ždrijebom, u skladu s člankom 306. dijela šestog, supredsjednik Vijeća za suradnju stranke koja podnosi pritužbu pravodobno obavješćuje supredsjednika tužene stranke o datumu, vremenu i mjestu odabira ždrijebom. Tužena stranka može, ako tako odluči, prisustvovati odabiru ždrijebom. Odabir ždrijebom u svakom se slučaju provodi sa strankom ili strankama koje su prisutne.

8. Supredsjednik stranke koja podnosi pritužbu svakoj osobi odabranoj za arbitra dostavlja pisanu obavijest o njezinu odabiru. Svaka osoba objema strankama potvrđuje svoju raspoloživost u roku od pet dana od dana primitka te obavijesti.
9. Za potrebe članka 306. supredsjednik Vijeća za suradnju iz stranke koja podnosi pritužbu ždrijebom odabire:
- (a) arbitra iz skupine osoba koje je stranka službeno predložila za potpis na temelju članka 319. stavka 1. točke (a) ili (b), ovisno o slučaju, ili, ako njih nema, iz skupine osoba koje je druga stranka službeno predložila za potpis te stranke; i
  - (b) predsjednika iz skupine osoba koje su jedna ili obje stranke službeno predložile za potpis predsjednika u skladu s člankom 319. stavkom 1. točkom (c).
10. Stranke mogu odrediti registar koji pomaže u organizaciji i vođenju posebnih postupaka rješavanja sporova na temelju *ad hoc* aranžmana ili aranžmana koje je donijelo Vijeće za suradnju u skladu s člankom 326. ovog Sporazuma.
11. Arbitri prihvaćaju imenovanje potpisivanjem ugovora o imenovanju. Stranke nastoje osigurati da se najkasnije do trenutka kad svi odabrani arbitri potvrde svoju dostupnost dogovore o naknadi i nadoknadi troškova za arbitre i pomoćnike te pripreme potrebne ugovore o imenovanju kako bi se bez odgode potpisali. Naknade i troškovi arbitara temelje se na standardima WTO-a. Naknade i troškovi jednog ili više pomoćnika arbitra ne smiju biti veći od 50 % naknade tog arbitra.

IV. Organizacijski sastanak

12. Osim ako se dogovore drukčije, stranke se sastaju s arbitražnim tijelom u roku od sedam dana od njegova osnivanja kako bi se utvrdila pitanja koja stranke ili arbitražno tijelo smatraju primjerenima, uključujući vremenski raspored arbitražnog postupka. Na tom sastanku mogu bilo kojim sredstvom, uključujući telefonski ili putem videokonferencije, sudjelovati arbitri i predstavnici stranaka.

V. Pisani podnesci

13. Stranka koja podnosi pritužbu dostavlja svoj pisani podnesak najkasnije 30 dana od dana osnivanja arbitražnog tijela. Tužena stranka dostavlja svoj pisani podnesak najkasnije 30 dana od dana dostave pisanog podneska stranke koja podnosi pritužbu.

VI. Rad arbitražnog tijela

14. Predsjednik arbitražnog tijela predsjedava svim njegovim sastancima. Arbitražno tijelo predsjedniku može delegirati ovlast za donošenje administrativnih i postupovnih odluka.
15. Ako nije drukčije predviđeno u dijelu šestom ovog Sporazuma ili u ovom Poslovniku, arbitražno tijelo može svoje aktivnosti obavljati bilo kojim sredstvima, među ostalim putem telefona, videokonferencije ili drugih elektroničkih sredstava komunikacije.
16. Samo arbitri mogu sudjelovati u raspravama arbitražnog tijela, ali arbitražno tijelo može dopustiti da na raspravi budu prisutni njihovi pomoćnici.

17. Sastavljanje pravorijeka, odluka i izvješća u isključivoj je nadležnosti arbitražnog tijela i ne može se delegirati.
18. Ako se pojavi postupovno pitanje koje nije obuhvaćeno dijelom šestim ovog Sporazuma ili njegovim prilogima, arbitražno tijelo nakon savjetovanja sa strankama može donijeti odgovarajući postupak koji je u skladu s tim odredbama.
19. Ako smatra da je potrebno promijeniti neki od rokova arbitražnog postupka, osim rokova utvrđenih u dijelu šestom ovog Sporazuma, ili da je potrebna bilo kakva druga postupovna ili upravna prilagodba, arbitražno tijelo nakon savjetovanja sa strankama pisanim putem obavješćuje stranke o razlozima te promjene ili prilagodbe te o roku ili potrebnoj prilagodbi.

VII. Zamjena

20. Ako stranka smatra da arbitar ne ispunjava zahtjeve iz Priloga 30. i da ga zato treba zamijeniti, ta stranka o tome obavješćuje drugu stranku u roku od 15 dana od datuma na koji je prikupila dostatne dokaze o arbitrovu navodnom neispunjenju zahtjeva.
21. Stranke se savjetuju u roku od 15 dana od datuma obavijesti iz pravila 20. Obavješćuju arbitra o navodnom neispunjenju zahtjeva i od njega mogu zatražiti da poduzme mjere za njegovo ispravljanje. Ako se tako sporazumiju, mogu i razriješiti arbitra te odabrati novoga u skladu s člankom 306. ovog Sporazuma.

22. Ako se stranke ne uspiju dogovoriti o zamjeni arbitra, koji nije predsjednik arbitražnog tijela, bilo koja od njih može zatražiti da se to pitanje uputi predsjedniku arbitražnog tijela, čija je odluka konačna.

Ako predsjednik arbitražnog tijela utvrdi da arbitar nije ispunio zahtjeve iz Priloga 30., bira se novi arbitar u skladu s člankom 306. ovog Sporazuma.

23. Ako se stranke ne uspiju dogovoriti o potrebi zamjene predsjednika, bilo koja od njih može zatražiti da se to pitanje uputi jednoj od ostalih osoba s potpisa predsjednika utvrđenog u skladu s člankom 319. ovog Sporazuma. Ime te osobe ždrijebom izvlači supredsjednik Vijeća za suradnju iz stranke koja podnosi zahtjev ili zamjenik predsjednika. Odluka odabrane osobe o zamjeni predsjednika konačna je.

Ako ta osoba utvrdi da predsjednik ne postupa u skladu sa zahtjevima iz Priloga 30., bira se novi predsjednik u skladu s člankom 306. ovog Sporazuma.

VIII. Rasprave

24. Na temelju rasporeda utvrđenog u skladu s pravilom 12. predsjednik arbitražnog tijela nakon savjetovanja sa strankama i drugim arbitrima obavještuje stranke o datumu, vremenu i mjestu održavanja rasprave. Stranka na čijem se području održava rasprava javno objavljuje tu informaciju, osim ako je rasprava zatvorena za javnost.

25. Ako se stranke ne dogovore drukčije, rasprava se održava u Bruxellesu ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, stranka koja podnosi pritužbu, odnosno u Londonu ako je Europska unija stranka koja podnosi pritužbu. Tužena stranka zadužena je za logističku organizaciju rasprave i snosi pripadajuće troškove.
26. Ako se stranke slože, arbitražno tijelo može sazvati dodatne rasprave.
27. Svi arbitri moraju biti prisutni tijekom cijele rasprave.
28. Ako se stranke ne dogovore drukčije, raspravi mogu prisustvovati sljedeće osobe, neovisno o tome je li rasprava otvorena za javnost:
- (a) zastupnici stranke;
  - (b) savjetnici;
  - (c) pomoćnici i administrativno osoblje;
  - (d) usmeni prevoditelji, pismeni prevoditelji i sudski zapisničari arbitražnog tijela; i
  - (e) stručnjaci, prema odluci arbitražnog tijela u skladu s člankom 318. ovog Sporazuma.
29. Svaka stranka najkasnije pet dana prije datuma rasprave dostavlja arbitražnom tijelu i drugoj stranci popis imena osoba koje će u ime te stranke usmeno iznijeti argumente na raspravi te popis imena drugih predstavnika i savjetnika koji će prisustvovati raspravi.

30. Arbitražno tijelo provodi raspravu na sljedeći način, osiguravajući da strankama bude dodijeljeno jednako vrijeme za iznošenje argumenata i protuargumenata:

(a) Argumenti

- i. argument stranke koja podnosi pritužbu; i
- ii. argument tužene stranke.

(b) Iznošenje protuargumenata

- i. odgovor stranke koja podnosi pritužbu; i
- ii. protuodgovor tužene stranke.

31. Arbitražno tijelo može u bilo kojem trenutku tijekom rasprave uputiti pitanja bilo kojoj stranci.

32. Arbitražno tijelo osigurava da se snimka rasprave dostavi strankama što je prije moguće nakon rasprave.

33. Svaka stranka može u roku od 10 dana od datuma rasprave dostaviti dopunski pisani podnesak o bilo kojem pitanju proizašlom iz rasprave.

IX. Pitanja u pisanom obliku

34. Arbitražno tijelo može u bilo kojem trenutku tijekom postupka u pisanom obliku uputiti pitanja jednoj ili objema strankama. Sva pitanja upućena jednoj stranci u kopiji se dostavljaju drugoj stranci.

35. Stranka drugoj stranci dostavlja presliku svojeg odgovora na pitanja arbitražnog tijela. Druga stranka ima mogućnost dostaviti pisane primjedbe na taj odgovor u roku od pet dana od dostave kopije odgovora.

X. Povjerljivost

36. Svaka stranka i arbitražno tijelo čuvaju povjerljivost svih informacija koje je druga stranka dostavila arbitražnom tijelu i koje je označila kao povjerljive. Stranka koja arbitražnom tijelu podnese pisani podnesak koji sadržava povjerljive informacije u roku od 15 dana dostavlja podnesak bez povjerljivih informacija koji se javno objavljuje.
37. Ništa u ovom Poslovniku ne sprečava stranku da u javnosti iznosi svoja stajališta pod uvjetom da prilikom upućivanja na informacije koje je dostavila druga stranka ne otkriva informacije koje je druga stranka označila kao povjerljive.
38. Ako podnesak i argumenti stranke sadržavaju povjerljive informacije, arbitražno tijelo relevantne dijelove sjednice održava u obliku zatvorene sjednice. Stranke poštuju povjerljivost rasprava arbitražnog tijela ako se održavaju na zatvorenoj sjednici.

XI. Kontakti *ex parte*

39. Arbitražno tijelo ne sastaje se niti stupa u kontakt s jednom strankom u odsutnosti druge stranke.

40. Arbitar ne raspravlja ni o kojem aspektu predmeta postupka s jednom ili objema strankama u odsutnosti drugih arbitara.
41. Stranka ne smije biti u kontaktu s arbitrom. Svaki kontakt između stranke i osobe koja se razmatra za arbitra ograničen je na pitanja povezana s dostupnošću te osobe i ugovorom o imenovanju.

XII. Podnesci *amicus curiae*

42. Ako se stranke u roku od pet dana od datuma osnivanja arbitražnog tijela ne dogovore drukčije, arbitražno tijelo može primati nezatražene pisane podneske od fizičkih osoba stranke ili pravnih osoba sa sjedištem na području stranke koje su neovisne o državnim tijelima stranaka (dalje u tekstu „podnesci *amicus curiae*”), pod uvjetom:
- (a) da ih arbitražno tijelo primi u roku od 10 dana od dana osnivanja arbitražnog tijela;
  - (b) da su sažeti i ni u kojem slučaju dulji od 15 stranica, uključujući priloge, s dvostrukim proredom;
  - (c) da su izravno povezani s činjeničnim ili pravnim pitanjem koje razmatra arbitražno tijelo;
  - (d) da sadržavaju opis osobe koja dostavlja podnesak, uključujući državljanstvo fizičke osobe te za pravne osobe mjesto poslovnog nastana, vrstu djelatnosti, pravni status, opće ciljeve, izvor financiranja i informacije o bilo kojem subjektu koji nad njom ima kontrolu;

- (e) da je u njima navedena priroda interesa te osobe u postupku pred arbitražnim tijelom; i
- (f) da su sastavljeni na radnim jezicima utvrđenima u skladu s pravilom 46. ili 47.

- 43. Podnesci *amicus curiae* dostavljaju se strankama radi očitovanja. Stranke mogu iznijeti primjedbe arbitražnom tijelu u roku od 10 dana od datuma dostave tih podnesaka strankama.
- 44. Arbitražno tijelo u svojem izvješću navodi sve podneske *amicus curiae* koje je primilo u skladu s pravilom 42. Arbitražno tijelo nije obvezno u svojem izvješću navoditi argumente iznesene u tim podnescima. Ako arbitražno tijelo odgovori na iznesene argumente, ono uzima u obzir i sve primjedbe stranaka koje su iznijele stranke u skladu s pravilom 43.

XIII. Hitni slučajevi

- 45. U hitnim slučajevima iz članka 310. ovog Sporazuma arbitražno tijelo nakon savjetovanja sa strankama prema potrebi prilagođava rokove utvrđene u ovom Poslovniku. Arbitražno tijelo o takvim prilagodbama dostavlja obavijest strankama.

XIV. Radni jezik i prijevodi

- 46. Postupak pred arbitražnim tijelom vodi se na engleskom jeziku.
- 47. Pravorijeci, izvješća i odluke arbitražnog tijela objavljuju se na engleskom jeziku.

48. Ako stranka dostavi dokument na jeziku koji nije engleski, o vlastitom trošku istodobno dostavlja prijevod dokumenta.

XV. Ostali postupci

49. Rokovi utvrđeni u ovom Poslovniku prilagođavaju se u skladu s posebnim rokovima predviđenima za donošenje pravorijeka, izvješća ili odluke arbitražnog tijela u skladu s člancima od 314. do 317. ovog Sporazuma.
-

KODEKS PONAŠANJA ARBITARA

I. Definicije

1. U ovom Kodeksu ponašanja:

- (a) „arbitar” znači član arbitražnog tijela;
- (b) „pomoćnik” znači osoba koja u okviru mandata arbitra te pod njegovim vodstvom i nadzorom obavlja istraživanje ili pruža pomoć tom arbitru; i
- (c) „kandidat” znači osoba koja se razmatra za arbitra u skladu s člankom 306. ili 319. ovog Sporazuma.

II. Vodeća načela

2. Radi očuvanja integriteta i nepristranosti mehanizma za rješavanje sporova, kandidati i arbitri:

- (a) moraju biti upoznati s ovim Kodeksom ponašanja;
- (b) moraju biti neovisni i nepristrani;

- (c) moraju izbjegavati izravan ili neizravan sukob interesa;
  - (d) moraju izbjegavati neprimjereno postupanje ili pristranost i dojam neprimjerenosti ili pristranosti;
  - (e) moraju poštovati visoke standarde ponašanja;
  - (f) ne smiju primati upute ni od koje organizacije ili vlade u vezi s rješavanjem sporova na temelju ovog Sporazuma ili bilo kojeg dopunskog sporazuma; i
  - (g) ne smiju biti vođeni vlastitim interesima, izloženi vanjskim pritiscima, političkim interesima, zahtjevima javnosti, odanošću stranci ili strahu od kritike.
3. Arbitri ne prihvaćaju, izravno ili neizravno, nikakvu obvezu ni korist koja bi na bilo koji način utjecala, ili odavala dojam da utječe, na pravilno obavljanje njihovih dužnosti.
  4. Arbitri svoj položaj u arbitražnom tijelu ne iskorištavaju za ostvarivanje osobnih ili privatnih interesa. Arbitri izbjegavaju radnje koje mogu stvoriti dojam da su druge osobe u posebnom položaju da na njih utječu.
  5. Arbitri ne dopuštaju da prijašnji ili sadašnji financijski, poslovni, profesionalni, obiteljski ili društveni odnosi ili obveze utječu na njihovo ponašanje ili prosudbu.
  6. Arbitri izbjegavaju uspostavljanje bilo kakvih odnosa ili stjecanje bilo kakvih financijskih interesa koji bi mogli utjecati na njegovu nepristranost ili opravdano stvoriti dojam neprimjerenosti ili pristranosti.

III. Obveze objavljivanja informacija

7. Prije prihvatanja imenovanja arbitrom u skladu s člankom 306. ovog Sporazuma, kandidati od kojih se traži da obavljaju dužnost arbitra primaju presliku ovog Kodeksa ponašanja i strankama u pisanom obliku otkrivaju sve prošle ili sadašnje interese, odnose ili pitanja koji će vjerojatno utjecati na njihovu neovisnost ili nepristranost ili koji bi mogli opravdano stvoriti dojam neprimjerenog ponašanja ili pristranosti. Kandidati u tu svrhu poduzimaju sve razumne napore kako bi stekli saznanja o postojanju svih takvih interesa, odnosa ili pitanja.
8. Obveza otkrivanja trajna je dužnost arbitara da uvijek poduzimaju razumne napore kako bi stekli saznanja o svim interesima, odnosima ili pitanjima iz stavka 7. koji mogu nastati u bilo kojoj fazi postupka te da ih otkriju strankama u pisanom obliku što je prije moguće nakon što o njima steknu saznanje.
9. Kandidati i arbitri obavješćuju stranke o svim pitanjima koja se odnose na stvarna ili moguća kršenja ovog Kodeksa ponašanja kako bi ih stranke mogle razmotriti.

IV. Dužnosti arbitara

10. Nakon što prihvate imenovanje, arbitri su dužni biti na raspolaganju za obavljanje svojih dužnosti te ih obavljati temeljito, brzo, pošteno i s dužnom pažnjom tijekom cijelog postupka.
11. Arbitri razmatraju samo pitanja koja se otvore u postupku i potrebna su za donošenje odluke ili izradu izvješća. Tu dužnost ne smiju delegirati nijednoj drugoj osobi.

12. Pomoćnici ispunjavaju obveze utvrđene za arbitre u dijelovima II., III. i VII. ovog Kodeksa ponašanja *mutatis mutandis*. Arbitri su dužni poduzeti sve što je potrebno da njihovi pomoćnici budu upoznati s tim obvezama i ispunjavaju ih.

V. Dužnosti potencijalnih kandidata

13. Osobe uvrštene na popis sastavljen u skladu s člankom 306. ili 319. ovog Sporazuma moraju poštovati visoke standarde ponašanja i izbjegavati neprimjereno ponašanje ili stvaranje dojma neprimjerenog ponašanja. Osobe koje su uvrštene na taj popis ili čije se uvrštenje na taj popis razmatra bez odgode obavješćuju stranke o svim pitanjima koja bi u tom pogledu trebalo razmotriti.

VI. Obveze bivših arbitara

14. Bivši arbitri izbjegavaju radnje koje mogu stvoriti dojam da su bili pristrani pri obavljanju svojih dužnosti ili da su imali koristi od bilo koje odluke ili pravorijeka arbitražnog tijela.
15. Bivši arbitri ispunjavaju obveze iz dijela VII. ovog Kodeksa ponašanja.

VII. Povjerljivost

16. Arbitri ni u kojem trenutku ne smiju otkrivati ni koristiti informacije koje nisu javne, a odnose se na postupak ili su dobivene tijekom postupka za koji su imenovani, osim za potrebe tog postupka. Oni osobito ne smiju otkrivati ni koristiti takve informacije kako bi ostvarili korist za sebe ili druge ili naštetili tuđim interesima.

17. Arbitri ne smiju otkriti odluku ili izvješće arbitražnog tijela ni njihove dijelove prije nego što se objave u skladu s člankom 321. ovog Sporazuma.
18. Arbitri nikada ne otkrivaju vijećanja arbitražnog tijela ili stajališta pojedinih arbitara, niti daju izjave o postupku za koji su imenovani ili o pitanjima koja su predmet spora u postupku.

VIII. Troškovi

19. Arbitri vode evidenciju o vremenu koje su posvetili postupku i svojim troškovima, kao i o vremenu i troškovima svojih pomoćnika, ako je primjenjivo, te o tome podnose konačni račun.
-

PROTOKOL
O KOORDINACIJI SOCIJALNE SIGURNOSTI

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

ČLANAK SSC.1.

Definicije

Za potrebe ovog Protokola primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „djelatnost kao zaposlena osoba” znači bilo koja djelatnost ili istovjetna situacija koja se takvom smatra u svrhu primjene zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltaron, o socijalnoj sigurnosti, ako takva djelatnost ili istovjetna situacija postoji u Gibraltaru, ili zakonodavstva Kraljevine Španjolske o socijalnoj sigurnosti, ako takva djelatnost ili istovjetna situacija postoji u Kraljevini Španjolskoj;
- (b) „djelatnost kao samozaposlena osoba” znači bilo koja djelatnost ili istovjetna situacija koja se takvom smatra u svrhe primjene zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltaron, o socijalnoj sigurnosti ako takva djelatnost ili istovjetna situacija postoji u Gibraltaru, ili zakonodavstva Kraljevine Španjolske o socijalnoj sigurnosti ako takva djelatnost ili istovjetna situacija postoji u Kraljevini Španjolskoj;

- (c) „usluge potpomognute oplodnje” znači sve medicinske, kirurške ili porođničke usluge koje se pružaju kako bi se osobi pomoglo u začeću djeteta;
- (d) „davanja u naravi” znači:
- i. za potrebe glave III. poglavlja 1., davanja u naravi predviđena na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske kojima je svrha pružiti, staviti na raspolaganje ili izravno platiti trošak zdravstvene zaštite i proizvoda i usluga povezanih s tom zaštitom odnosno izvršiti povrat takvih troškova;
  - ii. za potrebe glave III. poglavlja 2., sva davanja u naravi koja se odnose na ozljede na radu i profesionalne bolesti, na način kako su definirane u podtočki i. i predviđene u sustavima Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske za slučaj ozljeda na radu i profesionalnih bolesti;
- (e) „razdoblje odgoja djeteta” odnosi se na svako razdoblje koje se priznaje na temelju mirovinskog zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske ili na temelju kojeg se ostvaruje pravo na dodatak uz mirovinu izričito zbog toga što je osoba odgajala dijete, bez obzira na način izračuna tih razdoblja te jesu li ostvarena za vrijeme odgoja djeteta ili su priznata retroaktivno;
- (f) „državni službenik” znači osoba koju takvom smatra ili tako prema njoj postupa Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, ako uprava koja ga zapošljava podliježe zakonodavstvu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevina Španjolska ako uprava koja ga zapošljava podliježe zakonodavstvu Kraljevine Španjolske;

- (g) „nadležno tijelo” znači, u odnosu na Ujedinjenu Kraljevinu, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevinu Španjolsku ministar, ministri ili drugo istovjetno tijelo odgovorno za sustave socijalne sigurnosti u Kraljevini Španjolskoj ili Gibraltaru u cjelini ili nekom njihovu dijelu;
- (h) „nadležna ustanova” znači:
- i. ustanova kod koje je dotična osoba osigurana u vrijeme podnošenja zahtjeva za davanje; ili
  - ii. ustanova kod koje dotična osoba ima ili bi imala pravo na davanja ako dotična osoba ili član (članovi) njezine obitelji boravi u Kraljevini Španjolskoj, ako se ustanova nalazi u Kraljevini Španjolskoj, ili u Gibraltaru, ako se ustanova nalazi u Gibraltaru; ili
  - iii. ustanova o kojoj je obavijestilo nadležno tijelo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome o kome je riječ; ili
  - iv. u slučaju sustava koji se odnosi na obveze poslodavca s obzirom na davanja navedena u članku SSC.4. stavku 1. uključeni poslodavac ili osiguravatelj ili, u nedostatku navedenih, tijelo o kojem je obavijestilo nadležno tijelo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome o kome je riječ;
- (i) „posmrtna pripomoć” znači jednokratna isplata za slučaj smrti, osim paušalnih davanja iz točke (v);

- (j) „obiteljsko davanje” znači sva davanja u naravi ili novčana davanja namijenjena podmirivanju obiteljskih troškova, isključujući predujmove za plaćanje uzdržavanja i poseban doplati za rođenje djeteta i doplati za posvojenje djeteta navedene u Prilogu.SSC-1.;
- (k) „pogranični radnik” znači svaka osoba obuhvaćena definicijom iz članka 291. stavaka 2. i 3. ovog Sporazuma;
- (l) „domaća baza” znači mjesto iz kojeg član posade uobičajeno počinje i u kojem završava razdoblje dužnosti ili niz takvih razdoblja i u kojem, pod uobičajenim uvjetima, prijevoznik/zračni prijevoznik nije nadležan za smještaj dotičnog člana posade;
- (m) „ustanova” znači, u odnosu na Ujedinjenu Kraljevinu, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevinu Španjolsku tijelo odgovorno za primjenu cjelokupnog zakonodavstva ili njegova dijela;
- (n) „ustanova mjesta boravišta” i „ustanova mjesta privremenog boravka” znači ustanova nadležna za pružanje davanja u mjestu u kojem dotična osoba boravi odnosno ustanova nadležna za pružanje davanja u mjestu u kojem dotična osoba privremeno boravi, u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje ta ustanova ili, ako ne postoji takva ustanova, ustanova koju je odredilo relevantno nadležno tijelo;

- (o) „osigurana osoba” znači, u odnosu na grane socijalne sigurnosti obuhvaćene glavom III. poglavljima 1. i 3., bilo koja osoba koja udovoljava uvjetima zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome tko je nadležan na temelju glave II. za stjecanje prava na davanja, uzimajući u obzir odredbe ovog Protokola;
- (p) „zakonodavstvo” znači, u odnosu na Ujedinjenu Kraljevinu, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevinu Španjolsku zakoni, drugi propisi i druge zakonske odredbe te sve druge provedbene mjere koje se odnose na grane socijalne sigurnosti obuhvaćene člankom SSC.4. stavkom 1., ali isključuje ugovorne odredbe koje ne služe za provedbu obveze osiguranja koja proizlazi iz zakona i drugih propisa iz ove točke ili koje su predmet odluke tijela javne vlasti koja ih čini obveznim ili proširuje njihovo područje primjene, uz uvjet da Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevina Španjolska, ovisno o tome o kome je riječ, o tome da izjavu i o njoj obavijesti Posebni odbor za kretanje osoba. Unija objavljuje takvu izjavu u *Službenom listu Europske unije*;
- (q) „davanje za dugotrajnu njegu” znači davanje u naravi ili novčano davanje čija je svrha rješavati potrebe za njegom osobe kojoj je zbog oštećenja potrebna znatna pomoć, među ostalim pomoć druge osobe ili osoba u obavljanju osnovnih aktivnosti svakodnevnog života tijekom duljeg razdoblja kako bi se poduprla njihova osobna autonomija; to uključuje davanja koja se u istu svrhu odobravaju osobi koja pruža takvu pomoć;

(r) „član obitelji” znači:

i. (A) bilo koja osoba definirana ili priznata kao član obitelji ili osoba određena kao član kućanstva zakonodavstvom na temelju kojeg se pružaju davanja;

(B) što se tiče davanja u naravi na temelju glave III. poglavlja 1., svaka osoba definirana ili priznata kao član obitelji ili osoba određena kao član kućanstva zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako ta osoba boravi u Gibraltaru, ili Kraljevine Španjolske ako ta osoba boravi u Kraljevini Španjolskoj;

ii. ako se zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome što se primjenjuje na temelju podtočke i., ne razlikuju članovi obitelji i ostale osobe na koje se primjenjuje, članovima obitelji smatraju se bračni drug, maloljetna djeca i uzdržavana djeca koja su punoljetna;

iii. ako se na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje na temelju podtočaka i. i ii. osoba smatra članom obitelji ili članom kućanstva samo ako živi u istom kućanstvu kao i osigurana osoba ili umirovljenik, ovaj se uvjet smatra ispunjenim ako osoba na koju se to odnosi uglavnom ovisi o osiguranoj osobi ili umirovljeniku;

(s) „umirovljenik” znači osoba koja prima zakonsko davanje u slučaju starosti, invalidsko davanje ili davanje za nadživjele osobe u ime Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili u ime Kraljevine Španjolske nakon obavljanja djelatnosti zaposlene ili samozaposlene osobe u Kraljevini Španjolskoj ili Gibraltaru;

- (t) „razdoblje zaposlenja” ili „razdoblje samozaposlenja” znači razdoblja koja zakonodavstvo na temelju kojeg su navršena određuje ili priznaje kao takva, kao i sva razdoblja koja se takvima smatraju, ako ih to zakonodavstvo smatra istovjetnima razdobljima zaposlenja ili razdobljima samozaposlenja;
- (u) „razdoblje osiguranja” znači razdoblja doprinosa, zaposlenja ili samozaposlenja, određena ili priznata kao razdoblja osiguranja prema zakonodavstvu na temelju kojih su navršena ili se smatraju navršenima, kao i sva razdoblja koja se takvima smatraju, ako se prema tom zakonodavstvu smatraju istovjetnima razdobljima osiguranja;
- (v) „mirovina” obuhvaća ne samo mirovine već i paušalna davanja koja ih mogu zamijeniti te davanja u obliku povrata doprinosa i, podložno odredbama glave III., povećanja na ime revalorizacije ili dodatne doplatke;
- (w) „predmirovinsko davanje” znači sva novčana davanja, osim davanja za nezaposlenost ili prijevremene starosne mirovine, koja od određene dobi stječu radnici koji su smanjili, prestali ili obustavili svoje plaćene djelatnosti do starosne dobi na osnovi koje stječu pravo na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu, čije ostvarivanje ne ovisi o tome da dotična osoba mora biti na raspolaganju službama zapošljavanja Kraljevine Španjolske ili Gibraltara, ovisno o tome tko je nadležan; „prijevremena starosna mirovina” znači mirovina koja se stječe prije uobičajene dobi za priznavanje prava na mirovinu i koja se dalje ostvaruje nakon što osoba napuni spomenutu dob ili se zamjenjuje drugom starosnom mirovinom;
- (x) „registrirano sjedište ili mjesto poslovanja” znači registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u kojem se donose temeljne odluke poduzeća i obavljaju funkcije njegove središnje uprave;

- (y) „boravište” znači mjesto gdje osoba zakonito boravi;
- (z) „posebna novčana nedoprinosna davanja” znači ona novčana nedoprinosna davanja:
- i. čija je namjena pružiti:
    - (A) dopunsko, zamjensko ili pomoćno osiguranje za slučaj rizika koje obuhvaćaju grane socijalne sigurnosti iz članka SSC.4. stavka 1. i koje osobama na koje se odnosi jamči najniži prihod za životne troškove uzimajući u obzir gospodarsku i socijalnu situaciju u Kraljevini Španjolskoj ili Gibraltaru, ovisno o tome o kome je riječ; ili
    - (B) samo posebnu zaštitu osoba s invaliditetom, usko povezanu sa socijalnim okruženjem osobe u Kraljevini Španjolskoj ili Gibraltaru, ovisno o tome o kome je riječ; i
  - ii. koja se financiraju isključivo iz obveznog oporezivanja namijenjenog za pokriće općih javnih rashoda, a uvjeti za pružanje i izračun davanja ne ovise o doprinosima korisnika. Međutim, davanja koja se pružaju kako bi se dopunilo doprinosno davanje ne smatraju se doprinosnim davanjima samo zbog tog razloga;
- (aa) „posebni sustav za državne službenike” znači svaki sustav socijalne sigurnosti koji je različit od općeg sustava socijalne sigurnosti za zaposlene osobe u Kraljevini Španjolskoj ili Gibraltaru, ovisno o tome o kome je riječ, kojim su izravno obuhvaćeni svi državni službenici ili određene kategorije državnih službenika;
- (bb) „privremeni boravak” znači boravak na određeno vrijeme.

ČLANAK SSC.2.

Priopćenja i obavijesti

Postupak predviđen u članku 6. stavcima 2. i 3. ovog Sporazuma ne primjenjuje se na formalna priopćenja i odluke o kojima u skladu s ovim Protokolom treba obavijestiti nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, koje nadležna tijela trebaju sastaviti ili koje se njima upućuju.

ČLANAK SSC.3.

Obuhvaćene osobe

Ovaj se Protokol primjenjuje na:

1. građane Unije koji zakonito borave u Kraljevini Španjolskoj i na koje se nakon što su u Gibraltaru obavljali djelatnost pograničnog radnika primjenjuje ili se primjenjivalo zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, kao i na članove njihovih obitelji i nadživjele osobe koji borave u Kraljevini Španjolskoj;
2. građane Ujedinjene Kraljevine koji zakonito borave u Gibraltaru i na koje se nakon što su u Kraljevini Španjolskoj obavljali djelatnost pograničnog radnika primjenjuje ili se primjenjivalo zakonodavstvo Kraljevine Španjolske, kao i na članove njihovih obitelji i nadživjele osobe koji borave u Gibraltaru;

3. osobe iz članka 295. ovog Sporazuma koje obavljaju djelatnost kao zaposlene osobe za poslodavca koji uobičajeno obavlja svoje djelatnosti u Kraljevini Španjolskoj odnosno Gibraltaru i koje je taj poslodavac na ograničeno razdoblje uputio u Gibraltar odnosno Kraljevinu Španjolsku radi pružanja usluga koje se pružaju i troše lokalno u susjednom pograničnom području za tog poslodavca i koje se najmanje jednom tjedno vraćaju u Kraljevinu Španjolsku odnosno Gibraltar.

ČLANAK SSC.4.

Materijalno područje primjene

1. Ovaj se Protokol primjenjuje na sljedeće grane socijalne sigurnosti:
- (a) naknade za slučaj bolesti;
  - (b) davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo;
  - (c) invalidska davanja;
  - (d) davanja za slučaj starosti;
  - (e) davanja za nadživjele osobe;

- (f) davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti;
- (g) posmrtnu pripomoć;
- (h) davanja za nezaposlenost;
- (i) predmirovinska davanja; i
- (j) obiteljska davanja.

2. Ako Prilogom SSC-4. nije predviđeno drukčije, ovaj se Protokol primjenjuje na opće i posebne sustave socijalne sigurnosti, bilo da su doprinosni ili nedoprinosni, te na sustave koji se odnose na obveze poslodavca ili vlasnika broda.

3. Međutim, odredbe glave III. ne utječu na zakonodavne odredbe Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske koje se odnose na obveze vlasnika broda.

4. Ovaj se Protokol ne primjenjuje na:

- (a) posebna novčana nedoprinosna davanja;
- (b) davanja za dugotrajnu njegu;
- (c) socijalnu i medicinsku skrb;

- (d) davanja u odnosu na koja Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevina Španjolska preuzima odgovornost za štetu prema osobama i predviđa nadoknadu, poput nadoknada za žrtve rata i vojnih djelovanja ili njihovih posljedica; žrtve zločina, ubojstva ili terorističkih djela; žrtve kojima su štetu nanijeli agenti Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske pri obavljanju svojih dužnosti; ili žrtve koje su pretrpjele štetu zbog političkih ili vjerskih razloga ili zbog svog podrijetla; ili
- (e) usluge potpomognute oplodnje.

ČLANAK SSC.5.

Jednako postupanje

Ako ovim Protokolom nije predviđeno drukčije, kad je riječ o granama socijalne sigurnosti obuhvaćenima člankom SSC.4. stavkom 1., osobe na koje se ovaj Protokol primjenjuje uživaju ista prava i podliježu istim obvezama na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltarem, i Kraljevini Španjolskoj kao i njihovi državljani.

ČLANAK SSC.6.

Jednako postupanje s davanjima, dohotkom, činjenicama ili događajima

Ako ovim Protokolom nije predviđeno drukčije, Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, i Kraljevina Španjolska osiguravaju primjenu načela jednakog postupanja s davanjima, dohotkom, činjenicama ili događajima kako slijedi:

- (a) ako na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske primitak davanja iz sustava socijalne sigurnosti i drugog dohotka ima određene pravne učinke, relevantne odredbe tog zakonodavstva primjenjuju se i na primitak istovjetnih davanja stečenih na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ako je Kraljevina Španjolska nadležna, ili Kraljevine Španjolske ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, nadležna, ili na dohodak stečen u Gibraltaru ako je Kraljevina Španjolska nadležna, ili u Kraljevini Španjolskoj ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, nadležna;
- (b) ako se na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ako je Kraljevina Španjolska nadležna, ili zakonodavstva Kraljevine Španjolske ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, nadležna, pravni učinci pripisuju određenim činjenicama ili događajima, Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevina Španjolska uzima u obzir slične činjenice ili događaje koji nastanu u Gibraltaru ako je Kraljevina Španjolska nadležna, ili u Kraljevini Španjolskoj ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, nadležna, kao da su nastali na području u nadležnosti nadležne ustanove.

ČLANAK SSC.7.

Zbrajanje razdoblja

Ako ovim Protokolom nije predviđeno drukčije, nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske u mjeri u kojoj je to potrebno, uzima u obzir razdoblja osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja navršena na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske ili Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ovisno o slučaju, kao da je riječ o razdobljima navršenima na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, ako se njezinim zakonodavstvom navršavanjem razdoblja osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja uvjetuje:

- (a) stjecanje, zadržavanje, trajanje ili ponovna uspostava prava na davanja;
- (b) obuhvaćenost zakonodavstvom; ili
- (c) pristup obveznom, izbornom produženom ili dobrovoljnom osiguranju, odnosno izuzeću od njega.

ČLANAK SSC.8.

Odstupanje od pravila o boravištu

Ako ovim Protokolom nije predviđeno drukčije, novčana davanja koja se isplaćuju na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske ili na temelju ovog Protokola ne podliježu smanjenju, izmjeni, obustavi, ukidanju ili oduzimanju zbog činjenice da korisnik ili članovi njegove obitelji borave u Gibraltaru ako se ustanova nadležna za pružanje davanja nalazi u Kraljevini Španjolskoj, ili u Kraljevini Španjolskoj ako se ustanova nadležna za pružanje davanja nalazi u Gibraltaru.

ČLANAK SSC.9.

Sprečavanje preklapanja davanja

Ako nije predviđeno drukčije, ovaj Protokol ne omogućuje stjecanje ni zadržavanje prava na više istovrsnih davanja na osnovi jednog te istog razdoblja obveznog osiguranja.

GLAVA II.

ODREĐIVANJE ZAKONODAVSTVA KOJE SE PRIMJENJUJE

ČLANAK SSC.10.

Opća pravila

1. Na osobe na koje se primjenjuje ovaj Protokol primjenjuje se samo zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske. To se zakonodavstvo određuje u skladu s ovom glavom.
2. Za potrebe ove glave, za osobe koje primaju novčana davanja zbog ili kao posljedicu njihova obavljanja djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba, smatra se da obavljaju spomenutu djelatnost. To se ne primjenjuje na invalidske, starosne ili obiteljske mirovine ili na mirovine za ozljede na radu ili profesionalne bolesti ili na novčana davanja za slučaj bolesti kojima se pokrivaju troškovi liječenja na neograničeni rok.

3. Podložno člancima SSC.11., SSC.13. i SSC.14.:

- (a) na osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u Gibraltaru primjenjuje se zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom; na osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u Kraljevini Španjolskoj primjenjuje se zakonodavstvo Kraljevine Španjolske;
- (b) na državnog službenika primjenjuje se zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako uprava koja ga zapošljava podliježe zakonodavstvu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske ako uprava koja ga zapošljava podliježe zakonodavstvu Kraljevine Španjolske;
- (c) na osobu koja prima davanja za nezaposlenost na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, primjenjuje se zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom; na osobu koja prima davanja za nezaposlenost na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske primjenjuje se zakonodavstvo Kraljevine Španjolske;
- (d) na umirovljenika koji ima boravište u Gibraltaru ili Kraljevini Španjolskoj primjenjuje se zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako ta osoba ima boravište u Gibraltaru, ili zakonodavstvo Kraljevine Španjolske ako ta osoba ima boravište u Kraljevini Španjolskoj, ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ovog Protokola kojima mu se jamče davanja na temelju drugog zakonodavstva.

4. Za potrebe ove glave, za osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba koja se uobičajeno obavlja na pomorskom brodu koji plovi pod zastavom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem smatra se da obavlja tu djelatnost u Gibraltaru; za osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba koja se uobičajeno obavlja na pomorskom brodu koji plovi pod zastavom Kraljevine Španjolske smatra se da obavlja tu djelatnost u Kraljevini Španjolskoj. Međutim, na osobu zaposlenu na brodu koji plovi pod zastavom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, i koja prima naknadu za taj posao od poduzeća ili osobe čije je registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u Kraljevini Španjolskoj primjenjuje se zakonodavstvo Kraljevine Španjolske ako ta osoba boravi u Kraljevini Španjolskoj; na osobu zaposlenu na brodu koji plovi pod zastavom Kraljevine Španjolske i koja prima naknadu za taj posao od poduzeća ili osobe čije je registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u Gibraltaru primjenjuje se zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ako ta osoba boravi u Gibraltaru. Poduzeće ili osoba koja isplaćuje plaću smatra se poslodavcem u smislu navedenog zakonodavstva.
5. Za potrebe ove glave, za osobu koja obavlja djelatnost u svojstvu člana letачke ili kabinske posade koji obavlja usluge opsluživānja putnika ili usluge povezane s teretom smatra se da obavlja tu djelatnost u Kraljevini Španjolskoj ako se domaća baza nalazi u Kraljevini Španjolskoj, ili u Gibraltaru ako se domaća baza nalazi u Gibraltaru.

ČLANAK SSC.11.

Upućeni pogranični radnici

1. Na građanina Unije na kojeg se primjenjuje ovaj Protokol, koji u Gibraltaru obavlja djelatnost kao zaposleni pogranični radnik za poslodavca koji ondje uobičajeno obavlja svoje djelatnosti i kojeg je taj poslodavac uputio u Kraljevinu Španjolsku radi obavljanja posla za tog poslodavca i dalje se primjenjuje zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, pod uvjetom da:

- (a) predviđeno trajanje takvog posla nije dulje od 24 mjeseca; i
- (b) ta osoba ne šalje se kako bi zamijenila drugog upućenog radnika.

2. Stavak 1. primjenjuje se *mutatis mutandis* na državljanina Ujedinjene Kraljevine na kojeg se primjenjuje ovaj Protokol, koji obavlja djelatnost kao zaposleni pogranični radnik u Kraljevini Španjolskoj za poslodavca koji ondje uobičajeno obavlja svoje djelatnosti i kojeg je taj poslodavac uputio u Gibraltar radi obavljanja posla za tog poslodavca.

3. Na građanina Unije na kojeg se primjenjuje ovaj Protokol, koji uobičajeno obavlja djelatnost kao samozaposleni pogranični radnik u Gibraltaru i odlazi obavljati sličnu djelatnost u Kraljevinu Španjolsku i dalje se primjenjuje zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, pod uvjetom da predviđeno trajanje takve djelatnosti nije dulje od 24 mjeseca.

4. Stavak 3. primjenjuje se *mutatis mutandis* na državljanina Ujedinjene Kraljevine na kojeg se primjenjuje ovaj Protokol, koji uobičajeno obavlja djelatnost kao samozaposleni pogranični radnik u Kraljevini Španjolskoj i odlazi obavljati sličnu djelatnost u Gibraltar.

ČLANAK SSC.12.

Upućeni radnici

Na osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena osoba u Kraljevini Španjolskoj ili Gibraltaru za poslodavca koji ondje uobičajeno obavlja svoje djelatnosti i koju je taj poslodavac uputio u Gibraltar, ako poslodavac uobičajeno obavlja svoje djelatnosti u Kraljevini Španjolskoj, ili u Kraljevinu Španjolsku, ako poslodavac uobičajeno obavlja svoje djelatnosti u Gibraltaru, radi obavljanja posla za tog poslodavca, i dalje se primjenjuje zakonodavstvo Kraljevine Španjolske, ako poslodavac uobičajeno obavlja svoje djelatnosti u Kraljevini Španjolskoj, ili Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ako poslodavac uobičajeno obavlja svoje djelatnosti u Gibraltaru, pod uvjetom da:

- (a) trajanje takvog posla nije dulje od 24 mjeseca;
- (b) ta osoba ne šalje se kako bi zamijenila drugu osobu; i
- (c) ta osoba ima boravište u Kraljevini Španjolskoj i vraća se u Kraljevinu Španjolsku najmanje jednom tjedno ako je upućena u Gibraltar ili ima boravište u Gibraltaru i vraća se u Gibraltar najmanje jednom tjedno ako je upućena u Kraljevinu Španjolsku.

ČLANAK SSC.13.

Obavljanje djelatnosti u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltaru

1. Na osobe na koje se primjenjuje ovaj Protokol i koje uz svoju djelatnost pograničnih radnika obavljaju i djelatnost u svojem mjestu boravišta primjenjuju se sljedeći stavci.
2. Na osobu koja uobičajeno obavlja djelatnost kao zaposlena osoba u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltaru primjenjuje se:
  - (a) zakonodavstvo mjesta boravišta ako ta osoba ondje obavlja znatan dio svoje djelatnosti; ili
  - (b) ako ta osoba ne obavlja znatan dio svoje djelatnosti u mjestu boravišta:
    - i. zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome gdje se nalazi registrirano sjedište ili mjesto poslovanja poduzeća ili poslodavca ako tu osobu zapošljava jedno poduzeće ili poslodavac; ili
    - ii. zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome gdje se nalazi registrirano sjedište ili mjesto poslovanja poduzeća ili poslodavaca ako tu osobu zapošljavaju dva ili više poduzeća ili poslodavaca koji imaju registrirano sjedište ili mjesto poslovanja samo u Kraljevini Španjolskoj ili samo u Gibraltaru; ili

- iii. zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ako osoba ima boravište u Kraljevini Španjolskoj, ili Kraljevine Španjolske ako osoba ima boravište u Gibraltaru, ako tu osobu zapošljavaju dva ili više poduzeća ili poslodavaca koji imaju registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltaru; ili
- iv. zakonodavstvo mjesta boravišta ako tu osobu zapošljava jedno ili više poduzeća ili poslodavaca, od kojih najmanje jedno ima registrirano sjedište ili mjesto poslovanja izvan Kraljevine Španjolske i Gibraltara.

3. Na osobu koja uobičajeno obavlja djelatnost kao samozaposlena osoba u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltaru primjenjuje se:

- (a) zakonodavstvo mjesta boravišta ako ta osoba ondje obavlja znatan dio svoje djelatnosti; ili
- (b) zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome gdje se nalazi središte interesa njihove djelatnosti, ako ta osoba ne obavlja znatan dio svoje djelatnosti u mjestu boravišta.

4. Na osobu koja uobičajeno obavlja djelatnost kao zaposlena osoba i djelatnost kao samozaposlena osoba u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltaru primjenjuje se zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome gdje ta osoba obavlja djelatnost kao zaposlena osoba ili, ako obavlja takvu djelatnost u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltaru, zakonodavstvo utvrđeno u skladu sa stavkom 2.

5. Na osobu koju Kraljevina Španjolska zapošljava kao državnog službenika i koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u Gibraltaru ili obrnuto primjenjuje se zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako se na upravu koja je zapošljava primjenjuje zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske ako se na upravu koja je zapošljava primjenjuje zakonodavstvo Kraljevine Španjolske.
6. S osobama iz stavaka od 2. do 5. za potrebe zakonodavstva utvrđenog u skladu s ovim odredbama postupa se kao da sve svoje djelatnosti obavljaju kao zaposlene ili samozaposlene osobe i kao da sav svoj dohodak ostvaruju u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevini Španjolskoj, ovisno o tome o kome je riječ.

ČLANAK SSC. 14.

Dobrovoljno osiguranje ili izorno produženo osiguranje

1. Članci SSC.10., SSC.11. i SSC.13. ne primjenjuju se na dobrovoljno osiguranje ili izorno produženo osiguranje osim ako, u pogledu jedne od grana iz članka SSC.4., u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, ili u Kraljevini Španjolskoj postoji isključivo dobrovoljni sustav osiguranja.

2. Ako na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, osoba na koju se to odnosi podliježe obveznom osiguranju u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltarom, na nju se ne mora primjenjivati sustav dobrovoljnog osiguranja ili sustav izbornog produženog osiguranja u Kraljevini Španjolskoj. Ako na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske osoba na koju se to odnosi podliježe obveznom osiguranju u Kraljevini Španjolskoj, na nju se ne mora primjenjivati sustav dobrovoljnog osiguranja ili sustav izbornog produženog osiguranja u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltarom. U svim ostalim slučajevima u kojima za određenu granu postoji izbor između nekoliko sustava dobrovoljnog osiguranja ili izbornog produženog osiguranja, osoba na koju se to odnosi pridružuje se samo sustavu po svojem izboru.

3. Što se tiče invalidskih davanja, davanja za slučaj starosti ili davanja za nadživjele osobe, osoba na koju se to odnosi može se pridružiti sustavu dobrovoljnog ili izbornog produženog osiguranja Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, čak i ako se na nju obvezno primjenjuje zakonodavstvo Kraljevine Španjolske, uz uvjet da se u jednoj fazi karijere na tu osobu primjenjivalo zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, zbog ili kao posljedica djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba i ako se takvo preklapanje izričito ili prešutno dozvoljava na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom. Isto tako, što se tiče invalidskih davanja, davanja za slučaj starosti ili davanja za nadživjele osobe, osoba na koju se to odnosi može se pridružiti sustavu dobrovoljnog ili izbornog produženog osiguranja Kraljevine Španjolske čak i ako se na nju obvezno primjenjuje zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, uz uvjet da se u jednoj fazi karijere na tu osobu primjenjivalo zakonodavstvo Kraljevine Španjolske zbog ili kao posljedica djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba i ako se takvo preklapanje izričito ili prešutno dozvoljava na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske.

4. Ako se u zakonodavstvu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske kao uvjet za dobrovoljno osiguranje ili izbornu produženo osiguranje odredi boravište ondje ili prethodno obavljanje djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba, članak SSC.6. točka (b) primjenjuje se samo na osobe na koje se u nekoj ranijoj fazi primjenjivalo dotično zakonodavstvo na temelju djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba.

ČLANAK SSC.15.

Obveze poslodavca

1. Poslodavac pograničnog radnika na kojeg se primjenjuje zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili zakonodavstvo Kraljevine Španjolske ispunjava sve obveze utvrđene zakonodavstvom koje se primjenjuje na njegove zaposlenike, a posebno obvezu uplate doprinosa predviđenih tim zakonodavstvom, kao da ima registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u Kraljevini Španjolskoj odnosno Gibraltaru.
2. Poslodavac pograničnog radnika na kojeg se primjenjuje zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ako poslodavac nema mjesto poslovanja u Gibraltaru, ili Kraljevine Španjolske, ako poslodavac nema mjesto poslovanja u Kraljevini Španjolskoj, može se dogovoriti s pograničnim radnikom da potonji može ispunjavati poslodavčeve obveze uplate doprinosa u njegovo ime, ne dovodeći u pitanje poslodavčeve temeljne obveze, a poslodavac šalje obavijest o takvom dogovoru nadležnoj ustanovi Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, odnosno Kraljevine Španjolske.

GLAVA III.

POSEBNE ODREDBE O RAZLIČITIM KATEGORIJAMA DAVANJA

POGLAVLJE 1.

DAVANJA ZA SLUČAJ BOLESTI, DAVANJA ZA MAJČINSTVO I ISTOVJETNA DAVANJA ZA OČINSTVO

ODJELJAK 1.

OSIGURANE OSOBE I ČLANOVI NJIHOVIH OBITELJI OSIM UMIROVLJENIKA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

ČLANAK SSC.16.

Boravište u Gibraltaru ako je Kraljevina Španjolska nadležna
ili u Kraljevini Španjolskoj ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, nadležna

Pogranični radnici i upućeni pogranični radnici na koje se primjenjuje zakonodavstvo koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevini Španjolskoj i koji borave u Kraljevini Španjolskoj odnosno Gibraltaru, kao i članovi njihovih obitelji, imaju pravo na davanja u naravi u mjestu boravišta koja u ime nadležne ustanove pruža ustanova mjesta boravišta, u skladu sa zakonodavstvom mjesta boravišta, kao da je ta osoba osigurana na temelju tog zakonodavstva.

ČLANAK SSC.17.

Privremeni boravak u mjestu zaposlenja ili samozaposlenja

1. Pogраниčni radnici, upućeni pogраниčni radnici i upućeni radnici imaju pravo na davanja u naravi tijekom privremenog boravka u mjestu zaposlenja ili samozaposlenja. U slučaju pograničnih radnika i upućenih pograničnih radnika, ta davanja u naravi pruža nadležna ustanova o vlastitu trošku, u skladu s odredbama zakonodavstva koje primjenjuje, kao da dotične osobe ondje borave.
2. U slučaju upućenih radnika, ta su davanja u naravi ona koja su nužna iz medicinskih razloga tijekom njihova boravka, uzimajući u obzir prirodu davanja i očekivano trajanje privremenog boravka. Ta davanja u naravi u ime nadležne ustanove pruža ustanova mjesta privremenog boravišta, u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, kao da je osoba osigurana na temelju navedenog zakonodavstva.
3. Stavak 2. ne primjenjuje se ako je dotična osoba otputovala u Kraljevinu Španjolsku ili Gibraltar, ovisno o slučaju, u svrhu ostvarivanja davanja u naravi.

ČLANAK SSC.18.

Novčana davanja

1. Pogраниčni radnici i upućeni radnici te članovi njihovih obitelji imaju pravo na novčana davanja koja pruža nadležna ustanova u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje. Na temelju dogovora nadležne ustanove i ustanove mjesta boravišta ili privremenog boravka takva davanja može, međutim, pružiti ustanova mjesta boravišta ili privremenog boravka na teret nadležne ustanove u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje nadležna ustanova.
2. Ako zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske predviđa da se izračun novčanih davanja temelji na prosječnom dohotku ili prosječnoj osnovici za plaćanje doprinosa, nadležna ustanova utvrđuje takav prosječni dohodak ili prosječnu osnovicu za plaćanje doprinosa isključivo pozivanjem na dohotke koji su potvrđeni kao isplaćeni, ili na osnovice za plaćanje doprinosa koje se primjenjuju tijekom razdoblja navršenih na temelju navedenog zakonodavstva.
3. Ako zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske predviđa da se izračun novčanih davanja temelji na standardnom dohotku, nadležna ustanova uzima u obzir isključivo standardni dohodak ili, ako je to primjereno, prosjek standardnih dohodaka za razdoblja navršena na temelju navedenog zakonodavstva.
4. Stavci 2. i 3. primjenjuju se *mutatis mutandis* na slučajeve u kojima zakonodavstvo koje primjenjuje nadležna ustanova predviđa posebno referentno razdoblje koje odgovara u dotičnom slučaju u potpunosti ili djelomično razdobljima koje je određena osoba navršila na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske.

ČLANAK SSC.19.

Podnositelji zahtjeva za mirovinu

1. Osigurana osoba koja poslije podnošenja zahtjeva za mirovinu ili tijekom odlučivanja o njemu izgubi pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske i dalje ima pravo na davanja u naravi u mjestu boravišta, pod uvjetom da boravi u Gibraltaru ili Kraljevini Španjolskoj, ovisno o slučaju, i pod uvjetom da podnositelj zahtjeva za mirovinu ispunjava uvjete osiguranja prema zakonodavstvu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, kako je navedeno u stavku 2. Pravo na davanja u naravi u mjestu boravišta također se primjenjuje na članove obitelji podnositelja zahtjeva za mirovinu.
2. Davanja u naravi snosi ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske koja bi u slučaju priznavanja prava na mirovinu postala nadležna na temelju članaka SSC.20. i SSC.21.

ODJELJAK 2.

POSEBNE ODREDBE ZA UMIROVLJENIKE I ČLANOVE NJIHOVIH OBITELJI

ČLANAK SSC.20.

Pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva mjesta boravišta

Osoba koja primi mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva primjenjivog u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevini Španjolskoj i koja ima pravo na davanja u naravi u mjestu boravišta prima, kao i članovi njezine obitelji, takva davanja u naravi od ustanove mjesta boravišta i na njezin teret, kao da je ta osoba umirovljenik čija se mirovina isplaćuje isključivo na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, odnosno Kraljevine Španjolske.

ČLANAK SSC.21.

Slučajevi kad nema prava na davanja u naravi na temelju zakonodavstva mjesta boravišta

1. Osoba koja:
  - (a) ima boravište u Kraljevini Španjolskoj;
  - (b) prima mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske; i

- (c) nema prava na davanja u naravi na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske;

ipak prima ta davanja za sebe i članove svoje obitelji, u mjeri u kojoj bi umirovljenik na njih imao pravo na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, da je ta osoba imala boravište u Gibraltaru. Davanja u naravi pruža ustanova mjesta boravišta na teret ustanove u Gibraltaru, kao da dotična osoba ima pravo na mirovinu i davanja u naravi na temelju zakonodavstva mjesta boravišta.

2. Osoba koja:

- (a) ima boravište u Gibraltaru;
- (b) prima mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske; i
- (c) nema prava na davanja u naravi na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom

ipak prima ta davanja za sebe i članove svoje obitelji, u mjeri u kojoj bi umirovljenik na njih imao pravo na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske da je ta osoba imala boravište u Kraljevini Španjolskoj. Davanja u naravi pruža ustanova mjesta boravišta na teret ustanove u Kraljevini Španjolskoj, kao da dotična osoba ima pravo na mirovinu i davanja u naravi na temelju zakonodavstva mjesta boravišta.

ČLANAK SSC.22.

Nastavak liječenja

Pogranični radnik koji je umirovljen zbog starosti ili invalidnosti ima pravo u slučaju bolesti nastaviti primati davanja u naravi u Gibraltaru ako je ondje posljednji put obavljao svoju djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba, ili u Kraljevini Španjolskoj ako je ondje posljednji put obavljao svoju djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba, u mjeri u kojoj je to nastavak liječenja koje je započelo u Gibraltaru odnosno Kraljevini Španjolskoj. „Nastavak liječenja” znači nastavak pretraga, dijagnoze i liječenja bolesti tijekom čitavog njezina trajanja.

ČLANAK SSC.23.

Novčana davanja umirovljenicima

1. Novčana davanja osobama koje primaju mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome koje primjenjuje nadležna ustanova u mjestu u kojem se nalazi nadležna ustanova odgovorna za trošak davanja u naravi koja se pružaju umirovljeniku u mjestu njegova boravišta. Članak SSC.18. primjenjuje se *mutatis mutandis*.
2. Stavak 1. primjenjuje se i na članove umirovljenikove obitelji.

ČLANAK SSC.24.

Doprinosi

Ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske koja je odgovorna na temelju zakonodavstva koje primjenjuje za odbitke na ime doprinosa za davanja za slučaj bolesti, davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo može zatražiti i naplatiti takve odbitke, izračunane u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, samo u mjeri u kojoj trošak davanja na temelju članaka SSC.20. i SSC.21. snosi ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske.

ODJELJAK 3.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

ČLANAK SSC.25.

Opće odredbe

Članci od SSC.21. do SSC.24. ne primjenjuju se na umirovljenika ili članove obitelji umirovljenika koji imaju pravo na davanja na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske na osnovi djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba.

ČLANAK SSC.26.

Prednost prava na davanja u naravi – posebno pravilo za pravo članova obitelji na davanja u mjestu boravišta

1. Ako stavcima 2. i 3. nije predviđeno drukčije, u slučaju da član obitelji ima neovisno pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske ili ovog poglavlja, takvo pravo ima prednost pred izvedenim pravom na davanja u naravi za članove obitelji.
2. Ako stavkom 3. nije predviđeno drukčije, u slučaju da neovisno pravo u mjestu boravišta postoji izravno i isključivo na temelju boravišta dotične osobe u tom mjestu, izvedeno pravo na davanja u naravi ima prednost pred neovisnim pravom.
3. Neovisno o stavcima 1. i 2., davanja u naravi pružaju se članovima obitelji osigurane osobe na trošak nadležne ustanove u njihovom mjestu boravišta, ako:
  - (a) ti članovi obitelji imaju boravište u Gibraltaru ili Kraljevini Španjolskoj i ako na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, odnosno Kraljevine Španjolske pravo na davanja u naravi ne podliježe uvjetima osiguranja ili djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba; i
  - (b) supružnik ili osoba koja skrbi o djeci osigurane osobe obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u Gibraltaru ili Kraljevini Španjolskoj ili prima mirovinu od Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, odnosno Kraljevine Španjolske na temelju djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba.

ČLANAK SSC.27.

Povrat troškova među ustanovama

1. Za davanja u naravi koja je pružila ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, u ime ustanove u Kraljevini Španjolskoj ili ustanova Kraljevine Španjolske u ime ustanove u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltarom, na temelju ovog poglavlja izvršava se povrat troškova u punom iznosu.
2. Povrat troškova iz stavka 1. utvrđuje se i izvršava u skladu s administrativnim dogovorom između Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske.
3. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevina Španjolska i njihova nadležna tijela mogu predvidjeti druge metode povrata troškova ili se potpuno odreći međusobnog povrata troškova.

POGLAVLJE 2.

DAVANJA ZA OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI

ČLANAK SSC.28.

Pravo na davanja u naravi i novčana davanja

1. Ne dovodeći u pitanje bilo koje povoljnije odredbe u stavcima 2. i 3. ovog članka, članci SSC.16. i SSC.17. primjenjuju se i na davanja za ozljede na radu ili za profesionalne bolesti.
2. Osoba koja je pretrpjela ozljedu na radu ili je oboljela od profesionalne bolesti i boravi ili privremeno boravi u Kraljevini Španjolskoj ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, nadležna, ili u Gibraltaru ako je Kraljevina Španjolska nadležna, ima pravo na posebna davanja u naravi iz sustava koji obuhvaća ozljede na radu i profesionalne bolesti, koja u ime nadležne ustanove pruža ustanova mjesta boravišta ili privremenog boravka u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, kao da je osoba osigurana na temelju tog zakonodavstva.
3. Članak SSC.18. primjenjuje se i na davanja obuhvaćena ovim poglavljem.

ČLANAK SSC.29.

Troškovi prijevoza

1. Nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome čijim se zakonodavstvom predviđa podmirivanje troškova prijevoza osobe koja je pretrpjela ozljedu na radu ili boluje od profesionalne bolesti do mjesta njezina boravišta ili do bolnice, podmiruje takve troškove do odgovarajućeg mjesta boravišta te osobe.
2. Nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome čijim se zakonodavstvom predviđa podmirivanje troškova prijevoza tijela osobe preminule zbog ozljede na radu do mjesta pokopa, u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje podmiruje takve troškove do odgovarajućeg mjesta u kojem je osoba boravila u vrijeme ozljede.

ČLANAK SSC.30.

Davanja za profesionalnu bolest ako je osoba koja boluje od takve bolesti
bila izložena istom riziku u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltaru

Kada je na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevini Španjolskoj osoba koja je oboljela od profesionalne bolesti obavljala djelatnost koja zbog svoje prirode može uzrokovati navedenu bolest, davanja koja ta osoba ili nadživjele osobe mogu zatražiti pružaju se isključivo na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome koje je bilo posljednje gdje su ti uvjeti zadovoljeni.

ČLANAK SSC.31.

Pogoršanje profesionalne bolesti

U slučaju pogoršanja profesionalne bolesti za koju je osoba koja boluje od takve bolesti koristila ili koristi davanja na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevini Španjolskoj primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) ako dotična osoba tijekom ostvarivanja davanja nije obavljala djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevini Španjolskoj koja je mogla uzrokovati ili pogoršati bolest o kojoj je riječ, nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome koja je bila prva u kojoj je osoba ostvarivala davanja, snosi troškove davanja na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, uzimajući u obzir pogoršanje;
- (b) ako je dotična osoba tijekom ostvarivanja davanja obavljala takvu djelatnost na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevini Španjolskoj, nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome koja je bila prva u kojoj je osoba ostvarivala davanja, snosi trošak davanja na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, ne uzimajući u obzir pogoršanje. Nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome koja je bila druga u kojoj je osoba ostvarivala davanja, odobrava dodatak dotičnoj osobi, čiji je iznos jednak razlici iznosa davanja propisanih nakon pogoršanja i iznosa koji bi bio propisan prije pogoršanja na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, da se bolest o kojoj je riječ pojavila na temelju zakonodavstva koje primjenjuje ta ustanova;

- (c) pravila o smanjenju, obustavi ili ukidanju, utvrđena zakonodavstvom koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevini Španjolskoj ne primjenjuju se na osobe koje primaju davanja koja pruža ustanova druge države u skladu s točkom (b).

ČLANAK SSC.32.

Pravila za uzimanje u obzir posebnih značajki dotičnog zakonodavstva

1. Ako ne postoji osiguranje od ozljeda na radu ili profesionalne bolesti u mjestu u kojem dotična osoba boravi ili privremeno boravi, ili ako takvo osiguranje postoji, ali nema ustanove odgovorne za pružanje davanja u naravi, ta davanja pruža ustanova mjesta boravišta ili privremenog boravka odgovorna za pružanje davanja u naravi u slučaju bolesti.
2. Ako u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevini Španjolskoj, ovisno o tome tko je nadležan, ne postoji osiguranje od ozljeda na radu ili profesionalne bolesti, odredbe ovog poglavlja o davanjima u naravi se, unatoč tome, primjenjuju na osobu koja ima pravo na ta davanja za slučaj bolesti, davanja za majčinstvo ili istovjetna davanja za očinstvo na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ako ta osoba pretrpi ozljedu na radu ili boluje od profesionalne bolesti tijekom boravka u Kraljevini Španjolskoj, ili na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske ako ta osoba pretrpi ozljedu na radu ili boluje od profesionalne bolesti tijekom boravka u Gibraltaru. Troškove snosi ustanova nadležna za davanja u naravi na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome tko je nadležan.

3. Članak SSC.6. primjenjuje se na nadležnu ustanovu u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevini Španjolskoj u pogledu istovjetnosti ozljeda na radu i profesionalnih bolesti koje su se dogodile ili su potvrđene naknadno na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, odnosno Kraljevini Španjolskoj tijekom procjene stupnja nesposobnosti, prava na davanja ili njihova iznosa, uz uvjet da:

- (a) nema naknade u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti koja se dogodila ili je prethodno potvrđena na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje; i
- (b) nema naknade u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti koja se dogodila ili je naknadno potvrđena na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevini Španjolskoj, ovisno o tome gdje se dogodila ili gdje je potvrđena ozljeda na radu ili profesionalna bolest.

ČLANAK SSC.33.

Povrat troškova među ustanovama

1. Članak SSC.28. ujedno se primjenjuje na davanja obuhvaćena ovim poglavljem te se povrat troškova izvršava na temelju stvarnih troškova.
2. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevina Španjolska ili njihova nadležna tijela mogu predvidjeti druge metode povrata troškova ili se potpuno odreći međusobnog povrata troškova.

POGLAVLJE 3.

POSMRTNA PRIPOMOĆ

ČLANAK SSC.34.

Pravo na pripomoć ako smrt nastupi ili ako osoba koja ima pravo na pripomoć
boravi u Kraljevini Španjolskoj ako je Ujedinjena Kraljevina,
u vezi s Gibraltarom, nadležna
ili u Gibraltaru ako je Kraljevina Španjolska nadležna

1. Ako osigurana osoba ili član njezine obitelji umre u Kraljevini Španjolskoj ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, nadležna, ili u Gibraltaru ako je Kraljevina Španjolska nadležna, smatra se da je smrt nastupila ondje gdje se nalazi nadležna ustanova.
2. Nadležna ustanova obvezna je isplatiti posmrtnu pripomoć koja osobi pripada na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, čak i ako osoba koja ostvaruje to pravo ima boravište u Kraljevini Španjolskoj ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, nadležna, ili u Gibraltaru ako je Kraljevina Španjolska nadležna.
3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se i ako smrt nastupi zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

ČLANAK SSC.35.

Pružanje davanja u slučaju smrti umirovljenika

1. U slučaju smrti umirovljenika koji je imao pravo na jednu ili više mirovina na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevini Španjolskoj u vrijeme kad je taj umirovljenik boravio u Kraljevini Španjolskoj, a ustanova odgovorna za trošak davanja u naravi nalazi se u Gibraltaru, ili u Gibraltaru, a ustanova odgovorna za trošak davanja u naravi nalazi se u Kraljevini Španjolskoj, posmrtnu pripomoć koja mu pripada na temelju zakonodavstva koje primjenjuje ta ustanova pruža ta ustanova na vlastiti teret, kao da je umirovljenik u vrijeme smrti boravio u mjestu u kojem se nalazi ta ustanova.
2. Stavak 1. primjenjuje se *mutatis mutandis* na članove obitelji umirovljenika.

POGLAVLJE 4.

INVALIDSKA DAVANJA

ČLANAK SSC.36.

Osobe na koje se primjenjuje samo zakonodavstvo tipa A

1. Za potrebe ovog poglavlja, „zakonodavstvo tipa A” znači zakonodavstvo na temelju kojeg je iznos invalidskih davanja neovisan o trajanju razdoblja osiguranja, a „zakonodavstvo tipa B” znači svako drugo zakonodavstvo.
2. Osoba koja je navršila razdoblja osiguranja isključivo na temelju zakonodavstva tipa A ima pravo na davanja samo od ustanove mjesta čije se zakonodavstvo primjenjivalo u vrijeme kad se dogodila nesposobnost za rad nakon koje je nastupila invalidnost, uzimajući u obzir, prema potrebi, članak SSC.37., te prima takva davanja u skladu s tim zakonodavstvom.
3. Ako zakonodavstvo iz stavka 2. sadržava pravila za smanjenje, obustavu ili ukidanje invalidskih davanja u slučaju preklapanja s drugim dohotkom ili davanjima različite vrste u smislu članka SSC.46. stavka 2., članak SSC.46. stavak 3. i članak SSC.48. stavak 3. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

ČLANAK SSC.37.

Posebne odredbe o zbrajanju razdoblja

Nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske čijim se zakonodavstvom stjecanje, zadržavanje ili ponovna uspostava prava na davanja uvjetuje navršenim razdobljima osiguranja, primjenjuje, prema potrebi, članak SSC.44. stavak 1.

ČLANAK SSC.38.

Osobe na koje se primjenjuje samo zakonodavstvo tipa B ili zakonodavstvo tipa A i B

1. Osoba na koju se uzastopno ili naizmjenice primjenjivalo zakonodavstvo tipa A i tipa B ima pravo na davanja na temelju poglavlja 5., koje se primjenjuje *mutatis mutandis* uzimajući u obzir stavak 3.
2. Ako se na dotičnu osobu prethodno primjenjivalo zakonodavstvo tipa B i ako kod nje nastupi nesposobnost za rad koja dovede do invalidnosti dok se na nju primjenjuje zakonodavstvo tipa A, ta osoba ostvaruje davanja u skladu s člankom SSC.36. na temelju zakonodavstva tipa A, pod uvjetom da:
  - ta osoba ispunjava isključivo uvjete tog zakonodavstva ili drugih propisa iste vrste, uzimajući u obzir, prema potrebi, članak SSC.37., ali bez primjene razdoblja osiguranja ili boravišta navršenih na temelju zakonodavstva tipa B, i
  - ta osoba ne potražuje davanja za slučaj starosti, uzimajući u obzir članak SSC.43.

3. Odluka koju je donijela ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, a koja se odnosi na stupanj invalidnosti podnositelja zahtjeva, obvezujuća je za ustanovu Kraljevine Španjolske odnosno Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom.

ČLANAK SSC. 39.

Pogoršanje invalidnosti

1. U slučaju pogoršanja invalidnosti za koju osoba prima davanja na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske primjenjuju se sljedeće odredbe, uzimajući u obzir pogoršanje:

- (a) davanja se ostvaruju u skladu s poglavljem 5., čije se odredbe primjenjuju *mutatis mutandis*;
- (b) međutim, ako se na dotičnu osobu primjenjivalo zakonodavstvo tipa A i s obzirom na to da se na primanje davanja nije primjenjivalo zakonodavstvo tipa B, davanje se ostvaruje u skladu s člankom SSC.36. stavkom 2.

2. Ako je ukupni iznos jednog ili više davanja koja se isplaćuju na temelju stavka 1. niži od iznosa davanja koje je dotična osoba primala na trošak ustanove koja je prethodno bila nadležna za plaćanje, ta joj ustanova isplaćuje dodatak jednak razlici između ta dva iznosa.

3. Ako dotična osoba nema pravo na davanja na trošak ustanove Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, prethodno nadležna ustanova pruža davanja u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, uzimajući u obzir pogoršanje i, prema potrebi, članak SSC.37.

ČLANAK SSC.40.

Pretvaranje invalidskih davanja u davanja za slučaj starosti

1. Invalidska davanja pretvaraju se u davanja za slučaj starosti, po potrebi, pod uvjetima utvrđenim zakonodavstvom na temelju kojeg se pružaju i u skladu s poglavljem 5.

2. Ako osoba koja prima invalidska davanja može temeljiti zahtjev za davanja za slučaj starosti na zakonodavstvu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske u skladu s člankom SSC.47., bilo koja ustanova koja je odgovorna za pružanje invalidskih davanja na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske nastavlja pružati takvoj osobi invalidska davanja na koja ima pravo na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, sve dok stavak 1. ne postane primjenjiv u odnosu na tu ustanovu ili sve dok dotična osoba ispunjava uvjete za takva davanja.

3. Ako se invalidska davanja koja se pružaju na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje, u skladu s člankom SSC.36., pretvaraju u davanja za slučaj starosti i ako dotična osoba još ne ispunjava uvjete utvrđene zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske za primanje tih davanja, dotična osoba od Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i/ili Kraljevine Španjolske prima invalidska davanja od datuma pretvaranja invalidskih davanja u davanja za slučaj starosti.

Ta se invalidska davanja pružaju u skladu s poglavljem 5. kao da se to poglavlje primjenjivalo u vrijeme kad je nastupila nesposobnost za rad koja je dovela do invalidnosti, sve dok dotična osoba ne ispuni uvjete za davanje za slučaj starosti utvrđene dotičnim nacionalnim zakonodavstvom ili, ako takvo pretvaranje nije predviđeno, sve dok ta osoba ima pravo na invalidska davanja na temelju potonjeg zakonodavstva.

4. Invalidska davanja predviđena člankom SSC.36. ponovno se izračunavaju u skladu s poglavljem 5. čim korisnik ispuni uvjete za invalidska davanja utvrđene zakonodavstvom tipa B ili čim ta osoba primi davanja za slučaj starosti.

ČLANAK SSC.41.

Posebne odredbe za državne službenike

Članci SSC.7., SSC.36., SSC.38., SSC.39., SSC.40. te članak SSC.53. stavci 2. i 3. primjenjuju se *mutatis mutandis* na osobe obuhvaćene posebnim sustavom za državne službenike.

POGLAVLJE 5.

STAROSNE I OBITELJSKE MIROVINE

ČLANAK SSC.42.

Uzimanje u obzir razdoblja odgoja djeteta

1. Ako se, na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako je nadležna ustanova na temelju glave II. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, ili na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske ako je nadležna ustanova na temelju glave II. Kraljevina Španjolska, ne uzimaju u obzir razdoblja odgoja djeteta, ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske čije se zakonodavstvo, prema glavi II., primjenjivalo na dotičnu osobu jer je obavljala djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba na datum kad se, na temelju tog zakonodavstva, razdoblje odgoja djeteta počelo uzimati u obzir u odnosu na dotično dijete, i dalje je dužna uzeti u obzir to razdoblje kao razdoblje odgoja djeteta na temelju svojeg zakonodavstva, kao da je dijete odgajano na dotičnom području.
2. Stavak 1. ne primjenjuje se ako se na dotičnu osobu primjenjuje ili se počne primjenjivati zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske na temelju obavljanja djelatnosti zaposlene ili samozaposlene osobe.

ČLANAK SSC.43.

Opće odredbe

1. Nadležne ustanove utvrđuju pravo na davanje, na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako se na dotičnu osobu primjenjivalo zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, u trenutku podnošenja zahtjeva za priznavanje prava, ili Kraljevine Španjolske, ako se na dotičnu osobu primjenjivalo zakonodavstvo Kraljevine Španjolske u trenutku podnošenja zahtjeva za priznavanje prava, ili oboje, osim ako je dotična osoba izričito zatražila odgodu priznavanja prava na davanja za slučaj starosti na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ili oboje.
2. Ako u određenom trenutku dotična osoba ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete utvrđene u zakonodavstvu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako se na tu osobu primjenjivalo zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ako se na tu osobu primjenjivalo zakonodavstvo Kraljevine Španjolske, ustanove koje primjenjuju zakonodavstvo čiji su uvjeti ispunjeni ne uzimaju u obzir pri izračunu u skladu s člankom SSC.45. stavkom 1. točkom (a) ili (b) razdoblja navršena na temelju zakonodavstva čiji uvjeti nisu ispunjeni ili više nisu ispunjeni, ako to ima za posljedicu manji iznos davanja.
3. Stavak 2. primjenjuje se *mutatis mutandis* ako dotična osoba izričito zatraži odgodu priznavanja prava na davanja za slučaj starosti.

4. Novi se izračun obavlja automatski kao da su i kad su uvjeti koji moraju biti ispunjeni na temelju drugog zakonodavstva ispunjeni ili ako osoba zatraži odgodu priznavanja prava na davanja za slučaj starosti u skladu sa stavkom 1., ako razdoblja navršena na temelju drugih propisa nisu već uzeta u obzir na temelju stavka 2. ili 3.

ČLANAK SSC.44.

Posebne odredbe o zbrajanju razdoblja

1. Ako se zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske priznanje određenih davanja uvjetuje razdobljima osiguranja koja su navršena isključivo obavljanjem posebne djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba ili u zanimanju koje podliježe posebnom sustavu za zaposlene ili samozaposlene osobe, nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske uzima u obzir razdoblja navršena na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske odnosno Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, samo ako su navršena na temelju odgovarajućeg sustava ili, u nedostatku toga, u istom zanimanju ili, ako je to primjereno, u istoj djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba.

Uzevši u obzir tako navršena razdoblja, ako dotična osoba ne ispunjava uvjete za primitak davanja iz posebnog sustava, ta se razdoblja uzimaju u obzir za potrebe pružanja davanja iz općeg sustava ili, u nedostatku toga, sustava koji se primjenjuje na fizičke ili administrativne radnike, ovisno o slučaju, uz uvjet da je dotična osoba bila uključena u jedan ili drugi od tih sustava.

2. Razdoblja osiguranja navršena na temelju posebnog sustava Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske uzimaju se u obzir za potrebe pružanja davanja iz općeg sustava ili, u nedostatku toga, iz sustava koji se, ovisno o slučaju, primjenjuje na fizičke ili administrativne radnike Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, u slučaju sustava Kraljevine Španjolske ili Kraljevine Španjolske u slučaju sustava Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, uz uvjet da je dotična osoba bila uključena u jedan ili drugi od tih sustava, čak i ako su ta razdoblja već uzeta u obzir u okviru posebnog sustava u Kraljevini Španjolskoj u slučaju sustava Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili u Gibraltaru u slučaju sustava Kraljevine Španjolske.

3. Ako se zakonodavstvom ili posebnim sustavom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske stjecanje, zadržavanje ili ponovna uspostava prava na davanja uvjetuje osiguranjem osobe u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, smatra se da je taj uvjet ispunjen ako je ta osoba prethodno bila osigurana na temelju zakonodavstva ili posebnog sustava Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske te ako je u vrijeme nastanka osiguranog slučaja osigurana na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako je prethodno bila osigurana na temelju zakonodavstva ili posebnog sustava Kraljevine Španjolske, ili je osigurana na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske ako je prethodno bila osigurana na temelju zakonodavstva ili posebnog sustava Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, u odnosu na isti osigurani slučaj ili, u nedostatku navedenog, ako joj u odnosu na isti osigurani slučaj pripada davanje na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako joj ne pripada na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske, ili Kraljevine Španjolske ako joj ne pripada na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom. Međutim, taj zadnji uvjet smatra se ispunjenim u slučajevima iz članka SSC.50.

ČLANAK SSC.45.

Priznavanje davanja

1. Nadležna ustanova izračunava pripadajući iznos davanja:
  - (a) na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, samo ako su uvjeti za stjecanje prava na davanja ispunjeni isključivo na temelju nacionalnog prava (samostalno davanje);
  - (b) izračunavanjem teoretskog iznosa, a zatim stvarnog iznosa (razmjerno davanje), kako slijedi:
    - i. teoretski iznos davanja jednak je davanju koje bi dotična osoba mogla zatražiti kad bi sva razdoblja osiguranja navršena na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako je Kraljevina Španjolska nadležna, ili Kraljevine Španjolske ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, nadležna, bila navršena na temelju zakonodavstva koje primjenjuje na datum priznavanja davanja. Ako na temelju tog zakonodavstva iznos ne ovisi o trajanju navršenih razdoblja, taj se iznos smatra teoretskim iznosom;
    - ii. nadležna ustanova tada utvrđuje stvarni iznos razmjernog davanja, primjenjujući na teoretski iznos omjer između trajanja razdoblja navršenih prije nastanka osiguranog slučaja na temelju zakonodavstva koje primjenjuje i ukupnog trajanja razdoblja navršenih prije nastanka osiguranog slučaja na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske.

2. Ako je to primjereno, nadležna ustanova primjenjuje na iznos izračunan u skladu sa stavkom 1. točkama (a) i (b) sva pravila koja se odnose na smanjenje, obustavu ili ukidanje prava, na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, unutar ograničenja predviđenih člancima SSC.46., SSC.47. i SSC.48.
3. Dotična osoba ima pravo primati od nadležne ustanove Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske viši od iznosa izračunanih u skladu sa stavkom 1. točkama (a) i (b).
4. Ako je rezultat izračuna na temelju stavka 1. točke (a) u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevini Španjolskoj redovito samostalno davanje, koje je jednako ili više od razmjernog davanja izračunanog u skladu sa stavkom 1. točkom (b), nadležna ustanova zanemaruje razmjerni izračun uz uvjet:
- (a) da su takve okolnosti utvrđene u Prilogu SSC-2.;
  - (b) da se ne primjenjuje zakonodavstvo koje sadrži pravila za sprečavanje preklapanja, kako je navedeno u člancima SSC.47. i SSC.48., ako nisu ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku SSC.48. stavku 2.; i
  - (c) da u konkretnim okolnostima slučaja članak SSC.50. nije primjenjiv u odnosu na razdoblja navršena na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako je Kraljevina Španjolska nadležna, ili Kraljevine Španjolske ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, nadležna.

5. Neovisno o stavcima 1., 2. i 3., razmjerni izračun ne primjenjuje se na sustave u okviru kojih se pružaju davanja u odnosu na to koja vremenska razdoblja nisu relevantna za potrebe izračuna, uz uvjet da su takvi sustavi navedeni u Prilogu SSC-2. U takvim slučajevima dotična osoba ima pravo na davanje izračunano u skladu sa zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske.

ČLANAK SSC.46.

Pravila za sprečavanje preklapanja

1. Svako preklapanje davanja za slučaj starosti i davanja za nadživjele osobe, određenih ili ostvarenih na osnovi razdoblja osiguranja koja je navršila ista osoba, smatra se preklapanjem istovrsnih davanja.
2. Preklapanje davanja koja se ne mogu smatrati istovrsnima u smislu stavka 1. smatra se preklapanjem davanja različite vrste.
3. Sljedeće odredbe primjenjuju se u smislu pravila radi sprečavanja preklapanja davanja utvrđenih zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske u slučaju preklapanja davanja za slučaj starosti i davanja za nadživjele osobe s istovrsnim davanjem ili davanjem različite vrste ili s drugim prihodom:
  - (a) nadležna ustanova uzima u obzir davanja ili prihode stečene u Gibraltaru ako je Kraljevina Španjolska nadležna, ili u Kraljevini Španjolskoj ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, nadležna, samo ako je zakonodavstvom koje primjenjuje predviđeno da u obzir treba uzeti davanja ili prihode stečene izvan dotičnog područja;

- (b) nadležna ustanova uzima u obzir iznos davanja koje treba platiti Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, ako je Kraljevina Španjolska nadležna, ili Kraljevina Španjolska, ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, nadležna, prije odbijanja poreza, doprinosa za socijalno osiguranje i drugih pojedinačnih poreza ili odbitaka, osim ako je zakonodavstvom koje primjenjuje predviđena primjena pravila za sprečavanje preklapanja nakon tih odbitaka, na temelju uvjeta i postupaka utvrđenih u Prilogu SSC-5.;
- (c) nadležna ustanova ne uzima u obzir iznos davanja stečenih na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako je Kraljevina Španjolska nadležna, ili Kraljevine Španjolske ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, nadležna, na temelju dobrovoljnog osiguranja ili izbornog produženog osiguranja;
- (d) ako Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevina Španjolska primjenjuje pravila za sprečavanje preklapanja davanja jer dotična osoba koristi davanja iste ili različite vrste na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske ili Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili prihod stečen u Gibraltaru ili Kraljevini Španjolskoj, pripadajuća se davanja mogu umanjiti samo za iznos takvih davanja ili takvog prihoda.

ČLANAK SSC.47.

Preklapanje istovrsnih davanja

1. Ako se istovrsna davanja na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske preklapaju, pravila za sprečavanje preklapanja utvrđena zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske ne primjenjuju se na razmjerno davanje.

2. Pravila za sprečavanje preklapanja davanja primjenjuju se na samostalno davanje samo ako je to davanje:

- (a) davanje čiji iznos ne ovisi o trajanju razdoblja osiguranja; ili
- (b) davanje čiji se iznos utvrđuje na temelju izjednačenog razdoblja za koje se smatra da je navršeno između datuma nastanka osiguranog slučaja i kasnijeg datuma, a preklapa se s:
  - i. davanjem istog tipa, osim ako je sklopljen sporazum između Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske kako bi se izbjeglo uzimanje u obzir istog izjednačenog razdoblja više nego jednom; ili
  - ii. davanjem iz točke (a).

Davanja i sporazumi iz točaka (a) i (b) navedeni su u Prilogu SSC-3.

ČLANAK SSC.48.

Preklapanje davanja različite vrste

1. Ako korištenje davanja različite vrste ili drugog prihoda zahtijeva primjenu pravila za sprečavanje preklapanja davanja utvrđenih zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske u odnosu na:

- (a) dva ili više samostalnih davanja, nadležne ustanove dijele iznose jednog ili više davanja ili drugog prihoda kad se uzmu u obzir, s brojem davanja na koja se primjenjuju navedena pravila; međutim, primjena ove točke ne može dotičnu osobu lišiti statusa umirovljenika za potrebe drugih poglavlja ove glave na temelju uvjeta i postupaka utvrđenih u Prilogu SSC-5.;
- (b) jedno ili više razmjernih davanja, nadležne ustanove uzimaju u obzir jedno ili više davanja ili druge prihode i sve elemente propisane za primjenu pravila za sprečavanje preklapanja kao funkciju omjera između razdoblja osiguranja utvrđenih za izračun davanja iz članka SSC.45. stavka 1. točke (b) podtočke ii.;
- (c) jedno ili više samostalnih davanja i jedan ili više razmjernih davanja, nadležne ustanove primjenjuju *mutatis mutandis* točku (a) za samostalna davanja, a točku (b) za razmjerna davanja.

2. Nadležna ustanova ne primjenjuje podjelu propisanu za samostalna davanja ako je zakonodavstvom koje primjenjuje predviđeno da se u obzir uzimaju davanja različite vrste ili drugi prihodi i svi ostali elementi za izračun dijela njihova iznosa, koji je utvrđen kao funkcija omjera među razdobljima osiguranja iz članka SSC.45. stavka 1. točke (b) podtočke ii.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se *mutatis mutandis* ako zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske predviđa da se pravo na davanje ne može steći ako dotična osoba ostvaruje davanje različite vrste, plative na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske ili Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili drugi prihod.

ČLANAK SSC.49.

Dodatne odredbe za izračun davanja

1. Za izračun teoretskih i razmjernih iznosa iz članka SSC.45. stavka 1. točke (b) primjenjuju se sljedeća pravila:
  - (a) ako je ukupno trajanje razdobljâ osiguranja navršeno prije nastanka osiguranog slučaja na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske dulje od najduljeg razdoblja koje se zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske zahtijeva za ostvarivanje punog davanja, nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, nadležna, ili Kraljevine Španjolske ako je Kraljevina Španjolska nadležna, uzima u obzir to najdulje razdoblje umjesto ukupne duljine navršenih razdoblja; tom se metodom izračuna ustanovi ne nameće trošak davanja koji je veći od punog davanja predviđenog zakonodavstvom koje se primjenjuje. Ova se odredba ne primjenjuje na davanja čiji iznos ne ovisi o trajanju osiguranja;
  - (b) postupak namijenjen uzimanju u obzir razdoblja preklapanja utvrđen je u Prilogu SSC-5.;
  - (c) ako se zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske predviđa da davanja treba izračunati na osnovi prihoda, doprinosa, osnovica za plaćanje doprinosa, povećanja, zarada, drugih iznosa ili kombinacije više njih (prosjeck, razmjer, unaprijed određen ili izjednačen), nadležna ustanova:
    - i. utvrđuje osnovicu za izračun davanja samo u skladu s razdobljima osiguranja navršenima na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje;

- ii. radi određivanja iznosa koji treba izračunati prema razdobljima osiguranja navršenima na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako je Kraljevina Španjolska nadležna, ili Kraljevine Španjolske ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, nadležna, upotrebljava iste elemente utvrđene ili zabilježene za razdoblja osiguranja navršena na temelju zakonodavstva koje primjenjuje; ako je to potrebno u skladu s postupcima utvrđenima u Prilogu SSC-4. za Ujedinjenu Kraljevinu, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevinu Španjolsku;
- (d) u slučaju da točka (c) nije primjenjiva jer se zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske predviđa da davanja treba izračunati na temelju elemenata različitih od razdoblja osiguranja koji nisu vezani uz vrijeme, nadležna ustanova, u odnosu na svako razdoblje osiguranja navršeno na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako je Kraljevina Španjolska nadležna, ili Kraljevine Španjolske ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, nadležna, uzima u obzir iznos prikupljenih sredstava, sredstava za koje se smatra da su prikupljena ili bilo koji drugi element za izračun na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, podijeljen s odgovarajućim vremenskim jedinicama u dotičnom mirovinskom sustavu.
2. Odredbe zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske o revalorizaciji elemenata uzetih u obzir za izračun davanja, primjenjuju se, ovisno o slučaju, na elemente koje nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske treba uzeti u obzir, u skladu sa stavkom 1., za razdoblja osiguranja navršena na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako je Kraljevina Španjolska nadležna, ili Kraljevine Španjolske ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, nadležna.

ČLANAK SSC.50.

Razdoblja osiguranja kraća od godine dana

1. Neovisno o članku SSC.45. stavku 1. točki (b), od ustanove Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske ne zahtijeva se da omogući stjecanje davanja u odnosu na razdoblja navršena na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, a koja se uzimaju u obzir kad nastane osigurani slučaj:

- (a) ako je trajanje tih razdoblja kraće od godinu dana; i
- (b) ako se ne stječe pravo na davanje na temelju tog zakonodavstva, uzevši u obzir samo ta razdoblja.

Za potrebe ovog članka, „razdoblja” znači sva razdoblja osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja koja se zahtijevaju za dotično davanje ili ga neposredno povećavaju.

2. I nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, i nadležna ustanova Kraljevine Španjolske uzima u obzir razdoblja iz stavka 1. za potrebe članka SSC.45. stavka 1. točke (b) podtočke i.

3. Ako bi učinak primjene stavka 1. doveo do oslobađanja svih ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, i Kraljevine Španjolske od njihovih obveza, davanja se stječu isključivo na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ako su uvjeti na temelju dotičnog zakonodavstva posljednji ispunjeni, ili Kraljevine Španjolske ako su uvjeti na temelju dotičnog zakonodavstva posljednji ispunjeni, kao da su sva razdoblja osiguranja navršena i uzeta u obzir u skladu s člankom SSC.7. i člankom SSC.44. stavcima 1. i 2. bila navršena na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske.

4. Ovaj se članak ne primjenjuje na sustave navedene u Prilogu SSC-2.

ČLANAK SSC.51.

Priznavanje prava na dodatak

1. Korisnik davanja na kojeg se primjenjuje ovo poglavlje ne može ni u Gibraltaru ako je Gibraltar mjesto boravišta i ako mu na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, pripada davanje, ni u Kraljevini Španjolskoj ako je Kraljevina Španjolska mjesto boravišta i na temelju čijeg zakonodavstva mu pripada davanje, primati davanje niže od najnižeg davanja određenog tim zakonodavstvom za razdoblje osiguranja jednako svim razdobljima uzetim u obzir za davanje u skladu s ovim poglavljem.
2. Nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske plaća korisniku davanja iz stavka 1. kroz cijelo razdoblje boravišta u Gibraltaru odnosno Kraljevini Španjolskoj dodatak jednak razlici ukupnih davanja predviđenih na temelju ovog poglavlja i iznosa najnižeg davanja.

ČLANAK SSC.52.

Ponovni izračun i revalorizacija davanja

1. Ako su metoda za utvrđivanje davanja ili pravila za izračun davanja izmijenjeni na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske ili je u osobnoj situaciji dotične osobe došlo do relevantne promjene koja bi na temelju tog zakonodavstva dovela do usklađivanja iznosa davanja, obavlja se ponovni izračun u skladu s člankom SSC.45.
2. S druge strane, ako se zbog povećanja troškova života ili promjena u razini dohotka ili na drugim osnovama za usklađivanje davanja Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske mijenjaju pomoću postotka ili utvrđenog iznosa, takav postotak ili utvrđeni iznos izravno se primjenjuje na davanja utvrđena u skladu s člankom SSC.45., bez potrebe ponovnog izračuna.

ČLANAK SSC.53.

Posebne odredbe za državne službenike

1. Članci SSC.7. i SSC.43., članak SSC.44. stavak 3. i članci od SSC.45. do SSC.52. primjenjuju se *mutatis mutandis* na osobe obuhvaćene posebnim sustavom za državne službenike.

2. Međutim, ako zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske stjecanje, ukidanje, zadržavanje ili ponovnu uspostavu prava na davanja na temelju posebnog sustava za državne službenike uvjetuje time da sva razdoblja osiguranja budu navršena unutar jednog ili više posebnih sustava za državne službenike u Gibraltaru ili Kraljevini Španjolskoj ili da ih zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske smatra istovjetnim takvim razdobljima, nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske uzima u obzir samo razdoblja koja se mogu priznati na temelju zakonodavstva koje primjenjuje.

Ako nakon što se u obzir uzmu razdoblja ostvarena na taj način dotična osoba ne ispunjava uvjete za ostvarivanje tih davanja, ta se razdoblja uzimaju u obzir za priznavanje prava na davanja na temelju općeg sustava, ili u nedostatku toga, sustava koji se primjenjuje na fizičke ili administrativne radnike, ovisno o slučaju.

3. Ako se na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske davanja na temelju posebnog sustava za državne službenike izračunavaju na osnovi posljednje plaće ili plaća primljenih tijekom referentnog razdoblja, nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske uzima u obzir, radi izračuna, samo one plaće, pravilno revalorizirane, koje su primljene tijekom jednog ili više razdoblja tijekom kojih se na dotičnu osobu primjenjivalo to zakonodavstvo.

POGLAVLJE 6.

DAVANJA ZA NEZAPOSLENOST

ČLANAK SSC.54.

Posebne odredbe o zbrajanju razdoblja osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja

1. Nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ako se zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, stjecanje, zadržavanje, ponovna uspostava ili trajanje prava na davanja uvjetuje navršenim razdobljima osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja, ili Kraljevine Španjolske, ako se zakonodavstvom Kraljevine Španjolske stjecanje, zadržavanje, ponovna uspostava ili trajanje prava na davanja uvjetuje navršenim razdobljima osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja, uzima u obzir, u mjeri u kojoj je to potrebno, razdoblja osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja navršena na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske odnosno Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, kao da su navršena na temelju zakonodavstva koje primjenjuje.

Međutim, ako se primjenjivim zakonodavstvom pravo na davanja uvjetuje navršenim razdobljima osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja, takva razdoblja navršena na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske ne uzimaju se u obzir, osim ako bi se takva razdoblja smatrala razdobljima osiguranja da su navršena u skladu s primjenjivim zakonodavstvom.

2. Primjena stavka 1. ovog članka ovisi o tome je li, u skladu sa zakonodavstvom na temelju kojeg je podnesen zahtjev za davanja, dotična osoba nedavno navršila:

- (a) razdoblja osiguranja, ako se tim zakonodavstvom zahtijevaju razdoblja osiguranja;
- (b) razdoblja zaposlenja, ako se tim zakonodavstvom zahtijevaju razdoblja zaposlenja; ili
- (c) razdoblja samozaposlenja, ako se tim zakonodavstvom zahtijevaju razdoblja samozaposlenja.

ČLANAK SSC.55.

Izračun davanja za nezaposlenost

1. Ako se izračun davanja za nezaposlenost temelji na iznosu prethodne plaće ili dohotka od profesionalne djelatnosti dotične osobe, Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, nadležna, ili Kraljevina Španjolska ako je Kraljevina Španjolska nadležna, uzima u obzir plaću ili dohodak od profesionalne djelatnosti koji je dotična osoba primila isključivo na temelju svoje zadnje djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome tko je nadležan.

2. Ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, nadležna i ako je zakonodavstvom koje primjenjuje Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, predviđeno posebno referentno razdoblje za utvrđivanje plaće ili dohotka od profesionalne djelatnosti koje se upotrebljava za izračun iznosa davanja, i ako se na dotičnu osobu primjenjivalo zakonodavstvo Kraljevine Španjolske, Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, uzima u obzir samo plaću ili dohodak od profesionalne djelatnosti koje je dotična osoba primila tijekom svoje zadnje djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba na temelju tog zakonodavstva.

Ako je Kraljevina Španjolska nadležna i ako je zakonodavstvom koje primjenjuje Kraljevina Španjolska predviđeno posebno referentno razdoblje za utvrđivanje plaće ili dohotka od profesionalne djelatnosti koje se upotrebljava za izračun iznosa davanja, i ako se na dotičnu osobu primjenjivalo zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, tijekom cijelog referentnog razdoblja ili tijekom dijela tog referentnog razdoblja, Kraljevina Španjolska uzima u obzir samo plaću ili dohodak od profesionalne djelatnosti koje je dotična osoba primila tijekom svoje zadnje djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba na temelju tog zakonodavstva.

ČLANAK SSC.56.

Nezaposlene osobe koje su imale boravište u Kraljevini Španjolskoj
ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, nadležna
ili u Gibraltaru ako je Kraljevina Španjolska nadležna

1. Osobe koje postanu u potpunosti, djelomično ili s prekidima nezaposlene i koje su tijekom svoje posljednje djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba u Gibraltaru boravile u Kraljevini Španjolskoj, i koje i dalje borave u Kraljevini Španjolskoj, stavljaju se na raspolaganje službama za zapošljavanje u Gibraltaru. Primaju davanja u skladu sa zakonodavstvom Gibraltara kao da ondje borave. Ta davanja pruža ustanova Gibraltara.

Osobe koje postanu u potpunosti, djelomično ili s prekidima nezaposlene i koje su tijekom svoje posljednje djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba u Kraljevini Španjolskoj boravile u Gibraltaru, i koje i dalje borave u Gibraltaru, stavljaju se na raspolaganje službama za zapošljavanje u Kraljevini Španjolskoj. Primaju davanja u skladu sa zakonodavstvom Kraljevine Španjolske kao da ondje borave. Ta davanja pruža ustanova Kraljevine Španjolske.

Davanja za nezaposlenost mogu se isplaćivati paušalno.

2. Potpuno nezaposlene osobe mogu se dodatno staviti na raspolaganje nadležnim službama za zapošljavanje Kraljevine Španjolske ako borave u Kraljevini Španjolskoj, ili Gibraltaru ako borave u Gibraltaru.

Potpuno nezaposlene osobe koje su obavljale svoju posljednju djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u Gibraltaru i borave u Kraljevini Španjolskoj ili koje su obavljale svoju posljednju djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u Kraljevini Španjolskoj i borave u Gibraltaru mogu dodatno podnijeti zahtjev za dodatna davanja za nezaposlenost koja mogu biti dostupna u skladu sa zakonodavstvom Kraljevine Španjolske kao da se to zakonodavstvo primjenjivalo na njih tijekom posljednjeg razdoblja njihove djelatnosti, ili zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, kao da se to zakonodavstvo primjenjivalo na njih tijekom posljednjeg razdoblja njihove djelatnosti.

3. Osobe iz stavka 2. koje su prijavljene kao osobe koje traže posao pri nadležnim službama za zapošljavanje Kraljevine Španjolske ako borave u Kraljevini Španjolskoj, ili Gibraltara ako borave u Gibraltaru, podliježu postupku kontrole organiziranom u Kraljevini Španjolskoj ili Gibraltaru, ovisno o slučaju, i pridržavaju se uvjeta utvrđenih zakonodavstvom koje se primjenjuje u Kraljevini Španjolskoj ako borave u Kraljevini Španjolskoj, ili u Gibraltaru ako borave u Gibraltaru. Ako te osobe ostanu prijavljene kao osoba koja traži posao u mjestu svoje posljednje djelatnosti, te osobe moraju poštovati primjenjive obveze.

4. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevina Španjolska donose potrebne aranžmane za provedbu ovog članka, posebno u pogledu paušalnih plaćanja, ako je primjenjivo, kao i aranžmane za razmjenu informacija, suradnju i uzajamnu pomoć između institucija i službi Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske.

Nadležna ustanova mjesta zaposlenja učinkovito i bez nepotrebne odgode omogućuje razmjenu informacija i dokumentacije o razdobljima osigurane djelatnosti i davanja kako se ne bi utjecalo na priznavanje, održavanje, obustavu, prekid ili ponovnu uspostavu davanja.

POGLAVLJE 7.

PREDMIROVINSKA DAVANJA

ČLANAK SSC.57.

Davanja

Ako se primjenjivim zakonodavstvom pravo na predmirovinska davanja uvjetuje navršenim razdobljima osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja, ne primjenjuje se članak SSC.7.

POGLAVLJE 8.

OBITELJSKA DAVANJA

ČLANAK SSC.58.

Članovi obitelji koji borave u Kraljevini Španjolskoj ili Gibraltaru

1. Osoba na koju se ovaj Protokol primjenjuje ima pravo na obiteljska davanja u skladu sa zakonodavstvom Kraljevine Španjolske ako je Kraljevina Španjolska nadležna, uključujući davanja za članove obitelji koji borave u Gibraltaru kao da borave u Kraljevini Španjolskoj.

2. Osoba na koju se ovaj Protokol primjenjuje ima pravo na obiteljska davanja u skladu sa zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, nadležna, uključujući davanja za članove obitelji koji borave u Kraljevini Španjolskoj kao da borave u Gibraltaru.

3. Umirovljenici koji borave u Kraljevini Španjolskoj ili Gibraltaru imaju pravo na obiteljska davanja za članove svoje obitelji koji borave u Gibraltaru odnosno Kraljevini Španjolskoj u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje ustanova nadležna za njihovu mirovinu.

ČLANAK SSC.59.

Pravila prednosti u slučaju preklapanja

1. Ako su tijekom istog razdoblja i za iste članove obitelji predviđena davanja na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, i Kraljevine Španjolske primjenjuju se sljedeća pravila prednosti:

- (a) u slučaju davanja koja na drukčijoj osnovi isplaćuju i Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, i Kraljevina Španjolska redosljed prioriteta je sljedeći: prvo, prava koja postoje po osnovi djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba; drugo, prava koja postoje po osnovi primanja mirovine i konačno, prava stečena po osnovi boravišta;

- (b) u slučaju davanja koja na istoj osnovi isplaćuju i Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevina Španjolska redosljed prioriteta utvrđuje se upućivanjem na sljedeće dodatne kriterije:
- i. u slučaju prava koja postoje po osnovi djelatnosti kao zaposlena ili samozaposlena osoba: mjesto boravišta djece, pod uvjetom da postoji takva djelatnost, i dodatno, prema potrebi, najviši iznos davanja predviđen je proturječnim zakonodavstvom. U potonjem slučaju trošak davanja dijeli se u skladu s kriterijima utvrđenima u Prilogu SSC-5.;
  - ii. u slučaju prava koja postoje po osnovi primanja mirovina: mjesto boravišta djece, pod uvjetom da se mirovina isplaćuje u skladu sa zakonodavstvom tog mjesta, i dodatno, prema potrebi, najdulje razdoblje osiguranja na temelju proturječnog zakonodavstva.
2. U slučaju preklapanja pravâ, obiteljska davanja dodjeljuju se prema zakonodavstvu za koje je određeno da ima prednost u skladu sa stavkom 1. Prava na obiteljska davanja na temelju drugog proturječnog zakonodavstva obustavljaju se do iznosa predviđenog prvim zakonodavstvom, a prema potrebi se osigurava dodatak u visini razlike za iznos koji premašuje taj iznos. Međutim, takav dodatak u visini razlike nije potreban ako se pravo na dotična davanja temelji samo na boravištu.

3. Ako je, na temelju članka SSC.57., zahtjev za obiteljska davanja podnesen nadležnoj ustanovi Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, kada se njezino zakonodavstvo primjenjuje, ili Kraljevine Španjolske, kada se njezino zakonodavstvo primjenjuje, ali ne prema pravu prednosti u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka:

- (a) ta ustanova prosljeđuje zahtjev nadležnoj ustanovi Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, kada se njezino zakonodavstvo primjenjuje na temelju prava prednosti, ili Kraljevine Španjolske, kada se njezino zakonodavstvo primjenjuje na temelju prava prednosti, obavješćuje dotičnu osobu i, ne dovodeći u pitanje odredbe Priloga SSC-5. o privremenom priznavanju prava na davanja, pruža, prema potrebi, dodatak u visini razlike naveden u stavku 2.;
- (b) nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, kada se njezino zakonodavstvo primjenjuje na temelju prava prednosti, ili Kraljevine Španjolske, kada se njezino zakonodavstvo primjenjuje na temelju prava prednosti, rješava taj zahtjev kao da je podnesen izravno njoj, a datum na koji je takav zahtjev podnesen prvoj ustanovi smatra se datumom njezina potraživanja prema ustanovi s pravom prednosti.

ČLANAK SSC.60.

Pružanje davanja

U slučaju da osoba kojoj bi se obiteljska davanja trebala pružiti za uzdržavanje članova obitelji ne koristi ta davanja, nadležna ustanova ispunjava svoje pravne obveze pružanjem tih davanja fizičkoj ili pravnoj osobi koja u stvarnosti uzdržava članove obitelji, na zahtjev i posredstvom ustanove mjesta boravišta u Kraljevini Španjolskoj ili Gibraltaru ili imenovane ustanove ili tijela koje je u tu svrhu imenovalo nadležno tijelo mjesta boravišta u Kraljevini Španjolskoj ili Gibraltaru.

ČLANAK SSC.61.

Dodatne odredbe

1. Ako na temelju zakonodavstva određenog u skladu s člancima SSC.57. i SSC.58. nije stečeno pravo na isplatu dodatnih ili posebnih obiteljskih davanja za djecu bez roditelja, takva se davanja isplaćuju automatski, uz druga obiteljska davanja stečena u skladu s prethodno navedenim zakonodavstvom, na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako se na preminulog radnika dulje primjenjivalo zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske ako se na preminulog radnika dulje primjenjivalo zakonodavstvo Kraljevine Španjolske, u mjeri u kojoj je pravo stečeno na temelju tog zakonodavstva. Ako pravo nije stečeno na temelju tog zakonodavstva, ispituju se uvjeti za stjecanje takvog prava na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako pravo nije stečeno na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske, ili Kraljevine Španjolske ako pravo nije stečeno na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, te se isplaćuju davanja silaznim redoslijedom prema duljini razdoblja osiguranja navršenih na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako pravo nije stečeno na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske, ili Kraljevine Španjolske ako pravo nije stečeno na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom.

2. Davanja koja se isplaćuju u obliku mirovina ili dodataka na mirovine pružaju se i određuju u skladu s poglavljem 5.

GLAVA IV.

OSTALE ODREDBE

ČLANAK SSC.62.

Suradnja

1. Nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske obavješćuju Posebni odbor za kretanje osoba o svim promjenama svojeg zakonodavstva koje se odnose na grane socijalne sigurnosti obuhvaćene člankom SSC.4., a relevantne su za provedbu ovog Protokola ili bi mogle utjecati na nju.
2. Ako se ovim Protokolom ne zahtijeva da se takve informacije dostave Posebnom odboru za kretanje osoba, nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske priopćuju jedna drugima mjere poduzete radi provedbe ovog Protokola, koje su relevantne za provedbu ovog Protokola, a o kojima nije dostavljena obavijest na temelju stavka 1.
3. Za potrebe ovog Protokola, tijela i ustanove Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske međusobnu si pružaju svu pomoć i postupaju kao da provode svoje zakonodavstvo. Administrativna pomoć koju ta tijela i ustanove pružaju u pravilu je besplatna. Međutim, Posebni odbor za kretanje osoba utvrđuje prirodu troškova koji mogu biti predmet povrata te granice iznad kojih je predviđen njihov povrat.

4. Tijela i ustanove Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske mogu, za potrebe ovog Protokola, izravno komunicirati jedni s drugima i s uključenim osobama ili njihovim predstavnicima.

5. Ustanove i osobe obuhvaćene ovim Protokolom obvezne su razmjenjivati informacije i surađivati kako bi se zajamčila pravilna provedba ovog Protokola. Administrativnim dogovorom između tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske koja su izravno uključena utvrđuju se sredstva i postupci za izvršavanje dužnosti suradnje u pogledu izdavanja dokumentacije, razmjene informacija, rješavanja sukoba te podnošenja i namirenja potraživanja.

U skladu s načelom dobre uprave, ustanove odgovaraju na sve upite u razumnom roku i pružaju dotičnim osobama sve informacije koje se zahtijevaju za ostvarivanje prava koja su im ovim Protokolom dodijeljena.

Dotične osobe moraju, što je prije moguće, obavijestiti ustanove Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske i ustanove mjesta boravišta o svim promjenama svoje osobne ili obiteljske situacije koje utječu na njihova prava na davanja na temelju ovog Protokola.

6. Nepoštovanje obveza o informiranju iz stavka 5. trećeg podstavka može dovesti do primjene razmjernih mjera u skladu s nacionalnim pravom. Međutim, te su mjere istovjetne mjerama koje se na temelju domaćeg prava primjenjuju u sličnim okolnostima te u praksi podnositeljima zahtjeva ne onemogućuju niti pretjerano otežavaju primjenu prava koja su im ovim Protokolom dodijeljena.

7. U slučaju teškoća pri tumačenju ili primjeni ovog Protokola koje bi ugrozile prava dotične osobe, nadležna ustanova ili ustanova mjesta boravišta obraća se ustanovi ili ustanovama Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ako je riječ o Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske ako je riječ o Kraljevini Španjolskoj. Ako se u razumnom roku ne može pronaći rješenje, stranka može zatražiti savjetovanje u okviru Posebnog odbora za kretanje osoba.
8. Tijela, ustanove i sudovi Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske ne smiju odbaciti zahtjeve ni druge dokumente koji su im podneseni na osnovi toga što su sastavljeni na službenom jeziku Unije, uključujući engleski.

ČLANAK SSC.63.

Obrada podataka

1. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, i Kraljevina Španjolska u sve većoj mjeri upotrebljavaju nove tehnologije za razmjenu, pristup i obradu podataka potrebnih za primjenu ovog Protokola.
2. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, i Kraljevina Španjolska odgovorne su za upravljanje svojim dijelom usluga obrade podataka.

3. Ni jedno tijelo ni ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske ne smije odbaciti elektronički dokument koji je poslala ili izdala ustanova u skladu s ovim Protokolom, Prilogom SSC-5. i administrativnim dogovorom samo na temelju činjenice da je primljen elektroničkim putem, nakon što je ustanova koja ga je primila izjavila da može primiti elektroničke dokumente. Reprodukcijska i snimanje takvih dokumenata smatra se ispravnom i točnom reprodukcijom izvornog dokumenta ili prikazom informacija na koje se odnosi, ako se ne dokaže suprotno.

4. Elektronički se dokumenti smatraju važećima ako računalni sustav na kojem je dokument snimljen sadržava zaštitne mjere potrebne za sprečavanje bilo kakvih izmjena, otkrivanja ili neovlaštenog pristupa snimci. U svako doba moguće je reproducirati snimljenu informaciju u odmah čitljivom obliku.

ČLANAK SSC.64.

Izuzeća

1. Sva izuzeća ili smanjenja poreza, plaćanja biljega, javnobilježničkih ili registracijskih pristojbi predviđena na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske za potvrde ili dokumente koje je potrebno predložiti pri primjeni zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, odnosno Kraljevine Španjolske proširuju se na slične potvrde ili dokumente koje je potrebno predložiti pri primjeni zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ako je izuzeće predviđeno zakonodavstvom Kraljevine Španjolske, ili Kraljevine Španjolske ako je izuzeće predviđeno zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili ovog Protokola.
2. Sve izjave, dokumenti i potvrde bilo koje vrste koje je potrebno predložiti pri primjeni ovog Protokola izuzeti su od potvrde vjerodostojnosti od strane diplomatskih ili konzularnih tijela.

ČLANAK SSC.65.

Zahtjevi, prijave ili žalbe

Svi zahtjevi, izjave ili žalbe koji su trebali biti podneseni, u okviru primjene zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske unutar određenog roka tijelu, ustanovi ili sudu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, odnosno Kraljevine Španjolske dopušteni su ako se podnesu unutar istog roka odgovarajućem tijelu, ustanovi ili sudu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske. U takvom slučaju tijelo, ustanova ili sud koji primi taj zahtjev, izjavu ili žalbu prosljeđuje ih bez odgode nadležnom tijelu, ustanovi ili sudu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske izravno ili preko dotičnih nadležnih tijela. Datum na koji su takvi zahtjevi, izjave ili žalbe podneseni tijelu, ustanovi ili sudu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske smatra se datumom njihova podnošenja nadležnom tijelu, ustanovi ili sudu.

ČLANAK SSC.66.

Liječnički pregledi

1. Liječničke preglede predviđene zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske može na zahtjev nadležne ustanove, na području Gibraltara ili Kraljevine Španjolske, obaviti ustanova mjesta privremenog boravka ili boravišta podnositelja zahtjeva ili osobe koja ima pravo na davanja, na temelju uvjeta utvrđenih u Prilogu SSC-5.

2. Liječnički pregledi koji se obavljaju na temelju uvjeta utvrđenih u stavku 1. smatraju se obavljenima na području Gibraltara ili Kraljevine Španjolske.

ČLANAK SSC.67.

Prikupljanje doprinosa i povrat davanja

1. Prikupljanje doprinosa koji pripadaju ustanovi Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske i povrat nepripadnih davanja koja je pružila ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske može se izvršiti u Gibraltaru ili Kraljevini Španjolskoj u skladu s postupcima i uz jamstva i pogodnosti koje se primjenjuju na prikupljanje doprinosa koji pripadaju odgovarajućoj ustanovi Kraljevine Španjolske ili Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, kao i povrat nepripadnih davanja koja je pružila.

2. Ovršne odluke sudskih i upravnih tijela koje se odnose na prikupljanje doprinosa, kamata i ostalih pristojba, ili na povrat nepripadnih davanja koja su pružena na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske priznaju se i izvršavaju na zahtjev nadležne ustanove u Gibraltaru ili Kraljevini Španjolskoj uz ograničenja i u skladu s postupcima utvrđenima zakonodavstvom i svim ostalim postupcima koji se primjenjuju na slične odluke Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske. Takve se odluke proglašavaju ovršnima u Gibraltaru ili Kraljevini Španjolskoj u mjeri u kojoj se zakonodavstvom i svim ostalim postupcima Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske to zahtijeva.

3. Na potraživanja ustanove Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske u postupcima ovrhe, stečaja ili nagodbe u Gibraltaru u slučaju potraživanja ustanove Kraljevine Španjolske, ili u Kraljevini Španjolskoj u slučaju potraživanja ustanove Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, primjenjuju se iste pogodnosti koje zakonodavstvo Kraljevine Španjolske ili Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, propisuje za istovrsna potraživanja.
4. Postupak primjene ovog članka, uključujući nadoknadu troškova, uređuje se Prilogom SSC-5. ili, prema potrebi i kao komplementarna mjera, administrativnim dogovorima između Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske.

ČLANAK SSC.68.

Prava ustanova

1. Ako osoba prima davanja na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, u odnosu na ozljedu koja je nastala kao posljedica događaja u Kraljevini Španjolskoj, ili zakonodavstva Kraljevine Španjolske u odnosu na ozljedu koja je nastala kao posljedica događaja u Gibraltaru, sva prava ustanove odgovorne za pružanje davanja u odnosu na treću stranu odgovornu za pružanje naknade za ozljedu uređuju se sljedećim pravilima:
- (a) ako je ustanova koja je odgovorna za pružanje davanja, na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, subrogirana u odnosu na prava koja korisnik ima prema trećoj strani, takvu subrogaciju priznaju Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevina Španjolska; i

- (b) ako ustanova odgovorna za pružanje davanja ima izravno pravo prema trećoj strani, Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevina Španjolska priznaju takva prava.

2. Ako osoba prima davanja na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, u odnosu na ozljedu koja je nastala kao posljedica događaja u Kraljevini Španjolskoj, ili zakonodavstva Kraljevine Španjolske u odnosu na ozljedu koja je nastala kao posljedica događaja u Gibraltaru, odredbe navedenog zakonodavstva kojima se utvrđuju slučajevi u kojima građanskopravna odgovornost poslodavaca ili njihovih zaposlenika treba biti isključena primjenjuju se u odnosu na navedenu osobu ili nadležnu ustanovu.

Stavak 1. primjenjuje se i na sva prava ustanove odgovorne za pružanje davanja u odnosu na poslodavce ili njihove zaposlenike u slučajevima kad njihova odgovornost nije isključena.

3. Ako su u skladu s člankom SSC.27. stavkom 3. ili člankom 33. stavkom 2. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevina Španjolska ili njihova nadležna tijela sklopila sporazum kojim se odriču međusobnog povrata troškova, ili ako povrat troškova ne ovisi o iznosu davanja koja su stvarno pružena, sva prava koja proizlaze u odnosu na odgovornu treću stranu uređuju se sljedećim pravilima:

- (a) ako ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako je boravište ili privremeni boravak u Gibraltaru, ili Kraljevine Španjolske, ako je boravište ili privremeni boravak u Kraljevini Španjolskoj, odobri davanja osobi u odnosu na ozljedu koju je pretrpjela na dotičnom području, ta ustanova, u skladu s odredbama zakonodavstva koje primjenjuje, ostvaruje pravo na subrogaciju ili na izravni postupak protiv treće strane odgovorne za pružanje naknade za ozljedu;

- (b) za primjenu točke (a):
- i. za osobu koja prima davanja smatra se da je osigurana kod ustanove mjesta boravišta ili privremenog boravka; i
  - ii. ta se ustanova smatra ustanovom odgovornom za pružanje davanja;
- (c) stavci 1. i 2. i dalje se primjenjuju na sva davanja koja nisu obuhvaćena sporazumom o odricanju ili povratu troškova koji ne ovisi o iznosu stvarno pruženih davanja.

ČLANAK SSC.69.

Provedba zakonodavstva

Posebne odredbe za provedbu zakonodavstva koje se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevini Španjolskoj navedene su u Prilogu SSC-4.

GLAVA V.

ZAVRŠNE ODREDBE

ČLANAK SSC.70.

Zaštita prava pojedinaca

1. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevina Španjolska osiguravaju u skladu sa svojim domaćim pravnim poretkom da odredbe ovog Protokola imaju snagu zakona, izravno ili u okviru nacionalnog zakonodavstva kojim se izvršavaju te odredbe, tako da se pravne ili fizičke osobe mogu pozvati na te odredbe pred domaćim sudovima i upravnim tijelima.
2. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevina Španjolska osiguravaju sredstva za pravne i fizičke osobe kako bi djelotvorno zaštitile svoja prava na temelju ovog Protokola, kao što je mogućnost upućivanja pritužbi upravnim tijelima ili pokretanja postupka pred nadležnim sudom u odgovarajućem sudskom postupku, kako bi se pronašao odgovarajući i pravodoban pravni lijek.

ČLANAK SSC.71.

Prijelazna odredba

1. Nikakva se prava ne stječu na temelju ovog Protokola za razdoblje prije datuma početka njegove primjene.

2. Svako razdoblje osiguranja i, prema potrebi, svako razdoblje zaposlenja ili samozaposlenja navršeno na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske prije datuma početka primjene ovog Protokola uzima se u obzir za utvrđivanje prava stečenih na temelju ovog Protokola.
3. Podložno stavku 1., pravo se stječe na temelju ovog Protokola čak i ako se odnosi na nepredviđeni događaj koji je nastao prije datuma početka njegove primjene.
4. Svako davanje koje nije priznato ili je obustavljeno zbog državljanstva ili mjesta boravišta dotične osobe, na zahtjev te osobe pruža se ili ponovno uspostavlja s učinkom od datuma početka primjene ovog Protokola, pod uvjetom da prava za koja su davanja prethodno pružena nisu dovela do jednokratne isplate.
5. Prava osobe koja je koristila mirovinu prije datuma početka primjene ovog Protokola u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevini Španjolskoj mogu se, na zahtjev dotične osobe, preispitati uzimajući u obzir ovaj Protokol.
6. Ako se zahtjev iz stavka 4. ili 5. podnese u roku od dvije godine od datuma početka primjene ovog Protokola, prava stečena u skladu s ovim Protokolom proizvode učinke od tog datuma, a zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o slučaju, u vezi s gubitkom ili ograničenjem prava ne može se primijeniti u odnosu na dotične osobe.

7. Ako je zahtjev iz stavka 4. ili 5. podnesen nakon isteka dvogodišnjeg razdoblja od datuma početka primjene ovog Protokola, prava koja nisu izgubljena ili zastarjela proizvode učinke od datuma podnošenja zahtjeva, podložno povoljnijim odredbama u skladu sa zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o slučaju.

ČLANAK SSC.72.

Izmjene

Posebni odbor za kretanje osoba može izmijeniti priloge ovom Protokolu.

PREDUJMOVI ZA PLAĆANJA UZDRŽAVANJA
TE POSEBAN DOPLATAK ZA ROĐENJE DJETETA I DOPLATAK ZA POSVOJENJE
IZ ČLANKA SSC.1. TOČKE (j)

I. Predujmovi za plaćanja uzdržavanja

KRALJEVINA ŠPANJOLSKA

Predujmovi za plaćanja uzdržavanja na temelju Kraljevske uredbe 1618/2007 od
7. prosinca 2007.

UJEDINJENA KRALJEVINA, U VEZI S GIBRALTAROM

Nije primjenjivo.

II. Poseban doplati za rođenje djeteta i doplati za posvojenje

KRALJEVINA ŠPANJOLSKA

Nije primjenjivo.

UJEDINJENA KRALJEVINA, U VEZI S GIBRALTAROM

Jednokratna novčana potpora za novorođeno dijete na temelju odjeljka 11. gibraltarskog
Zakona o socijalnoj sigurnosti (osiguranju) iz 1955.

SLUČAJEVI U KOJIMA SE RAZMJERNI IZRAČUN
ZANEMARUJE ILI SE NE PRIMJENJUJE,
KAKO JE NAVEDENO U ČLANKU SSC.45.

Dio 1.

Slučajevi u kojima se razmjerni izračun zanemaruje
u skladu s člankom SSC.45. stavkom 4. ovog Protokola

KRALJEVINA ŠPANJOLSKA

Nije primjenjivo.

UJEDINJENA KRALJEVINA, U VEZI S GIBRALTAROM

Nije primjenjivo.

Dio 2.

Slučajevi u kojima se primjenjuje članak SSC.45. stavak 5. ovog Protokola

KRALJEVINA ŠPANJOLSKA

Nije primjenjivo.

UJEDINJENA KRALJEVINA, U VEZI S GIBRALTAROM

Nije primjenjivo.

DAVANJA I SPORAZUMI
KOJIMA SE OMOGUĆUJE PRIMJENA ČLANKA SSC.47.

- I. Davanja iz članka SSC.47. stavka 2. točke (a) ovog Protokola, čiji je iznos neovisan o duljini ostvarenih razdoblja osiguranja ili boravišta.

KRALJEVINA ŠPANJOLSKA

Obiteljske mirovine koje se odobravaju iz općih i posebnih sustava, s iznimkom posebnog sustava za državne službenike.

UJEDINJENA KRALJEVINA, U VEZI S GIBRALTAROM

Doplatak za obudovjelost, doplatak za obudovjelog roditelja i obiteljska mirovina na temelju gibraltarskog Zakona o socijalnoj sigurnosti (*Open Long-Term Benefits Scheme*) iz 1997. i gibraltarskog Zakona o socijalnoj sigurnosti (*Closed Long-Term Benefits and Scheme*) iz 1996.

Invalidska mirovina i posmrtna pripomoć na temelju gibraltarskog Zakona o socijalnoj sigurnosti (osiguranju od ozljede na radu) iz 1952.

- II. Davanja iz članka SSC.47. stavka 2. točke (b) ovog Protokola, čiji se iznos utvrđuje ovisno o izjednačenom razdoblju za koje se smatra da je navršeno između datuma nastanka osiguranog slučaja i nekog kasnijeg datuma.

KRALJEVINA ŠPANJOLSKA

Nije primjenjivo.

UJEDINJENA KRALJEVINA, U VEZI S GIBRALTAROM

Nije primjenjivo.

- III. Sporazumi iz članka SSC.47. stavka 2. točke (b) podtočke i. ovog Protokola čiji je cilj sprečavanje da se isto izjednačeno razdoblje uzme u obzir više nego jednom:

Takvi sporazumi nisu sklopljeni.

POSEBNE ODREDBE ZA PRIMJENU
ZAKONODAVSTVA UJEDINJENE KRALJEVINE,
U VEZI S GIBRALTAROM, ILI KRALJEVINE ŠPANJOLSKJE

(članak SSC.44. stavak 3., članak SSC.49. stavak 1. i članak SSC.69.)

(Istovjetno Prilogu XI. Uredbi (EZ) br. 883/2004)

KRALJEVINA ŠPANJOLSKA

1. Za potrebe provedbe članka SSC.45. stavka 1. točke (b) podtočke i. ovog Protokola, godine koje radniku nedostaju do dobi umirovljenja ili dobi u kojoj je umirovljenje obvezno kako je propisano na temelju članka 31. stavka 4. pročišćenog teksta Zakona o državnim mirovinama (*Ley de Clases Pasivas del Estado*) uzimaju se u obzir kao godine stvarno odrađene u službi države samo ako je u trenutku događaja u odnosu na koji mu pripada pravo na invalidsku ili obiteljsku mirovinu korisnik bio obuhvaćen posebnim sustavom za državne službenike u Kraljevini Španjolskoj ili je obavljao djelatnost na osnovi koje je uživao izjednačeni status u tom sustavu, ili ako je korisnik u trenutku događaja u odnosu na koji mu pripada pravo na mirovinu, obavljao djelatnost za koji bi, da ju je obavljao u Kraljevini Španjolskoj, bio obavezan uključiti se u posebni sustav za državne službenike, pripadnike oružanih snaga ili pravosudne službenike.

2. (a) U skladu s člankom SSC.49. stavkom 1. točkom (c) ovog Protokola, teoretsko španjolsko davanje određuje se na temelju stvarnih doprinosa osobe uplaćenih tijekom godina koje neposredno prethode uplati posljednjeg doprinosa u španjolski sustav socijalnog osiguranja. Ako se pri izračunu osnovnog iznosa mirovine u obzir moraju uzeti razdoblja osiguranja ili boravišta na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, za ta se razdoblja uzima osnovica za plaćanje doprinosa u Kraljevini Španjolskoj koja je vremenski najbliža referentnom razdoblju, uzimajući u obzir kretanje indeksa maloprodajnih cijena.

(b) Iznos dobivene mirovine uvećava se za iznos uvećanja i revalorizacija izračunanih za svaku naknadnu godinu za mirovine iste naravi.
3. Razdoblja navršena u Gibraltaru koja se moraju uračunati u posebnom sustavu za državne službenike, pripadnike oružanih snaga i pravosudne uprave za potrebe članka SSC.49. ovog Protokola izjednačavaju se s razdobljima koja su vremenski najbliža razdobljima navršenima u svojstvu državnog službenika u Kraljevini Španjolskoj.

4. Dodatni iznosi na temelju dobi iz Druge prijelazne odredbe Općeg zakona o socijalnoj sigurnosti primjenjuju se na sve korisnike na temelju ovog Protokola na čije su ime uplaćeni doprinosi na temelju španjolskog zakonodavstva prije 1. siječnja 1967.; primjenom članka SSC.6. ovog Protokola razdoblja osiguranja priznata u Gibraltaru prije prethodno spomenutog datuma ne mogu se smatrati jednakima doprinosima uplaćenima u Kraljevini Španjolskoj samo za potrebe ovog Protokola. Datum koji se umjesto 1. siječnja 1967. upotrebljava za Posebni sustav za pomorce je 1. kolovoza 1970. odnosno za Posebni sustav socijalne sigurnosti za djelatnost ugljenog rudarstva 1. travnja 1969.

UJEDINJENA KRALJEVINA, U VEZI S GIBRALTAROM

Za potrebe ovog Priloga ne postoje posebne odredbe relevantne za primjenu zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom.

PROVEDBENI PRILOG
PROTOKOLU O KOORDINACIJI SOCIJALNE SIGURNOSTI

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

POGLAVLJE I.

DEFINICIJE

ČLANAK SSCI.1.

Definicije

1. Za potrebe ovog Priloga primjenjuju se definicije iz članka SSC.1.
2. Uz definicije iz stavka 1.,
  - (a) „pristupna točka” znači subjekt koji obavlja funkcije:
    - i. elektroničke kontaktne točke;

- ii. automatskog usmjeravanja na temelju adrese; i
  - iii. inteligentnog usmjeravanja na temelju programske podrške koja omogućuje automatsku provjeru i usmjeravanje (na primjer, aplikacija umjetne inteligencije) i/ili ljudske intervencije;
- (b) „dokument” znači skup podataka, bez obzira na upotrijebljeni medij, koji su strukturirani na takav način da se mogu razmjenjivati elektroničkim putem i koji se moraju priopćiti kako bi se omogućila provedba ovog Protokola i ovog Priloga;
- (c) „tijelo za vezu” znači svako tijelo koje je odredilo nadležno tijelo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske da za jednu ili više grana socijalne sigurnosti iz članka SSC.4. ovog Protokola odgovara na zahtjeve za informacije i zahtjeve za pomoć za potrebe primjene ovog Protokola i ovog Priloga te koje treba ispuniti zadaće koje su mu dodijeljene na temelju glave IV. ovog Priloga;
- (d) „strukturirani elektronički dokument” znači svaki strukturirani dokument u obliku namijenjenom za elektroničku razmjenu informacija između Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske;
- (e) „prijenos elektroničkim putem” znači prijenos podataka upotrebom elektroničke opreme za obradu (uključujući digitalno sažimanje) podataka te s pomoću kabela, radijskog prijenosa, optičkih tehnologija ili drugih elektromagnetskih sredstava.

POGLAVLJE II.

ODREDBE O SURADNJI I RAZMJENI PODATAKA

ČLANAK SSCI.2.

Opseg i pravila razmjene podataka među ustanovama

1. Za potrebe ovog Priloga, razmjena podataka između tijela i ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske i osoba obuhvaćenih ovim Protokolom temelji se na načelima javne uprave, učinkovitosti, aktivne pomoći, brze dostave i dostupnosti, uključujući i e-dostupnost, osobito za osobe s invaliditetom i starije osobe.
2. Ustanove bez odgode pružaju ili razmjenjuju sve podatke potrebne za utvrđivanje prava i obveza osoba na koje se ovaj Protokol primjenjuje. Ti se podaci između Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske prenose izravno preko samih ustanova ili neizravno preko tijela za vezu.

3. Ako je osoba greškom dostavila informacije, dokumente ili zahtjeve prekograničnoj ustanovi na području Gibraltara ili Kraljevine Španjolske koja nije ustanova određena u skladu s ovim Prilogom, prva ustanova te informacije, dokumente ili zahtjeve bez odgode ponovo dostavlja ustanovi određenoj u skladu s ovim Prilogom uz naznaku datuma na koji su prvotno dostavljeni. Taj je datum za drugu ustanovu obvezujući. Ustanove Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske ne smatraju se odgovornima ako nisu postupile zbog toga što su im ustanove Kraljevine Španjolske odnosno Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, sa zakašnjenjem poslale informacije, dokumente ili zahtjeve, niti se smatra da su samim time donijele kakvu odluku.
4. Ako se podaci prenose neizravno preko tijela za vezu iz odredišta, rokovi za odgovor na zahtjev teku od datuma kad je zahtjev primilo tijelo za vezu, na isti način kao da ga je primila ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske.

ČLANAK SSCI.3.

Opseg i pravila razmjene podataka između dotičnih osoba i ustanova

1. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevina Španjolska osiguravaju da sve dotične osobe imaju na raspolaganju potrebne informacije o promjenama uvedenima ovim Protokolom i ovim Prilogom kako bi im se omogućilo da ostvaruju svoja prava. Usluge koje se pružaju pristupačne su korisnicima.

2. Osobe na koje se ovaj Protokol primjenjuje obvezne su nadležnoj ustanovi dostaviti informacije, dokumente ili popratne dokaze potrebne za utvrđivanje okolnosti u kojima se nalaze oni ili članovi njihovih obitelji, za utvrđivanje ili održavanje njihovih prava i obveza te za određivanje primjenjivog zakonodavstva i njihovih obveza na temelju tog zakonodavstva.

3. U mjeri u kojoj je to potrebno za primjenu ovog Protokola i ovog Priloga, nadležne ustanove dotičnim osobama dostavljaju informacije i izdaju dokumente bez odgode te u svim slučajevima u rokovima utvrđenima na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske, ovisno o tome o kome je riječ.

Nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske o svojoj odluci obavješćuje podnositelja zahtjeva koji ima boravište ili privremeni boravak u Kraljevini Španjolskoj odnosno Gibraltaru izravno ili posredstvom tijela za vezu iz mjesta boravišta ili privremenog boravka. U slučaju odbijanja zahtjeva za davanje, ona naznačuje i razloge odbijanja, pravna sredstva i rokove za podnošenje žalbe. Primjerak te odluke šalje se i drugim uključenim ustanovama.

ČLANAK SSCI.4.

Obrasci, dokumenti i načini razmjene podataka

1. Podložno stavku 2., strukturu, sadržaj i oblik obrazaca i dokumenata koji se izdaju u ime Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i u ime Kraljevine Španjolske za potrebe provedbe ovog Protokola dogovaraju nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske.

2. U prijelaznom razdoblju, čiji datum isteka dogovaraju Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevina Španjolska svi obrasci i dokumenti koje izdaju nadležne ustanove u obliku koji se upotrebljavao neposredno prije stupanja na snagu ovog Protokola vrijede za potrebe provedbe ovog Protokola te se, ako je to primjereno, i dalje upotrebljavaju za razmjenu informacija među nadležnim ustanovama. Svi takvi obrasci i dokumenti izdani prije tog privremenog razdoblja i tijekom njega vrijede do njihova isteka ili poništenja. Obrasci i dokumenti koji su valjani u skladu s ovim stavkom uključuju prenosive dokumente kojima se potvrđuje stanje socijalne sigurnosti osobe, kako je potrebno za provedbu ovog Protokola.
3. Prijenos podataka između ustanova ili tijela za vezu može se obavljati putem elektroničke razmjene informacija o socijalnoj sigurnosti. U mjeri u kojoj se obrasci i dokumenti iz stavka 1. razmjenjuju putem elektroničke razmjene informacija o socijalnoj sigurnosti, moraju biti usklađeni s pravilima koja se primjenjuju na taj sustav.
4. Ako se prijenos podataka između ustanova ili tijela za vezu obavlja putem elektroničke razmjene informacija o socijalnoj sigurnosti, povezane troškove snosit će Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevina Španjolska.
5. Ako se prijenos podataka između ustanova ili tijela za vezu ne obavlja putem elektroničke razmjene informacija o socijalnoj sigurnosti, relevantne ustanove i tijela za vezu koriste se načinima prikladnima svakom pojedinačnom slučaju i u najvećoj mogućoj mjeri daju prednost prijenosu elektroničkim putem.
6. U komunikaciji s dotičnim osobama nadležne ustanove primjenjuju načine prikladne svakom pojedinačnom slučaju te u najvećoj mogućoj mjeri daju prednost komunikaciji elektroničkim putem.

ČLANAK SSCI.5.

Pravna vrijednost dokumenata i popratnih dokaza
izdanih u Ujedinjenoj Kraljevini,
u vezi s Gibraltarem, i Kraljevini Španjolskoj

1. Ustanove Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske prihvaćaju dokumente koje je izdala ustanova Kraljevine Španjolske odnosno Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, kojima se potvrđuje položaj neke osobe za potrebe primjene ovog Protokola i ovog Priloga te popratne dokaze na temelju kojih su ti dokumenti izdani sve dok ih Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevina Španjolska, ovisno o tome koja ih je izdala, ne ukine ili proglasi nevažećima.
2. Ako postoji dvojba o valjanosti dokumenta ili točnosti činjenica na kojima se temelje u njemu sadržani podaci, nadležna ustanova koja zaprimi dokument zahtijeva potrebna pojašnjenja od ustanove koja ga je izdala te, ako je to primjereno, ukidanje tog dokumenta. Ustanova koja je izdala dokument ponovno razmatra razloge za izdavanje dokumenta te ga prema potrebi ukida.
3. Na temelju stavka 2., ako postoji dvojba o informacijama koje je dostavila dotična osoba, valjanosti dokumenta ili popratnih dokaza ili točnosti činjenica na kojima se temelje u njima sadržani podaci, ustanova mjesta privremenog boravka ili boravišta, u mjeri u kojoj je to moguće, pristupa potrebnoj provjeri tih informacija ili dokumenta na zahtjev nadležne ustanove.

ČLANAK SSCI.6.

Privremena primjena zakonodavstva i privremeno odobravanje davanja

1. Osim ako je u ovom Prilogu predviđeno drukčije, u slučaju razlike u stavovima između ustanova ili tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske u odnosu na određivanje primjenjivog zakonodavstva, na dotičnu se osobu privremeno primjenjuje zakonodavstvo jedne od tih država, pri čemu se redosljed prioriteta utvrđuje kako slijedi:

- (a) zakonodavstvo mjesta u kojem osoba stvarno obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba, ako tu djelatnost obavlja samo u jednom mjestu;
- (b) zakonodavstvo mjesta boravišta ako dotična osoba obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba i u Kraljevini Španjolskoj i u Gibraltaru;
- (c) u svim ostalim slučajevima, zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske čija je primjena prvo zatražena, ako osoba obavlja djelatnost, ili djelatnosti, i u Gibraltaru i u Kraljevini Španjolskoj.

2. U slučaju razlike u stavovima između ustanova ili tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske o tome koja bi ustanova trebala pružiti davanja u novcu ili naravi, dotična osoba koja bi, da nema spora, mogla ostvariti pravo na ta davanja, na privremenoj osnovi ima pravo na davanja predviđena zakonodavstvom koje primjenjuje ustanova mjesta boravišta te osobe.

3. Ako se utvrdi da zakonodavstvo mjesta u kojem je osoba bila privremeno osigurana nije primjenjivo zakonodavstvo ili da ustanova koja je privremeno odobrila davanja nije nadležna ustanova, ustanova za koju se utvrdi da je nadležna smatra se takvom s retroaktivnim djelovanjem, kao da razlike u stavovima nije bilo, i to najkasnije počevši od datuma početka privremenog osiguranja ili otkad su dotična davanja prvi put odobrena na privremenoj osnovi.

4. Ako je potrebno, ustanova za koju se utvrdi da je nadležna i ustanova koja je privremeno isplaćivala novčana davanja ili je privremeno primala uplate doprinosa, rješava financijski položaj dotične osobe u pogledu doprinosa i privremeno isplaćenih novčanih davanja, ako je to primjereno, u skladu s glavom IV. ovog Priloga.

Nadležna ustanova u skladu s glavom IV. ovog Priloga izvršava povrat davanja u naravi koja je ustanova odobrila na privremenoj osnovi u skladu sa stavkom 2.

ČLANAK SSCI.7.

Privremeni izračun davanja i doprinosa

1. Osim ako je u ovom Prilogu predviđeno drukčije, u slučaju da osoba ima pravo na davanje ili obvezu uplate doprinosa u skladu s ovim Protokolom, a nadležna ustanova nema sve informacije o stanju u Kraljevini Španjolskoj ako je nadležna Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, ili u Gibraltaru ako je nadležna Kraljevina Španjolska, koje su potrebne za konačni izračun iznosa tog davanja ili doprinosa, ta ustanova na zahtjev dotične osobe priznaje to davanje ili izračunava taj doprinos na privremenoj osnovi, ako je to moguće učiniti na temelju informacija koje su toj ustanovi na raspolaganju.

2. Dotično davanje ili doprinos ponovno se izračunavaju nakon što se dotičnoj ustanovi dostave svi potrebni popratni dokazi ili dokumenti.

POGLAVLJE III.

OSTALE OPĆE ODREDBE ZA PRIMJENU OVOG PROTOKOLA

ČLANAK SSCI.8.

Ostali postupci između tijela i ustanova

Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevina Španjolska ili njihova nadležna tijela, mogu se sporazumjeti o postupcima koji nisu predviđeni u ovom Prilogu, uz uvjet da ti postupci nemaju štetan utjecaj na prava ili obveze dotičnih osoba.

ČLANAK SSCI.9.

Sprečavanje preklapanja davanja

Neovisno o ostalim odredbama ovog Protokola, ako se davanja na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske uzajamno smanje, obustave ili ukinu, svi iznosi koji se ne bi isplatili u slučaju stroge primjene pravila o smanjenju, obustavi ili ukidanju utvrđenih zakonodavstvom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske, ovisno o tome o kome je riječ, dijele se brojem davanja koja su predmet smanjenja, obustave ili ukidanja.

ČLANAK SSCI.10.

Zbrajanje razdoblja

1. Za potrebe primjene članka SSC.7., nadležna ustanova obraća se ustanovi čije se zakonodavstvo prethodno primjenjivalo na dotičnu osobu radi utvrđivanja svih razdoblja navršenih na temelju njezina zakonodavstva.
2. Odnosna razdoblja osiguranja, zaposlenja ili samozapošljavanja navršena na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske pribrajaju se razdobljima navršenima na temelju zakonodavstva koje primjenjuje nadležna institucija, u mjeri u kojoj je to potrebno radi primjene članka SSC.7., uz uvjet da se ta razdoblja ne preklapaju.

3. Ako se razdoblje osiguranja navršeno u skladu s obveznim osiguranjem na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske preklapa s razdobljem osiguranja navršenim na osnovi dobrovoljnog osiguranja ili izbornog produženog osiguranja na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske ili na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, u obzir se uzima samo razdoblje navršeno na osnovi obveznog osiguranja.
4. Ako se razdoblje osiguranja koje se ne smatra istovjetnim razdobljem navršenim na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske preklapa s istovjetnim razdobljem na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske ili na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, u obzir se uzima samo razdoblje koje se ne smatra istovjetnim razdobljem.
5. Svako razdoblje koje se na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske smatra istovjetnim uzima u obzir samo ustanova koja primjenjuje zakonodavstvo koje se posljednje obvezno primjenjivalo na dotičnu osobu prije tog razdoblja. U slučaju da se na dotičnu osobu nije obvezno primjenjivalo zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske prije tog razdoblja, to razdoblje uzima u obzir ustanova koja primjenjuje zakonodavstvo koje se obvezno primjenjivalo na dotičnu osobu prvi put nakon tog razdoblja.
6. U slučaju da se ne može precizno utvrditi vrijeme u kojem su određena razdoblja osiguranja navršena na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske pretpostavlja se da se ta razdoblja ne preklapaju s razdobljima osiguranja navršenim na temelju zakonodavstva Kraljevine Španjolske odnosno Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, a ona se uzimaju u obzir ako je to povoljno za dotičnu osobu i to u mjeri u kojoj se mogu opravdano uzeti u obzir.

ČLANAK SSCI.11.

Pravila za preračunavanje razdoblja

1. Ako su razdoblja navršena na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske iskazana u jedinicama drukčijima od onih koje su predviđene zakonodavstvom Kraljevine Španjolske odnosno Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, preračunavanje potrebno radi zbrajanja na temelju članka SSC.7. obavlja se na temelju sljedećih pravila:

- (a) razdoblje koje treba upotrebljavati kao osnovu za preračunavanje je razdoblje koje je priopćila ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske na temelju čijeg je zakonodavstva to razdoblje navršeno;
- (b) u slučaju sustava u kojima su razdoblja iskazana u danima, preračunavanje iz dana u druge jedinice i obratno, kao i preračunavanje između različitih sustava koji se temelje na danima obavlja se prema sljedećoj tablici:

Sustav koji se temelji na	1 dan odgovara	1 tjedan odgovara	1 mjesec odgovara	1 tromjesečje odgovara	Najveći broj dana u jednoj kalendarskoj godini
5 dana	9 sati	5 dana	22 dana	66 dana	264 dana
6 dana	8 sati	6 dana	26 dana	78 dana	312 dana
7 dana	6 sati	7 dana	30 dana	90 dana	360 dana

- (c) u slučaju sustava u kojima su razdoblja iskazana u jedinicama koje nisu dani:
  - i. tri mjeseca ili 13 tjedana istovjetno je jednom tromjesečju i obratno;

- ii. jedna godina istovjetna je četirima tromjesečjima, 12 mjeseci ili 52 tjedna i obratno;
  - iii. za preračunavanje tjedana u mjesece i obratno, tjedni i mjeseci preračunavaju se u dane u skladu s pravilima preračunavanja za sustave koji se temelje na šest dana iz tablice iz točke (b);
- (d) u slučaju razdoblja iskazanih u razlomcima te se brojke preračunavaju u sljedeću manju cijelu jedinicu primjenom pravila utvrđenih u točkama (b) i (c). Ako su godine iskazane u razlomcima, oni se preračunavaju u mjesece, osim ako se sustav o kojem je riječ temelji na tromjesečjima;
- (e) ako se kao rezultat preračunavanja iz ovog stavka dobije razlomak određene jedinice, kao rezultat preračunavanja na temelju ovog stavka uzima se sljedeća viša cijela jedinica.
2. Ukupan zbroj razdoblja navršenih tijekom jedne kalendarske godine radi primjene stavka 1. ne smije biti veći od broja dana naznačenih u zadnjem stupcu tablice iz stavka 1. točke (b), 52 tjedna, 12 mjeseci ili četiri tromjesečja.

Ako razdoblja koja treba preračunati odgovaraju najvećoj godišnjoj vrijednosti razdoblja na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske gdje su navršena, primjena stavka 1. ne smije dovesti do toga da u jednoj kalendarskoj godini razdoblja budu kraća od moguće najveće godišnje vrijednosti razdoblja predviđene na temelju dotičnog zakonodavstva.

3. Preračunavanje se obavlja samo jednom operacijom koja obuhvaća sva ona razdoblja koja su priopćena u ukupnom iznosu ili za svaku godinu ako su razdoblja priopćena za svaku godinu posebno.
4. Ako ustanova priopći razdoblja iskazana u danima, istodobno navodi temelji li se sustav koji provodi na pet, šest ili sedam dana.

GLAVA II.

ODREĐIVANJE ZAKONODAVSTVA KOJE SE PRIMJENJUJE

ČLANAK SSC.12.

Pojedinosti u vezi s člancima SSC.11., SSC.12. i SSC.13. ovog Protokola

1. Za potrebe primjene članka SSC.11. stavaka 1. i 2. te članka SSC.12. ovog Protokola, riječi „koji ondje uobičajeno obavlja svoje djelatnosti” odnose se na poslodavca koji redovno obavlja znatan dio djelatnosti, a ne samo poslove unutarnjeg upravljanja, na području Gibraltara ili Kraljevine Španjolske na kojem ima poslovni nastan, uzimajući u obzir sve kriterije karakteristične za djelatnosti koje obavlja poduzeće o kojem je riječ. Relevantni kriteriji moraju biti prilagođeni posebnim značajkama svakog poslodavca i stvarnoj naravi djelatnosti koja se obavlja.
2. Za potrebe primjene članka SSC.11. stavaka 3. i 4. ovog Protokola, riječi „koji uobičajeno obavlja djelatnost kao samozaposleni pogranični radnik” odnose se na osobu s poslovnim nastanom u Gibraltaru ili Kraljevini Španjolskoj koja obično obavlja znatan dio djelatnosti na području Gibraltara odnosno Kraljevine Španjolske. Posebno je nužno da je takva osoba s poslovnim nastanom u Gibraltaru ili Kraljevini Španjolskoj svoju djelatnost već neko vrijeme obavljala prije datuma na koji se želi pozvati na odredbe tog članka te da, tijekom svakog razdoblja privremenog obavljanja djelatnosti u Kraljevini Španjolskoj odnosno Gibraltaru, ona u Gibraltaru ili u Kraljevini Španjolskoj gdje ima poslovni nastan i dalje ispunjava uvjete za obavljanje svoje djelatnosti kako bi je mogla nastaviti obavljati po povratku.

3. Za potrebe primjene članka SSC.11. stavaka 3. i 4. ovog Protokola, kriterij za utvrđivanje toga je li djelatnost koju samozaposlena osoba odlazi obavljati u Kraljevini Španjolskoj ili Gibraltar „slična” djelatnosti samozaposlene osoba koju ta osoba uobičajeno obavlja je stvarna narav djelatnosti, a ne naziv određene djelatnosti zaposlene ili samozaposlene osobe koji toj djelatnosti može pripisati Kraljevina Španjolska odnosno Gibraltar.
4. Za potrebe primjene članka SSC.13. stavka 2. ovog Protokola, osoba koja „uobičajeno obavlja djelatnost kao zaposlena osoba u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltar” odnosi se na osobu koja istodobno, ili naizmjenično, za isto poduzeće ili poslodavca ili više poduzeća ili poslodavaca, obavlja jednu ili više zasebnih djelatnosti u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltar.
5. Za potrebe članka SSC.13. stavka 2. ovog Protokola, zaposleni član letačke ili kabinske posade koji uobičajeno obavlja usluge opsluživanja putnika ili usluge povezane s teretom u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltaru podliježe zakonodavstvu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome gdje se nalazi domaća baza.
6. Marginalne se djelatnosti zanemaruju za potrebe određivanja primjenjivog zakonodavstva na temelju članka SSC.13. ovog Protokola. Članak SSCI.15. ovog Priloga primjenjuje se na sve slučajeve iz ovog članka.

7. Za potrebe primjene članka SSC.13. stavka 3. ovog Protokola, osoba koja „uobičajeno obavlja djelatnost kao samozaposlena osoba u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltaru” odnosi se posebno na osobu koja u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltaru istodobno ili naizmjenično obavlja jednu ili više zasebnih djelatnosti u svojstvu samozaposlene osobe, bez obzira na vrstu tih djelatnosti.

8. Za potrebe razlikovanja djelatnosti na temelju stavaka 1. i 4. ovog članka od situacija opisanih u članku SSC.11. ovog Protokola, odlučujuće je trajanje djelatnosti u mjestu boravišta (bilo da je stalne, *ad hoc* ili privremene naravi). U tu se svrhu izvršava opća ocjena svih relevantnih činjenica, a u slučaju zaposlene osobe to je posebno mjesto rada na način kako je definirano u ugovoru o radu.

9. Za potrebe primjene članka SSC.13. ovog Protokola, „znatan dio djelatnosti zaposlene ili samozaposlene osobe” koja se obavlja u Kraljevini Španjolskoj ili u Gibraltaru znači količinski značajan dio svih djelatnosti zaposlene osobe ili samozaposlene osobe, s time da to ne mora nužno biti glavni dio tih djelatnosti.

Kako bi se utvrdilo obavlja li se znatan dio djelatnosti u Kraljevini Španjolskoj ili u Gibraltaru, u obzir se uzimaju sljedeći okvirni kriteriji:

- (a) u slučaju djelatnosti zaposlene osobe, radno vrijeme ili plaća; i
- (b) u slučaju djelatnosti samozaposlene osobe, promet, radno vrijeme, broj pruženih usluga ili dohodak.

Ako je u okviru opće ocjene utvrđeno da je udio u odnosu na navedene kriterije manji od 25 %, to je pokazatelj da se u Kraljevini Španjolskoj ili u Gibraltaru ne obavlja znatan dio djelatnosti.

10. Za potrebe primjene članka SSC.13. stavka 3. točke (b) ovog Protokola, „središte interesa” djelatnosti samozaposlene osobe utvrđuje se uzimajući u obzir sve vidove profesionalnih djelatnosti te osobe, a to je osobito mjesto stalnog i trajnog sjedišta te osobe, uobičajena narav ili trajanje djelatnosti koje se obavljaju, broj pruženih usluga te namjera dotične osobe koja je razvidna iz svih okolnosti.

11. Za utvrđivanje primjenjivog zakonodavstva na temelju stavaka 5. i 6., dotične ustanove uzimaju u obzir stanje koje se predviđa za sljedećih 12 kalendarskih mjeseci.

12. Ako osoba obavlja djelatnost kao zaposlena osoba u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltaru za poslodavca koji ima poslovni nastan izvan područja Kraljevine Španjolske i Gibraltara te ako ta osoba boravi u Gibraltaru odnosno Kraljevini Španjolskoj a da ondje ne obavlja znatan dio djelatnosti, na nju se primjenjuje zakonodavstvo mjesta boravišta.

ČLANAK SSCI.13.

Postupci za primjenu članka SSC.10. stavka 3. točke (b), članka SSC.10. stavka 4.
te članaka SSC.11. i SSC.12. ovog Protokola

1. Osim ako je člankom SSCI.14. ovog Priloga predviđeno drukčije, u slučaju da osoba obavlja djelatnost u Gibraltaru ako je Kraljevina Španjolska nadležna na temelju glave II. ovog Protokola, ili u Kraljevini Španjolskoj ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, nadležna na temelju glave II. ovog Protokola, poslodavac ili, u slučaju osobe koja ne obavlja djelatnost kao zaposlena osoba, dotična osoba o tome obavješćuje, kad god je to moguće unaprijed, nadležnu ustanovu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, odnosno Kraljevine Španjolske, čije se zakonodavstvo primjenjuje. Ta ustanova dotičnoj osobi izdaje potvrdu iz članka SSCI.15. stavka 2. ovog Priloga i bez odgode čini dostupnima informacije o zakonodavstvu koje se primjenjuje na tu osobu, na temelju članka SSC.10. stavka 3. točke (b), članka SSC.11. ili članka SSC.12. ovog Protokola, ustanovi koju je odredilo nadležno tijelo Kraljevine Španjolske ili Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, gdje se djelatnost obavlja.

2. Poslodavac u smislu članka SSC.10. stavka 4. ovog Protokola čije je registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u Gibraltaru i koji ima zaposlenika na brodu koji plovi pod zastavom Kraljevine Španjolske, ili čije je registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u Kraljevini Španjolskoj i koji ima zaposlenika na brodu koji plovi pod zastavom Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, o tome obavješćuje, kad god je to moguće unaprijed, nadležnu ustanovu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, odnosno Kraljevine Španjolske, ovisno o tome čije se zakonodavstvo primjenjuje. Ta ustanova bez odgode stavlja na raspolaganje informacije o zakonodavstvu koje se primjenjuje na dotičnu osobu, na temelju članka SSC.10. stavka 4. ovog Protokola, ustanovi koju je odredilo nadležno tijelo Kraljevine Španjolske ili Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, pod čijom zastavom plovi brod na kojem zaposlenik treba obavljati djelatnost.

ČLANAK SSCI.14.

Postupak za primjenu članka SSC.13. ovog Protokola

1. Osoba koja obavlja djelatnosti u Kraljevini Španjolskoj i Gibraltaru o tome obavješćuje ustanovu koju je odredilo nadležno tijelo mjesta boravišta te osobe.
2. Imenovana ustanova mjesta boravišta bez odgode određuje koje se zakonodavstvo primjenjuje na dotičnu osobu, uzimajući u obzir članak SSC.13. ovog Protokola i članak SSCI.12. ovog Priloga. To početno određivanje privremene je naravi. Ustanova obavješćuje imenovanu ustanovu drugog mjesta u kojem se djelatnost obavlja o svojoj privremenoj odluci o određivanju.
3. Privremeno određivanje primjenjivog zakonodavstva, kako je predviđeno stavkom 2., postaje konačno u roku od dva mjeseca od trenutka kad je ustanova koju su odredila nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ovisno o tome o kome je riječ, o njoj obaviještena u skladu sa stavkom 2., osim ako je konačna odluka o određivanju zakonodavstva već donesena na temelju stavka 4., ili ako je dotična ustanova ustanovu koju je odredilo nadležno tijelo mjesta boravišta do kraja tog dvomjesečnog razdoblja obavijestila da još ne može prihvatiti odluku o određivanju ili da o tome ima drukčiji stav.
4. Ako se zbog dvojbe o određivanju primjenjivog zakonodavstva zahtijeva da ustanove ili tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske stupe u kontakt, zakonodavstvo koje se primjenjuje na dotičnu osobu se, na zahtjev jedne ili više ustanova koje su odredila nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske, ili na zahtjev samih nadležnih tijela, određuje sporazumno, uzimajući u obzir članak SSC.13. ovog Protokola i relevantne odredbe članka SSCI.12. ovog Priloga.

Ako među dotičnim ustanovama ili nadležnim tijelima postoje razlike u stavovima, one nastoje postići suglasnost u skladu s navedenim uvjetima, pri čemu se primjenjuje članak SSCI.6.

5. Nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske za čije je zakonodavstvo određeno da se treba primjenjivati, bilo privremeno ili konačno, bez odgode obavještuje dotičnu osobu.

6. Ako dotična osoba ne dostavi informacije iz stavka 1., ovaj se članak primjenjuje na inicijativu ustanove koju je odredilo nadležno tijelo u mjestu boravišta čim bude obaviještena o situaciji te osobe, moguće posredstvom druge dotične ustanove.

ČLANAK SSCI.15.

Pružanje informacija dotičnim osobama i poslodavcima

1. Nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske čije zakonodavstvo postane primjenjivo na temelju glave II. ovog Protokola, obavještuje dotičnu osobu i, prema potrebi, poslodavca ili poslodavce o obvezama utvrđenima tim zakonodavstvom. Pruža im potrebnu pomoć radi ispunjenja formalnosti propisanih tim zakonodavstvom.

2. Na zahtjev dotične osobe ili poslodavca nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske čije se zakonodavstvo primjenjuje na temelju glave II. ovog Protokola, dostavlja potvrdu da se to zakonodavstvo primjenjuje i prema potrebi navodi do kojeg se datuma primjenjuje i pod kojim uvjetima.

ČLANAK SSCI.16.

Suradnja između ustanova

1. Relevantne ustanove priopćuju nadležnoj ustanovi Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske čije se zakonodavstvo primjenjuje na određenu osobu na temelju glave II. ovog Protokola, informacije koje su potrebne kako bi se utvrdio datum od kojeg to zakonodavstvo počinje primjenjivati te doprinosi koje su ta osoba i poslodavac ili poslodavci dužni uplaćivati na temelju tog zakonodavstva.

2. Nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske čije zakonodavstvo postane primjenjivo na osobu na temelju glave II. ovog Protokola, informacije o datumu početka primjene tog zakonodavstva stavlja na raspolaganje ustanovi koju je odredilo nadležno tijelo države koje primjenjuje zakonodavstvo koje se posljednje primjenjivalo na tu osobu.

GLAVA III.

POSEBNE ODREDBE O RAZLIČITIM KATEGORIJAMA DAVANJA

POGLAVLJE I.

DAVANJA ZA SLUČAJ BOLESTI, DAVANJA ZA MAJČINSTVO I ISTOVJETNA DAVANJA ZA OČINSTVO

ČLANAK SSCI.17.

Opće provedbene odredbe

1. Nadležna tijela ili ustanove osiguravaju da se osiguranim osobama stave na raspolaganje sve potrebne informacije o postupcima i uvjetima za odobravanje davanja u naravi ako se takva davanja primaju u mjestu boravišta.
2. Neovisno o članku SSC.6. točki (a) ovog Protokola, Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevina Španjolska može postati odgovorna za trošak davanja u skladu s člankom SSC.19. ovog Protokola samo ako je osigurana osoba podnijela zahtjev za mirovinu na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, odnosno Kraljevine Španjolske, ili ako, u skladu s člancima od SSC.20. do SSC.24. ovog Protokola, prima mirovinu na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, odnosno Kraljevine Španjolske.

ČLANAK SSCI.18.

Sustav pravila koji se primjenjuje u slučaju postojanja više sustava pravila
u mjestu boravišta ili mjestu rada

Ako zakonodavstvo mjesta boravišta ili mjesta rada predviđa više sustava osiguranja za slučaj bolesti, majčinstva i očinstva za više kategorija osiguranih osoba, odredbe koje se primjenjuju na temelju članka SSC.16., SSC.19. i SSC.21. ovog Protokola su odredbe zakonodavstva o općem sustavu za zaposlene osobe.

ČLANAK SSCI.19.

Boravište u Kraljevini Španjolskoj ako je Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltaron,
nadležna ili u Gibraltaru ako je Kraljevina Španjolska nadležna

1. Za potrebe primjene članka SSC.16. ovog Protokola pogranični radnik i/ili članovi obitelji obvezni su se prijaviti ustanovi mjesta boravišta. Njihovo pravo na davanja u naravi u mjestu boravišta potvrđuje se dokumentom koji izdaje nadležna ustanova na zahtjev osigurane osobe ili na zahtjev ustanove mjesta boravišta.
2. Dokument iz stavka 1. vrijedi sve dok nadležna ustanova ne obavijesti ustanovu mjesta boravišta o tome da je opozvan.

Ustanova mjesta boravišta obavješćuje nadležnu ustanovu o svakoj prijavi na temelju stavka 1. te o svakoj promjeni ili opozivu te prijave.

3. Ovaj se članak primjenjuje *mutatis mutandis* na osobe iz članka SSC.20. i SSC.21. ovog Protokola.

ČLANAK SSCI.20.

Primjena članka SSC.17 stavka 2. ovog Protokola

1. Za potrebe članka SSC.17. stavka 2. ovog Protokola, dotična osoba predložuje pružatelju zdravstvenih usluga u Kraljevini Španjolskoj ili Gibraltaru, ovisno o slučaju, dokument koji izdaje nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ako je riječ o privremenom boravku u Kraljevini Španjolskoj, ili nadležna ustanova Kraljevine Španjolske ako je riječ o privremenom boravku u Gibraltaru, u kojem je naznačeno njezino pravo na davanja u naravi na temelju te odredbe. Ako osoba nema takav dokument, nadležne ustanove, na zahtjev ili prema potrebi, obraćaju se jedna drugoj kako bi provjerile ima li osoba pravo na davanja u naravi na temelju te odredbe.
2. Za davanja u naravi koja je pružila ustanova mjesta privremenog boravka u ime nadležne ustanove na temelju članka SSC.17. stavka 2. ovog Protokola izvršava se povrat troškova u punom iznosu.

ČLANAK SSCI.21.

Primjena članka SSC.22. ovog Protokola

Ako bivši pogranični radnik više nije obuhvaćen zakonodavstvom mjesta u kojem je obavljao posljednju djelatnost, a bivši pogranični radnik ili član njegove obitelji putuje ondje radi ostvarivanja davanja u naravi na temelju članka SSC.22. ovog Protokola, ustanovi mjesta privremenog boravka dostavlja dokument koji je izdala nadležna ustanova.

ČLANAK SSCI.22.

Doprinosi umirovljenika

Ako osoba prima mirovinu od Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske iznos doprinosa oduzetih od svih isplaćenih mirovina ni pod kojim okolnostima ne smije biti viši od iznosa oduzetog u odnosu na osobu koja prima isti iznos mirovine od Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske.

POGLAVLJE II.

DAVANJA ZA OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI

ČLANAK SSCI.23.

Pravo na davanja u naravi i novčana davanja u mjestu boravišta

1. Za potrebe primjene članka SSC.28. ovog Protokola primjenjuju se *mutatis mutandis* postupci utvrđeni u člancima SSCI.25. i SSCI.26. ovog Priloga.
2. Ako ustanova mjesta boravišta pruža posebna davanja u naravi u vezi s ozljedama na radu i profesionalnim bolestima na temelju zakonodavstva mjesta boravišta, ona o tome bez odgode obavještuje nadležnu ustanovu.

POGLAVLJE III.

POSMRTNA PRIPOMOĆ

ČLANAK SSCI.24.

Podnošenje zahtjeva za posmrtnu pripomoć

Za potrebe članaka SSC.34. i SSC.35. ovog Protokola, zahtjev za posmrtnu pripomoć šalje se nadležnoj ustanovi ili ustanovi mjesta boravišta podnositelja zahtjeva koja ga šalje nadležnoj ustanovi.

Zahtjev sadržava informacije koje se zahtijevaju na temelju zakonodavstva koje primjenjuje nadležna ustanova.

POGLAVLJE IV.

INVALIDSKA DAVANJA TE STAROSNE I OBITELJSKE MIROVINE

ČLANAK SSCI.25.

Dodatne odredbe za izračun davanja

1. Za potrebe izračuna teoretskog i stvarnog iznosa davanja u skladu s člankom SSC.45. stavkom 1. točkom (b) ovog Protokola, primjenjuju se pravila predviđena člankom SSCI.10. stavcima 3., 4., 5. i 6. ovog Priloga.
2. Ako razdoblja dobrovoljnog ili izbornog produženog osiguranja nisu uzeta u obzir na temelju članka SSCI.10. stavka 3. ovog Priloga, ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske na temelju čijeg su zakonodavstva ta razdoblja navršena, izračunava iznos koji odgovara tim razdobljima na temelju zakonodavstva koje primjenjuje. Stvarni iznos davanja, izračunan u skladu s člankom SSC.45. stavkom 1. točkom (b) ovog Protokola, uvećava se za iznos koji odgovara razdobljima dobrovoljnog ili izbornog produženog osiguranja.
3. Ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske izračunava, na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, iznos koji pripada na ime razdobljâ dobrovoljnog ili izbornog produženog osiguranja koji, na temelju članka SSC.46. stavka 3. točke (c) ovog Protokola, ne podliježe pravilima Kraljevine Španjolske ili Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, koja se odnose na ukidanje, smanjenje ili obustavu.

Ako se zakonodavstvom koje nadležna ustanova primjenjuje toj ustanovi ne omogućuje taj iznos utvrditi neposredno jer se tim zakonodavstvom pripisuju različite vrijednosti razdobljima osiguranja, može se utvrditi fiktivni iznos. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, i Kraljevina Španjolska utvrđuju detaljna pravila za utvrđivanje tog fiktivnog iznosa.

ČLANAK SSCI.26.

Uzimanje u obzir razdoblja odgoja djeteta

1. Za potrebe ovog članka „razdoblje odgoja djeteta” odnosi se na svako razdoblje koje se priznaje na temelju mirovinskog zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske ili na temelju kojeg se ostvaruje pravo na dodatak uz mirovinu izričito zbog toga što je osoba odgajala dijete, bez obzira na način izračuna tih razdoblja te jesu li ostvarena za vrijeme odgoja djeteta ili su priznata retroaktivno.
2. Ako se na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske koja je nadležna na temelju glave II. ovog Protokola, ne uzimaju u obzir razdoblja odgoja djeteta, ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, odnosno Kraljevine Španjolske čije se zakonodavstvo, prema glavi II. ovog Protokola, primjenjivalo na dotičnu osobu na datum kad se, na temelju tog zakonodavstva, razdoblje odgoja djeteta počelo uzimati u obzir u odnosu na dotično dijete, i dalje je dužna uzeti u obzir to razdoblje kao razdoblje odgoja djeteta na temelju svojeg zakonodavstva, kao da je dijete odgajano na dotičnom području.
3. Stavak 2. ne primjenjuje se ako se na dotičnu osobu primjenjuje ili se počne primjenjivati zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, ili Kraljevine Španjolske, na temelju toga što obavlja djelatnost zaposlene ili samozaposlene osobe.

POGLAVLJE V.

DAVANJA ZA NEZAPOSLENOST

ČLANAK SSCI.27.

Zbrajanje razdoblja i izračun davanja

1. Članak SSCI.10. ovog Priloga primjenjuje se *mutatis mutandis* na članak SSC.54. ovog Protokola. Ne dovodeći u pitanje temeljne obveze uključenih ustanova, dotična osoba može nadležnoj ustanovi podnijeti dokument koji je izdala ustanova mjesta boravišta čije se zakonodavstvo na nju primjenjivalo u odnosu na posljednju djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba, u kojem su navedena razdoblja navršena na temelju tog zakonodavstva.
2. Za potrebe primjene članka SSC.55. ovog Protokola, nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske čijim se zakonodavstvom predviđa izračun davanja koji ovisi o broju članova obitelji, uzima u obzir i članove obitelji dotične osobe iz istog kućanstva kao da imaju boravište u mjestu nadležne ustanove. Ta se odredba ne primjenjuje ako u mjestu boravišta članova obitelji neka druga osoba ima pravo na davanja za nezaposlenost koja se izračunavaju na temelju broja članova obitelji.

ČLANAK SSCI.28.

Nezaposlene osobe koje su imale boravište izvan nadležnog mjesta

1. Nadležna ustanova mjesta posljednjeg zaposlenja obavješćuje u potpunosti nezaposlene osobe o njihovim pravima i obvezama te im izdaje dokumente u kojima su navedeni svi nužni podaci povezani s primitkom davanja za nezaposlenost u skladu sa zakonodavstvom u mjestu boravišta.
2. Relevantne ustanove Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske jedna drugoj dostavljaju potrebne informacije kako bi poduprle aktivnosti traženja posla nezaposlenih osoba i kako bi ih obavijestile o primjenjivim postupcima i uvjetima kontrole te o tome kojoj se službi za zapošljavanje trebaju staviti na raspolaganje. Ustanova mjesta boravišta, na zahtjev nadležne ustanove, odmah obavješćuje nadležnu ustanovu o svim okolnostima o kojima ima saznanja, a koje mogu utjecati na pravo na davanja, posebice ako su se u potpunosti nezaposlene osobe zaposlile ili su postale samozaposlene osobe u mjestu boravišta.
3. Ako se, u skladu s člankom SSC.56. ovog Protokola, nezaposlena osoba odluči staviti na raspolaganje i službi za zapošljavanje u mjestu boravišta tako da se ondje prijavi kao osoba koja traži posao, ona obavješćuje nadležnu ustanovu i službu za zapošljavanje koja pruža davanja.

4. Ako službe za zapošljavanje mjesta boravišta tako zahtijevaju, nadležne službe za zapošljavanje šalju odgovarajuće podatke o prijavi nezaposlene osobe i njezinoj potrazi za zaposlenjem. Služba za zapošljavanje mjesta boravišta također, na zahtjev nadležne ustanove, odmah obavještuje nadležnu ustanovu o svim okolnostima o kojima ima saznanja, a koje mogu utjecati na pravo na davanja, posebice ako su se u potpunosti nezaposlene osobe zaposlile ili su postale samozaposlene osobe u mjestu boravišta.

ČLANAK SSCI.29.

Pojačane mjere potpore i suradnje za nezaposlene osobe koje su imale boravište izvan nadležnog mjesta

Nadležna tijela ili nadležne ustanove Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske surađuju i mogu međusobno dogovoriti posebne postupke i rokove u vezi s praćenjem situacije nezaposlene osobe, kao i druge mjere kojima se dotičnoj nezaposlenoj osobi olakšavaju aktivnosti traženja posla.

POGLAVLJE VI.

OBITELJSKA DAVANJA

ČLANAK SSCI.30.

Pravila prednosti u slučaju preklapanja

Za potrebe primjene članka SSC.59. stavka 1. točke (b) podtočaka i. i ii. ovog Protokola, ako se redosljed prioriteta ne može utvrditi na temelju mjesta boravišta djece, Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevina Španjolska određuju iznos davanja uključujući djecu koja nemaju boravište na dotičnom području. U slučaju primjene članka SSC.59. stavka 1. točke (b) podtočke i. ovog Protokola, ustanova koja provodi zakonodavstvo kojim se predviđa najviša razina davanja isplaćuje puni iznos tih davanja, a polovinu tog iznosa nadoknađuje joj druga ustanova do visine iznosa predviđenog zakonodavstvom te druge ustanove.

ČLANAK SSCI.31.

Pravila koja se primjenjuju u slučaju promjene zakonodavstva koje se primjenjuje i/ili nadležnosti za priznanje obiteljskih davanja

1. Ako tijekom kalendarskog mjeseca u pogledu priznanja obiteljskih davanja primjenjivo zakonodavstvo ili nadležnost za to pitanje prijeđe s Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, na Kraljevinu Španjolsku i obrnuto, bez obzira na datume za isplatu obiteljskih davanja prema zakonodavstvu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske, ustanova koja je na početku mjeseca isplaćivala obiteljska davanja na temelju zakonodavstva prema kojemu su davanja priznata to nastavlja činiti do kraja tekućeg mjeseca.

2. Ustanova koja nastavlja isplaćivati obiteljska davanja u skladu sa stavkom 1. obavješćuje drugu ustanovu o datumu na koji prestaje isplaćivati ta obiteljska davanja. Isplata davanja Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske proizvodi učinke od tog datuma.

ČLANAK SSCI.32.

Postupak za primjenu članaka SSC.58. i SSC.59. ovog Protokola

1. Zahtjev za obiteljska davanja upućuje se nadležnoj ustanovi. Za potrebe primjene članaka SSC.58 i SSC.59. ovog Protokola, u obzir se uzima situacija čitave obitelji kao da se na sve uključene osobe primjenjivalo zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske i kao da su imale boravište u Gibraltaru ili Kraljevini Španjolskoj, posebno u pogledu prava osobe da zatraži takva davanja. Ako osoba koja ima pravo zatražiti davanja ne ostvari svoje pravo, nadležna ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, odnosno Kraljevine Španjolske, uzima u obzir zahtjev za obiteljska davanja koji je podnio drugi roditelj, osoba koja se smatra roditeljem ili osoba ili ustanova u svojstvu skrbnika djeteta ili djece.
2. Ustanova kojoj je podnesen zahtjev u skladu sa stavkom 1. ispituje zahtjev na temelju iscrpnih podataka koje je dostavio podnositelj zahtjeva, uzimajući u obzir opće činjenične i pravne okolnosti obitelji podnositelja zahtjeva. Ako ta ustanova zaključi da se njezino zakonodavstvo primjenjuje prema pravu prvenstva u skladu s člancima SSC.58 i SSC.59. ovog Protokola, ona pruža obiteljska davanja u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje.

Ako ta ustanova smatra da možda postoji pravo na dodatak u visini razlike na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, odnosno Kraljevine Španjolske u skladu s člankom SSC.59. stavkom 2. ovog Protokola, ta ustanova zahtjev bez odlaganja prosljeđuje nadležnoj ustanovi Kraljevine Španjolske odnosno Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, te o tome obavješćuje dotičnu osobu; osim toga, drugu ustanovu obavješćuje o svojoj odluci o zahtjevu i iznosu isplaćenih obiteljskih davanja.

3. Ako ustanova kojoj je zahtjev podnesen zaključi da se primjenjuje njezino zakonodavstvo, ali ne prema pravu prvenstva u skladu s člankom SSC.59. stavcima 1. i 2. ovog Protokola, bez odlaganja donosi privremenu odluku o pravilima prvenstva koja treba primijeniti i zahtjev u skladu s člankom SSC.59. stavkom 3. ovog Protokola prosljeđuje ustanovi Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, odnosno Kraljevine Španjolske, a o tome obavješćuje i podnositelja zahtjeva. Ta se ustanova o privremenoj odluci izjašnjava u roku od dva mjeseca.

Ako se ustanova kojoj je zahtjev prosljeđen ne izjasni u roku od dva mjeseca od primitka zahtjeva, primjenjuje se prethodno spomenuta privremena odluka, a ustanova isplaćuje davanja predviđena njezinim zakonodavstvom te ustanovu kojoj je zahtjev podnesen obavješćuje o iznosu isplaćenih davanja.

4. U slučaju razlike u stavovima između dotičnih ustanova o tome koje se zakonodavstvo primjenjuje prema pravu prvenstva, primjenjuje se članak SSCI.6. stavci 2., 3. i 4. U tu svrhu ustanova mjesta boravišta iz članka SSCI.6. stavka 2. je ustanova mjesta boravišta djeteta ili djece.

5. Ako je ustanova koja je davanja pružala na privremenoj osnovi isplatila više od iznosa za koji se u konačnici ispostavi da ga je bila dužna isplatiti, ona može zatražiti povrat preplaćenih sredstava od ustanove koja ima primarnu nadležnost u skladu s postupkom utvrđenim u administrativnom dogovoru.

GLAVA IV.

FINANCIJSKE ODREDBE

POGLAVLJE I.

POVRAT TROŠKA DAVANJA PRI PRIMJENI ČLANAKA SSC.17., SSC.27. I SSC.33. OVOG PROTOKOLA

ČLANAK SSC.33.

Načela

Za potrebe primjene članaka SSC.17., SSC.27. i SSC.33. ovog Protokola Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevina Španjolska donose potrebne aranžmane kako bi se osiguralo da nadležna ustanova u cijelosti nadoknadi davanja koja je osobama obuhvaćenima ovim Protokolom isplatila ustanova koja je pružila ta davanja.

ČLANAK SSCI.34.

Postupak povrata troškova među ustanovama

Povrat troškova između Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske u najkraćem mogućem roku izvršavaju nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske. Svaka dotična ustanova obvezna je izvršiti povrat tražbina čim to može učiniti. Spor o određenoj tražbini nije prepreka za izvršenje povrata jedne ili više ostalih tražbina.

POGLAVLJE II.

POVRAT NEPRIPADNIH DAVANJA, POVRAT PRIVREMENIH ISPLATA I DOPRINOSA, PRIJEBOJ I POMOĆ PRI OSTVARIVANJU POVRATA

ČLANAK SSCI.35.

Zajedničke odredbe

Za potrebe primjene članka SSC.67. ovog Protokola i u okvirima utvrđenima tim člankom, Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevina Španjolska donose potrebne aranžmane kako bi osigurale, kad god je to moguće, prijeboj između ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske odnosno povrat u odnosu na dotičnu fizičku ili pravnu osobu.

GLAVA V.

OSTALE, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

ČLANAK SSCI.36.

Liječnički pregledi i administrativne provjere

1. Ne dovodeći u pitanje ostale odredbe, liječnički pregled na zahtjev nadležne ustanove obavlja ustanova u mjestu korisnikova boravišta u skladu s postupcima utvrđenima zakonodavstvom koje ta ustanova provodi.

Ustanova dužnik, prema potrebi, obavješćuje ustanovu mjesta boravišta o svim posebnim uvjetima koje treba ispuniti ili pitanjima koja je potrebno obuhvatiti liječničkim pregledom.

2. Ustanova mjesta boravišta proslijeđuje izvješće ustanovi dužniku koja je zatražila liječnički pregled. Ta je ustanova vezana nalazima ustanove mjesta boravišta.

Ustanova dužnik pridržava pravo korisnika uputiti na pregled kod liječnika po njezinu izboru.

Međutim, korisnik može biti pozvan vratiti se u mjesto ustanove dužnika samo ako može putovati ne dovodeći pritom u pitanje svoje zdravlje te ako troškove puta i smještaja plati ustanova dužnik.

3. Administrativne provjere na zahtjev ustanove dužnika obavlja ustanova u mjestu korisnikova boravišta.

U tom se slučaju primjenjuje i stavak 2.

4. Nadležna tijela ili nadležne ustanove Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske mogu dogovoriti posebne odredbe i postupke za potpuno ili djelomično poboljšanje spremnosti podnositelja zahtjeva i primatelja na tržištu rada i njihova sudjelovanja u sustavima ili programima koji su u tu svrhu dostupni u mjestu boravišta.

5. Kao iznimka od načela besplatne uzajamne administrativne suradnje iz članka SSC.62. stavka 3. ovog Protokola, ustanova dužnik, koja je zatražila provjere iz stavaka 1., 2. i 3. ovog članka, nadoknađuje stvarni iznos troškova tih provjera ustanovi od koje je zatraženo da te provjere obavi.

ČLANAK SSCI.37.

Informiranje

Nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske pripremaju informacije koje su potrebne kako bi se osiguralo da dotične osobe budu upoznate sa svojim pravima i administrativnim formalnostima koje trebaju ispuniti kako bi ih ostvarile. Te se informacije po mogućnosti pružaju elektroničkim putem, objavom na internetskim stranicama kojima javnost ima pristup. One osiguravaju da se informacije redovito ažuriraju i prate kvalitetu usluga koje se pružaju strankama.

ČLANAK SSCI.38.

Konverzija valute

1. Za potrebe primjene ovog Protokola i ovog Priloga, tečaj između valuta koji se primjenjuje u Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevini Španjolskoj je referentni tečaj koji objavljuje Europska središnja banka.
2. Za potrebe primjene ovog Protokola i ovog Priloga, tečaj za konverziju je dnevni devizni tečaj koji objavljuje Europska središnja banka.
3. Ako u ovom članku nije drukčije navedeno, tečaj za konverziju koji se uzima u obzir je tečaj objavljen na dan provedbe postupka.
4. Ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske koja za potrebe utvrđivanja prava i za prvi izračun davanja mora preračunati iznos, upotrebljava:
  - (a) ako, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili ovim Protokolom, ustanova uzima u obzir iznose, kao što su zarade ili davanja, tijekom određenog razdoblja prije datuma za koji se izračunava davanje, tečaj za konverziju objavljen posljednjeg dana tog razdoblja;

- (b) ako, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom ili ovim Protokolom, za potrebe izračuna davanja ustanova uzima u obzir jedan iznos, tečaj za konverziju objavljen prvog dana u mjesecu koji neposredno prethodi mjesecu u kojem se odredba mora primjenjivati.
5. Stavak 4. primjenjuje se *mutatis mutandis* ako ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske mora preračunati iznos za ponovni izračun davanja zbog promjena činjenične ili pravne situacije dotične osobe.
6. Ustanova Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, ili Kraljevine Španjolske koja isplaćuje davanje koje se redovito indeksira u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, i ako iznosi u drugoj valuti utječu na to davanje, pri ponovnom izračunu koristi tečaj za konverziju objavljen prvog dana mjeseca koji prethodi mjesecu u kojem je potrebno provesti indeksaciju, osim ako je drukčije predviđeno nacionalnim zakonodavstvom.
7. Za potrebe ovog članka datum koji se uzima u obzir za određivanje primjenjivog tečaja između valuta Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske je sljedeći:
- (a) u slučaju zahtjeva za prijeboj iz zaostalih iznosa ili tekućih isplata, radni dan koji neposredno prethodi danu na koji je stranka tražiteljica poslala konačni zahtjev za prijeboj iz zaostalih iznosa ili tekućih isplata; ili
- (b) u slučaju zahtjeva za povrat, radni dan koji neposredno prethodi danu na koji je stranka tražiteljica poslala prvi zahtjev za povrat.

Za potrebe ovog stavka radni dan odnosi se na radni dan Europske središnje banke na koji ta banka objavljuje referentni dnevni tečaj između valuta.

ČLANAK SSCI.39.

Prijelazne odredbe koje se odnose na mirovine

1. Ako je osigurani slučaj nastupio prije stupanja na snagu ovog Protokola na području Gibraltara ili Kraljevine Španjolske, a zahtjev za mirovinu nije riješen do tog datuma, i ako se davanja s obzirom na taj osigurani slučaj moraju priznati za razdoblje koje prethodi tom datumu, na temelju tog zahtjeva davanje se određuje dvaput:

- (a) za razdoblje prije datuma stupanja na snagu ovog Protokola na području Gibraltara ili Kraljevine Španjolske u skladu sa sporazumima koji su na snazi između Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, i Kraljevine Španjolske;
- (b) za razdoblje koje počinje na datum stupanja na snagu ovog Protokola na području Gibraltara ili Kraljevine Španjolske u skladu s ovim Protokolom.

Međutim, ako je iznos određen na temelju odredaba točke (a) viši od iznosa određenog na temelju odredaba točke (b), dotična osoba i dalje ima pravo na iznos određen u skladu s odredbama točke (a).

2. Kad je riječ o zahtjevu za invalidska davanja, davanja za slučaj starosti te davanja za nadživjele osobe koji je podnesen ustanovi Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili Kraljevine Španjolske nakon datuma stupanja na snagu ovog Protokola na području Gibraltara ili Kraljevine Španjolske potrebno je po službenoj dužnosti, u skladu s ovim Protokolom, ponovno procijeniti davanja koja je prije tog datuma za isti osigurani slučaj priznala ustanova ili ustanove Kraljevine Španjolske odnosno Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom. Ishod takve ponovne procjene ne može biti umanjenje iznosa priznatog davanja.

PROTOKOL
O UZAJAMNOJ ADMINISTRATIVNOJ POMOĆI U CARINSKIM PITANJIMA

ČLANAK PCUST.1.

Definicije

Za potrebe ovog Protokola primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „tijelo podnositelj zahtjeva” znači upravno tijelo koje podnosi zahtjev za administrativnu pomoć na temelju ovog Protokola i koje je stranka odredila kao nadležno u tu svrhu;
- (b) „carinsko zakonodavstvo” znači svi zakoni ili drugi propisi primjenjivi na području bilo koje od stranaka kojima se uređuju ulazak ili uvoz, izvoz i provoz robe te stavljanje robe u drugi carinski režim ili postupak, uključujući mjere zabrane, ograničavanja i kontrole;
- (c) „informacije” znači svi podaci, dokumenti, slike, izvješća, priopćenja ili ovjerene preslike, u bilo kojem formatu, uključujući elektronički format, neovisno o tome jesu li obrađene ili analizirane;
- (d) „postupci kojima se krši carinsko zakonodavstvo” znači svako kršenje ili pokušaj kršenja carinskog zakonodavstva;

- (e) „tijelo koje prima zahtjev” znači nadležno upravno tijelo koje zaprima zahtjev za pomoć na temelju ovog Protokola i koje je stranka odredila kao nadležno u tu svrhu;
- (f) „osoba” znači svaka fizička ili pravna osoba; i
- (g) „osobni podaci” znači svaka informacija koja se odnosi na fizičku osobu čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi.

ČLANAK PCUST.2.

Područje primjene

1. Stranke si međusobno pomažu u okviru svojih nadležnosti, na način i pod uvjetima utvrđenima u ovom Protokolu, kako bi osigurale pravilnu primjenu carinskog zakonodavstva, a posebno sprečavanjem, ispitivanjem i borbom protiv postupaka kojima se krši carinsko zakonodavstvo.
2. Odredbe o pomoći u carinskim pitanjima predviđene u ovom Protokolu primjenjuju se na svako upravno tijelo bilo koje stranke koje je nadležno za primjenu ovog Protokola. Tom pomoći ne dovode se u pitanje odredbe o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima niti ona obuhvaća informacije dobivene na temelju ovlaštenja koje se izvršavaju na zahtjev sudskog tijela, osim ako to tijelo odobri priopćavanje takvih informacija.
3. Pomoć pri naplati davanja, poreza ili novčanih kazni obuhvaćena je Protokolom o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevara u području poreza na dodanu vrijednost i trošarina i o uzajamnoj pomoći pri naplati tražbina povezanih s porezima i davanjima.

ČLANAK PCUST.3.

Pomoć na zahtjev

1. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev pruža tijelu koje podnosi zahtjev sve relevantne informacije koje tijelu koje podnosi zahtjev mogu omogućiti da osigura pravilnu primjenu carinskog zakonodavstva, uključujući informacije koje se odnose na radnje, uočene ili planirane, koje jesu ili bi mogle biti postupci kojima se krši carinsko zakonodavstvo.
2. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev osobito ga obavješćuje o sljedećem:
  - (a) je li roba izvezena iz područja jedne stranke propisno uvezena na područje druge stranke, navodeći, ako je to primjereno, carinski postupak koji se primjenjuje na tu robu; ili
  - (b) je li roba uvezena na područje jedne od stranaka propisno izvezena iz područja druge stranke, navodeći, ako je to primjereno, carinski postupak koji se primjenjuje na tu robu.
3. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev poduzima potrebne mjere u skladu sa svojim primjenjivim zakonima i drugim propisima kako bi osiguralo poseban nadzor nad sljedećim i o sljedećem pružilo informacije tijelu koje podnosi zahtjev:
  - (a) osobama za koje postoje opravdani razlozi za pretpostavku da su uključene ili su bile uključene u postupke kojima se krši carinsko zakonodavstvo;

- (b) robi koja se prevozi ili se može prevoziti na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da je bila ili jest namijenjena za upotrebu u postupcima kojima se krši carinsko zakonodavstvo;
- (c) mjestima na kojima je roba uskladištena ili sastavljena, ili može biti uskladištena ili sastavljena na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da je ta roba bila ili jest namijenjena za upotrebu u postupcima kojima se krši carinsko zakonodavstvo;
- (d) prijevoznim sredstvima koja se upotrebljavaju ili bi se mogla upotrebljavati na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da su ta prijevozna sredstva namijenjena za upotrebu u postupcima kojima se krši carinsko zakonodavstvo; i
- (e) prostorijama za koje tijelo koje podnosi zahtjev sumnja da se upotrebljavaju za kršenje carinskog zakonodavstva.

ČLANAK PCUST.4.

Spontana pomoć

Stranke si međusobno pomažu na vlastitu inicijativu u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima pružajući informacije o zaključenim, planiranim ili tekućim aktivnostima koje čine ili naizgled čine postupke kojima se krši carinsko zakonodavstvo, a mogu biti od interesa drugoj stranci. Te informacije posebno uključuju:

- (a) robu za koju je poznato da podliježe postupcima kojima se krši carinsko zakonodavstvo;

- (b) osobe za koje postoje opravdani razlozi za pretpostavku da su uključene ili su bile uključene u postupke kojima se krši carinsko zakonodavstvo;
- (c) prijevozna sredstva za koja postoje opravdani razlozi za pretpostavku da se njima služilo, služi ili bi se moglo služiti u postupcima kojima se krši carinsko zakonodavstvo; i
- (d) nova sredstva ili metode koje se upotrebljavaju pri obavljanju postupaka kojima se krši carinsko zakonodavstvo.

ČLANAK PCUST.5.

Oblik i sadržaj zahtjevâ za pomoć

1. Zahtjevi na temelju ovog Protokola podnose se u pisanom obliku, i to tiskano ili elektronički. Uz njih se prilažu dokumenti potrebni za ispunjenje zahtjeva. U hitnim slučajevima ili u skladu s dogovorom tijela koje podnosi zahtjev i tijela koje prima zahtjev, tijelo koje prima zahtjev može prihvatiti i usmene zahtjeve, ali tijelo koje podnosi zahtjev te usmene zahtjeve odmah potvrđuje u pisanom obliku.
2. Zahtjevi na temelju stavka 1. uključuju sljedeće informacije:
  - (a) tijelo koje podnosi zahtjev i službenika koji podnosi zahtjev;
  - (b) informacije ili vrstu pomoći koje se traže;
  - (c) predmet zahtjeva i razloge za njegovo podnošenje;

- (d) zakone i druge propise te druge povezane pravne elemente;
- (e) što točnije i opsežnije podatke o robi ili osobama koje su predmet istraga;
- (f) sažetak relevantnih činjenica i već obavljenih istražnih radnji; i
- (g) sve dodatne dostupne pojedinosti kako bi se tijelu koje prima zahtjev omogućilo ispunjenje zahtjeva.

3. Zahtjevi se podnose na službenom jeziku tijela koje prima zahtjev ili na jeziku koji je tom tijelu prihvatljiv, pri čemu je engleski jezik uvijek prihvatljiv. Taj se uvjet ne odnosi na dokumente koji se prilažu zahtjevu na temelju stavka 1.

4. Ako zahtjev ne zadovoljava formalne zahtjeve navedene u ovom članku, tijelo koje prima zahtjev može zahtijevati ispravak ili dopunu zahtjeva; do izvršavanja takvog ispravka ili dopune može se naložiti primjena mjera predostrožnosti.

ČLANAK PCUST.6.

Izvršenje zahtjevâ

1. Kako bi ispunilo zahtjev za pomoć, tijelo koje prima zahtjev, u granicama svojih nadležnosti, odmah postupa kao da djeluje za vlastiti račun ili na zahtjev drugog tijela iste stranke dostavljanjem informacija koje već posjeduje, obavljanjem odgovarajućih istraga ili organiziranjem njihova obavljanja. Ova se odredba odnosi i na svako drugo tijelo kojem zahtjev upućuje tijelo koje prima zahtjev kada potonje tijelo ne može djelovati samo. Pri pružanju takve pomoći tijelo koje prima zahtjev na odgovarajući način razmatra hitnost zahtjeva.
2. Zahtjevi za pomoć izvršavaju se u skladu sa zakonima i drugim propisima stranke koja prima zahtjev.

ČLANAK PCUST.7.

Oblik priopćavanja informacija

1. Tijelo koje prima zahtjev priopćuje u pisanom obliku tijelu koje podnosi zahtjev rezultate istraga provedenih na temelju zahtjeva podnesenog na temelju ovog Protokola, zajedno s relevantnim dokumentima, ovjerenim preslikama ili ostalim elementima. Te se informacije mogu dostaviti u elektroničkom obliku. Tijelo koje prima zahtjev može usmeno priopćiti rezultate istražnih radnji, ali to potom mora učiniti i u pisanom obliku.

2. Izvorni dokumenti dostavljaju se prema pravnim ograničenjima svake stranke, i to isključivo na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev, ako ovjerene preslike nisu dostatne. Tijelo koje podnosi zahtjev navedene izvorne dokumente vraća u najkraćem roku.
3. Na temelju odredaba iz stavka 2. tijelo koje prima zahtjev tijelu koje podnosi zahtjev dostavlja sve informacije o vjerodostojnosti dokumenata koje su izdale ili ovjerile službene agencije na njegovu području kao prilog deklaraciji za robu.

ČLANAK PCUST.8.

Prisutnost službenika jedne stranke na području druge stranke

1. Uz suglasnost druge stranke i podložno uvjetima koje je ta stranka utvrdila, propisno ovlašteni službenici jedne stranke mogu biti nazočni kako bi u prostorijama tijela koje prima zahtjev, ili drugog dotičnog tijela iz članka PCUST.6. stavka 1., dobili informacije povezane s radnjama koje jesu ili bi mogle biti postupci kojima se krši carinsko zakonodavstvo, a koje su za potrebe ovog Protokola potrebne tijelu koje podnosi zahtjev.
2. Uz suglasnost stranke koja prima zahtjev i podložno uvjetima koje ta stranka odredi, propisno ovlašteni službenici druge stranke mogu biti prisutni pri istražnim radnjama koje se obavljaju na području stranke koja prima zahtjev.

ČLANAK PCUST.9.

Dostava i obavješćivanje

1. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev poduzima sve potrebne mjere, u skladu sa svojim primjenjivim zakonima i drugim propisima, kako bi primatelju s boravištem odnosno poslovnim nastanom na području tijela koje prima zahtjev dostavilo sve dokumente ili odluke tijela koje podnosi zahtjev i koje su obuhvaćene područjem primjene ovog Protokola.
2. Takvi zahtjevi za dostavu dokumenata ili odluka sastavljaju se u pisanom obliku na službenom jeziku tijela koje prima zahtjev ili na jeziku koji je prihvatljiv tom tijelu, pri čemu je engleski jezik uvijek prihvatljiv.

ČLANAK PCUST.10.

Automatska razmjena informacija

1. Stranke mogu u okviru uzajamnog dogovora u skladu s člankom PCUST.15. ovog Protokola:
  - (a) automatski razmjenjivati sve informacije obuhvaćene ovim Protokolom; i
  - (b) razmjenjivati posebne informacije prije dolaska pošiljki na područje druge stranke.

2. Stranke mogu utvrditi dogovore o vrsti informacija koje žele razmjenjivati te obliku i učestalosti prijenosa radi provedbe razmjena na temelju stavka 1. točaka (a) i (b).

ČLANAK PCUST.11.

Iznimke od obveze pružanja pomoći

1. Pomoć na temelju ovog Protokola može se odbiti ili može podlijegati ispunjenju određenih uvjeta ili zahtjeva ako jedna stranka smatra da bi takva pomoć:

- (a) mogla dovesti u pitanje suverenitet Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, ili države članice od koje je zatraženo pružanje pomoći na temelju ovog Protokola;
- (b) mogla dovesti u pitanje javni poredak, sigurnost ili druge bitne interese, posebno u slučajevima iz članka PCUST.12. stavka 5. ovog Protokola; ili
- (c) povrijedila industrijsku, komercijalnu ili profesionalnu tajnu.

2. Tijelo koje prima zahtjev može odgoditi pružanje pomoći zbog razloga što će takva pomoć ometati tekuće istrage, progone ili postupke. U takvom slučaju tijelo koje prima zahtjev savjetuje se s tijelom koje podnosi zahtjev kako bi se utvrdilo može li se pomoć pružiti podložno uvjetima koje bi moglo zahtijevati tijelo koje prima zahtjev.

3. Ako tijelo koje podnosi zahtjev traži pomoć koju ne bi moglo samo pružiti da se to od njega zatraži, ono na to upozorava u svojem zahtjevu. Tada tijelo koje prima zahtjev odlučuje kako odgovoriti na takav zahtjev.

4. U slučajevima iz stavaka 1. i 2. tijelo koje prima zahtjev bez odgode priopćuje svoju odluku i razloge za nju u pisanom obliku tijelu koje podnosi zahtjev.

ČLANAK PCUST.12.

Razmjena informacija i povjerljivost

1. Informacije dobivene na temelju ovog Protokola upotrebljavaju se samo za potrebe utvrđene ovim Protokolom.

2. Upotreba informacija dobivenih na temelju ovog Protokola u upravnim ili sudskim postupcima pokrenutima u pogledu postupaka kojima se krši carinsko zakonodavstvo smatra se upotrebom za potrebe ovog Protokola. Stoga stranke mogu upotrijebiti dobivene informacije i dokumente u koje su imale uvid u skladu s odredbama ovog Protokola kao dokaz u evidenciji dokaza, izvješća i svjedočenja te u postupcima i optužbama pokrenutima pred sudovima. Tijelo koje prima zahtjev može dostavljanje informacija ili odobrenje pristupa dokumentima uvjetovati primanjem obavijesti o takvoj upotrebi.

3. Ako jedna stranka želi upotrijebiti te informacije u druge svrhe, potrebna joj je prethodna pisana suglasnost tijela koje je dostavilo informacije. Takva upotreba tada podliježe svim ograničenjima koja utvrdi to tijelo.

4. Sve informacije koje su na bilo koji način priopćene na temelju ovog Protokola smatraju se povjerljivima ili ograničenima u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju u svakoj stranci. Te su informacije obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne i uživaju zaštitu koja se daje sličnim informacijama na temelju relevantnih zakona i drugih propisa stranke koja prima informacije, osim ako stranka koja je pružila informacije prethodno pristane na otkrivanje takvih informacija. Stranke jedna drugoj priopćuju informacije o svojim primjenjivim zakonima i drugim propisima.

5. Osobni podaci mogu se prenositi samo u skladu s pravilima o zaštiti podataka stranke koja dostavlja podatke. Svaka stranka obavijestit će drugu stranku o relevantnim pravilima o zaštiti podataka i, prema potrebi, poduzeti sve potrebne mjere kako bi postigla dogovor o dodatnim zaštitama.

ČLANAK PCUST.13.

Vještaci i svjedoci

Službenik tijela koje prima zahtjev može se ovlastiti, u okviru danog ovlaštenja, za vještačenje ili svjedočenje u sudskim ili upravnim postupcima koji se odnose na pitanja obuhvaćena ovim Protokolom te za predočenje predmeta, dokumenata ili njihovih povjerljivih ili ovjerenih vjerodostojnih preslika, ako su potrebni za postupke. U zahtjevu za vještačenje ili svjedočenje mora se posebice naznačiti sudsko ili upravno tijelo pred kojim se službenik mora pojaviti, u vezi s kojim predmetom te naslov ili kvalifikaciju na temelju kojih će se službenik ispitati.

ČLANAK PCUST.14.

Troškovi pružanja pomoći

1. Podložno stavcima 2. i 3., stranke se odriču svih međusobnih tražbina u pogledu povrata troškova nastalih tijekom izvršenja ovog Protokola.
2. Troškove i doplatke koji se isplaćuju vještacima, svjedocima, usmenim i pismenim prevoditeljima koji nisu zaposlenici javnih službi snosi, ovisno o slučaju, stranka koja podnosi zahtjev.
3. Ako se za izvršenje zahtjeva zahtijevaju ili će se zahtijevati znatni ili izvanredni troškovi, stranke se savjetuju kako bi utvrdile uvjete pod kojima zahtjev treba izvršiti kao i način snošenja troškova.

ČLANAK PCUST.15.

Provedba

1. Provedba ovog Protokola povjerava se, s jedne strane, nadležnim tijelima Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem i, s druge strane, nadležnim službama Europske komisije i carinskim tijelima država članica Unije, ovisno o slučaju. Oni donose odluke o svim praktičnim mjerama i dogovorima potrebnima za provedbu ovog Protokola, uzimajući u obzir odnosne primjenjive zakone i druge propise, posebno u području zaštite osobnih podataka.

2. Svaka stranka obavješćuje drugu stranku o detaljnim provedbenim mjerama koje donosi u skladu s odredbama ovog Protokola, posebno u pogledu propisno ovlaštenih službi i službenika koji su određeni kao nadležni za slanje i primanje priopćenja predviđenih u ovom Protokolu.
3. U Uniji odredbe ovog Protokola ne utječu na priopćavanje bilo kojih informacija dobivenih na temelju ovog Protokola među nadležnim službama Europske komisije i carinskim tijelima država članica.

ČLANAK PCUST.16.

Drugi sporazumi

Odredbe ovog Protokola imaju prednost pred odredbama svim bilateralnih sporazuma o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima koji su sklopljeni ili bi mogli biti sklopljeni između pojedinačnih država članica i Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, u mjeri u kojoj odredbe tih bilateralnih sporazuma nisu usklađene s odredbama ovog Protokola.

ČLANAK PCUST.17.

Savjetovanja

U pogledu tumačenja i provedbe ovog Protokola stranke se međusobno savjetuju o rješenju tog pitanja u okviru Posebnog odbora za gospodarstvo i trgovinu.

ČLANAK PCUST.18.

Budući razvoj događaja

S ciljem nadopune razina uzajamne pomoći predviđene ovim Protokolom Posebni odbor za gospodarstvo i trgovinu može donijeti odluku o proširenju ovog Protokola utvrđivanjem dogovora o posebnim sektorima ili pitanjima u skladu s odnosnim carinskim zakonodavstvom stranaka.

PROTOKOL
O ADMINISTRATIVNOJ SURADNJI I SUZBIJANJU PRIJEVARA
U PODRUČJU POREZA NA DODANU VRIJEDNOST I TROŠARINA
I O UZAJAMNOJ POMOĆI PRI NAPLATI TRAŽBINA
POVEZANIH S POREZIMA I DAVANJIMA

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

ČLANAK PVAT.1.

Cilj

Svrha je ovog Protokola uspostaviti okvir za administrativnu suradnju između država članica i Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom (dalje u tekstu, samo za potrebe ovog Protokola, „stranke”), kako bi se njihovim tijelima omogućilo da si međusobno pomažu pri osiguravanju usklađenosti sa zakonodavstvom o PDV-u, trošarinama i porezu na transakcije, ovisno o slučaju, i zaštiti prihoda od poreza te pri naplati tražbina povezanih s porezima i davanjima.

ČLANAK PVAT.2.

Područje primjene

Ovim se Protokolom utvrđuju pravila i postupci za suradnju:

- (a) radi razmjene svih informacija koje bi mogle doprinijeti izvršavanju pravilne procjene PDV-a, trošarina i poreza na transakcije, ovisno o slučaju, praćenju pravilne primjene takvih poreza i suzbijanju prijevara u području takvih poreza;
- (b) radi naplate:
  - i. tražbina koje se odnose na PDV, porez na transakcije, carine i trošarine koje je uvela stranka ili koje su uvedene u njezino ime ili u ime njezinih teritorijalnih ili upravnih jedinica, isključujući lokalna tijela;
  - ii. upravnih sankcija, novčanih kazni, pristojbi i dodatnih pristojbi povezanih s tražbinama iz podtočke i. koje su uvela upravna tijela nadležna za uvođenje dotičnih poreza ili davanja ili za obavljanje s njima povezanih upravnih istražnih radnji ili koje su na zahtjev tih upravnih tijela potvrdila upravna ili sudska tijela; i
  - iii. kamata i troškova povezanih s takvim tražbinama.

ČLANAK PVAT.3.

Definicije

Za potrebe ovog Protokola primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „upravna istražna radnja” znači sve kontrole, provjere i druge radnje koje poduzima bilo koja stranka pri izvršavanju svojih dužnosti radi osiguravanja pravilne primjene zakonodavstva o PDV-u, porezu na transakcije ili trošarinama;
- (b) „tijelo podnositelj zahtjeva” znači nadležno tijelo koje traži pomoć pri naplati;
- (c) „elektroničkim putem” znači upotrebljavajući elektroničku opremu za obradu (uključujući digitalno sažimanje) i pohranu podataka te s pomoću kabela, radijskog prijenosa, optičkih tehnologija ili drugih elektromagnetskih sredstava;
- (d) „nadležno tijelo” znači tijelo prijavljeno na temelju članka PVAT.4. stavka 1.;
- (e) „carine” znači davanje koje se plaća na robu koja ulazi na ili napušta carinsko područje svake stranke u skladu s pravilima navedenima u njihovom carinskom zakonodavstvu;
- (f) „trošarine” znači davanja i pristojbe koji su kao takvi definirani na temelju domaćeg zakonodavstva stranke u kojoj se nalazi tijelo koje podnosi zahtjev;

- (g) „osoba” znači fizička osoba, pravna osoba, bilo koje udruženje koje nema pravnu osobnost, ali mu stranka priznaje sposobnost poduzimanja pravnih akata, ili bilo koji drugi pravni entitet bilo koje vrste i oblika, neovisno o tome ima li pravnu osobnost ili ne;
- (h) „tijelo koje prima zahtjev” znači nadležno tijelo koje prima zahtjev za pomoć;
- (i) „tijelo koje podnosi zahtjev” znači nadležno tijelo koje traži pomoć u vezi s PDV-om, porezom na transakcije ili trošarinama;
- (j) „spontana razmjena” znači nesustavno priopćavanje informacija, u bilo kojem trenutku i bez prethodnog zahtjeva Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, ili bilo kojoj državi članici Unije;
- (k) „treća zemlja” znači zemlja koja nije ni država članica Unije ni Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom;
- (l) „porez na transakcije” znači porez na temelju gibraltarskog Zakona o odnosima s Europskom unijom iz 2026.; i
- (m) „PDV” znači porez na dodanu vrijednost na temelju Direktive Vijeća 2006/112/EZ¹ za Uniju.

---

¹ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenog 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL EU L 347, 11.12.2006., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj>).

ČLANAK PVAT.4.

Organizacija

1. Svaka stranka prijavljuje ili određuje, ovisno o slučaju, nadležno tijelo odgovorno za primjenu ovog Protokola i o tome obavješćuje drugu stranku.
2. Svaka stranka prijavljuje ili određuje, ovisno o slučaju:
  - (a) jedinstveno tijelo koje djeluje kao tijelo koje podnosi zahtjev ili tijelo koje prima zahtjev za administrativnu suradnju u području PDV-a i poreza na transakcije, ovisno o slučaju, na temelju glave II. ovog Protokola;
  - (b) jedinstveno tijelo koje djeluje kao tijelo koje podnosi zahtjev ili tijelo koje prima zahtjev za administrativnu suradnju u području trošarina, na temelju glave II. ovog Protokola;
  - (c) jedinstveno tijelo koje djeluje kao tijelo podnositelj zahtjeva ili tijelo koje prima zahtjev za administrativnu suradnju na temelju glave III. ovog Protokola.
3. Nadležno tijelo Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, iz stavka 1. obavješćuje Europsku komisiju o tijelima Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, prijavljenima u skladu sa stavkom 2. i o svim ažuriranjima tih prijava. Europska komisija prenosi obavijest državama članicama.

4. Nadležno tijelo države članice iz stavka 1. obavješćuje Europsku komisiju o tijelima određenima u skladu sa stavkom 2. i o svim ažuriranjima tih imenovanja. Europska komisija prenosi obavijest nadležnom tijelu Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarom, iz stavka 1.

5. Informacije o jedinstvenim tijelima iz stavka 2. sadržavaju sve podatke za kontakt, uključujući telefonski broj i e-adresu za elektroničku komunikaciju.

ČLANAK PVAT.5.

Upotreba jezika

Zahtjevi se podnose na službenom jeziku tijela koje prima zahtjev ili na jeziku koji je tom tijelu prihvatljiv, pri čemu je engleski jezik uvijek prihvatljiv. Taj se uvjet ne odnosi na dokumente koji se prilažu zahtjevu.

ČLANAK PVAT.6.

Povjerljivost

1. Sve informacije koje stranka dobiva na temelju ovog Protokola smatraju se povjerljivima i upotrebljavaju se samo za potrebe ovog Protokola.

2. Sve informacije dobivene na temelju ovog Protokola uživaju zaštitu koja se daje sličnim informacijama na temelju relevantnih zakona i propisa tijela koje prima informacije.
3. Takve se informacije mogu otkriti samo osobama ili tijelima (uključujući sudove i upravna tijela) koji se bave primjenom zakonodavstva o PDV-u, trošarinama, porezu na transakcije ili carinama, uključujući mjere naplate ili mjere predostrožnosti u pogledu tražbinâ iz članka PVAT.2. točke (b).
4. Za daljnju upotrebu potrebna je prethodna pisana suglasnost tijela koje dostavlja informacije.
5. Izvješća, izjave i svi drugi dokumenti ili njihove ovjerene preslike ili izvadci koje stranka dobiva u okviru pomoći predviđene ovim Protokolom mogu se u toj stranci upotrebljavati kao dokaz na istoj osnovi kao slični dokumenti koje pruži drugo tijelo te stranke.

GLAVA II.

ADMINISTRATIVNA SURADNJA I SUZBIJANJE PRIJEVARA U PODRUČJU PDV-a, TROŠARINA I POREZA NA TRANSAKCIJE

POGLAVLJE 1.

RAZMJENA INFORMACIJA NA ZAHTEJEV

ČLANAK PVAT.7.

Razmjena informacija i upravne istražne radnje

1. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev priopćuje sve relevantne informacije iz članka PVAT.2. točke (a), uključujući sve informacije povezane s posebnim slučajem ili slučajevima.
2. Za potrebe prosljeđivanja informacija iz stavka 1. tijelo koje prima zahtjev dogovara provedbu svih upravnih istražnih radnji potrebnih za dobivanje takvih informacija.
3. Tijelo koje prima zahtjev može se savjetovati s tijelom koje podnosi zahtjev o potrebi za posebnim istražnim radnjama i dostavlja dobivene informacije, uključujući izvješća, izjave, ovjerene preslike i sve druge dokumente.

ČLANAK PVAT.8.

Pomoć u vezi sa zahtjevima za trošarine

Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev tijelo koje prima zahtjev poduzima potrebne mjere u skladu sa svojim primjenjivim zakonima i drugim propisima kako bi osiguralo poseban nadzor nad sljedećim i o sljedećem pružilo informacije tijelu koje podnosi zahtjev:

- (a) osobama za koje postoje opravdani razlozi za pretpostavku da su uključene ili su bile uključene u postupke kojima se krši zakonodavstvo o trošarinama;
- (b) robi koja se prevozi ili se može prevoziti na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da je bila ili jest namijenjena za upotrebu u postupcima kojima se krši zakonodavstvo o trošarinama;
- (c) mjestima na kojima je roba uskladištena ili sastavljena, ili može biti uskladištena ili sastavljena na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da je ta roba bila ili jest namijenjena za upotrebu u postupcima kojima se krši zakonodavstvo o trošarinama;
- (d) prijevoznim sredstvima koja se upotrebljavaju ili bi se mogla upotrebljavati na takav način da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da su ta prijevozna sredstva namijenjena za upotrebu u postupcima kojima se krši zakonodavstvo o trošarinama;
- (e) prostorijama za koje tijelo koje podnosi zahtjev sumnja da se upotrebljavaju za kršenje zakonodavstva o trošarinama;

- (f) kretanju robe; i
- (g) svim drugim relevantnim informacijama o gospodarskom subjektu ili trošarinskom skladištu koji bi mogli biti uključeni u postupke kojima se krši zakonodavstvo o trošarinama.

ČLANAK PVAT.9.

Rok za pružanje informacija

1. Tijelo koje prima zahtjev dostavlja informacije iz članka PVAT.7. što je prije moguće, a najkasnije 90 dana od datuma primitka zahtjeva. Međutim, ako je tijelo koje prima zahtjev već u posjedu tih informacija, rok se skraćuje na najviše 30 dana.
2. Ako tijelo koje prima zahtjev ne može ispuniti rokove iz stavka 1., pisanim putem obavješćuje tijelo koje podnosi zahtjev o razlozima i navodi kad se odgovor može očekivati.

POGLAVLJE 2.

RAZMJENA INFORMACIJA BEZ PRETHODNOG ZAHTJEVA

ČLANAK PVAT.10.

Spontana razmjena informacija

Nadležno tijelo stranke, bez prethodnog zahtjeva, prosljeđuje nadležnom tijelu druge stranke sve relevantne informacije za pravilnu primjenu PDV-a, trošarina ili poreza na transakcije, posebno:

- (a) ako se smatra da je oporezivanje izvršeno u drugoj stranci;
- (b) ako je u drugoj stranci prekršeno ili postoji vjerojatnost za kršenje zakonodavstva o PDV-u, trošarinama ili porezu na transakcije; ili
- (c) ako postoji rizik od gubitka poreza u drugoj stranci.

POGLAVLJE 3.

DRUGI OBLICI SURADNJE

ČLANAK PVAT.11.

Dostava upravnih obavijesti

1. Na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev, tijelo koje prima zahtjev poduzima mjere kako bi primateljima na svojem državnom području dostavilo dokumente ili odluke obuhvaćene područjem primjene ovog Protokola ili ih o njima obavijestilo. Zahtjevi se podnose u pisanom obliku, pri čemu je engleski jezik uvijek prihvatljiv.
2. Zahtjevi sadržavaju ime i adresu primatelja, predmet odluke ili instrumenta i sve druge relevantne informacije.
3. Tijelo koje prima zahtjev odmah obavještuje tijelo koje podnosi zahtjev o svojem odgovoru na zahtjev za dostavu i obavještuje ga posebno o datumu dostave odluke ili instrumenta primatelju.

ČLANAK PVAT.12.

Prisutnost u službenim prostorijama i sudjelovanje u upravnim istražnim radnjama

1. Tijelo koje prima zahtjev može, na temelju dogovora tijela koje podnosi zahtjev i tijela koje prima zahtjev, dopustiti službenicima tijela koje podnosi zahtjev da budu prisutni u njegovim uredima ili na bilo kojem drugom mjestu na kojem ta tijela obavljaju svoje dužnosti ili tijekom upravnih istražnih radnji koje se provode na njegovu državnom području, s ciljem: razmjene informacija iz članka PVAT.2. točke (a). Takve upravne istražne radnje obavljaju isključivo službenici tijela koje prima zahtjev. Službenici tijela koje podnosi zahtjev ne izvršavaju ovlasti inspekcije prenesene na službenike tijela koje prima zahtjev.
2. Na temelju dogovora tijela koje podnosi zahtjev i tijela koje prima zahtjev te u skladu s aranžmanima koje je utvrdilo tijelo koje prima zahtjev, službenici koje je ovlastilo tijelo koje podnosi zahtjev mogu sudjelovati u upravnim istražnim radnjama koje se obavljaju na državnom području stranke tijela koje prima zahtjev s ciljem prikupljanja i razmjene informacija iz članka PVAT.2. točke (a). Takve upravne istražne radnje zajednički obavljaju službenici tijela koja podnose zahtjev i tijela koja primaju zahtjev te se provode pod vodstvom i prema zakonodavstvu stranke tijela koje prima zahtjev.

POGLAVLJE 4.

OPĆE ODREDBE

ČLANAK PVAT.13.

Uvjeti razmjene informacija

1. Tijelo koje prima zahtjev pruža tijelu koje podnosi zahtjev informacije iz članka PVAT.2. točke (a) ili obavlja dostavu upravnih obavijesti iz članka PVAT.11., uz uvjet da:
  - (a) zbog broja i vrste zahtjeva za informacije ili dostavu upravnih obavijesti koje je podnijelo tijelo koje podnosi zahtjev ne nameće se nerazmjerno administrativno opterećenje; i
  - (b) tijelo koje podnosi zahtjev iscrpilo je uobičajene dostupne izvore informacija.
2. Ovim se Protokolom ne nameće obveza obavljanja istražnih radnji ili pružanja informacija o određenom predmetu ako se zakonima i drugim propisima ili upravnim praksama stranke koja bi trebala dostaviti informacije ne ovlasti tu stranku za obavljanje tih istražnih radnji ili prikupljanje ili upotrebu navedenih informacija za vlastite potrebe.
3. Tijelo koje prima zahtjev može odbiti pružanje informacija ako tijelo koje podnosi zahtjev zbog pravnih razloga ne može pružiti slične informacije.

4. Pružanje informacija može se odbiti ako bi to dovelo do otkrivanja komercijalne, industrijske ili profesionalne tajne ili komercijalnog postupka ili ako bi otkrivanje tih informacija bilo protivno javnom poretku.

5. Stavke 2., 3. i 4. ni u kojem slučaju ne smiju se tumačiti kao odobrenje tijelu koje prima zahtjev da odbije dostaviti informacije samo zato što te informacije posjeduje banka, druga financijska institucija, ovlaštenik ili osoba koja djeluje kao zastupnik ili fiducijar ili zato što se odnose na vlasničke udjele u pravnoj osobi.

6. Tijelo koje prima zahtjev obavještuje tijelo koje podnosi zahtjev o razlozima za odbijanje zahtjeva za pomoć.

ČLANAK PVAT.14.

Obrasci komunikacije

1. Zahtjevi na temelju ovog Protokola podnose se u pisanom obliku, uključujući elektronički. Zahtjevi uključuju, u mjeri u kojoj je to moguće, sljedeće informacije:

- (a) tijelo koje podnosi zahtjev i službenika koji podnosi zahtjev;
- (b) vrstu pomoći koja se traži;
- (c) predmet zahtjeva i razloge za njegovo podnošenje;
- (d) povezane pravne elemente:

- (e) što točnije i opsežnije podatke o robi, osobama ili transakcijama koje su predmet istraga;
- (f) sažetak relevantnih činjenica i već obavljenih istražnih radnji; i
- (g) sve dodatne dostupne pojedinosti kako bi se tijelu koje prima zahtjev omogućilo ispunjenje zahtjeva.

2. Ako zahtjev ne zadovoljava zahtjeve navedene u ovom članku, tijelo koje prima zahtjev može zahtijevati njegov ispravak ili dopunu; do izvršavanja takvog ispravka ili dopune može se, prema potrebi, naložiti primjena mjera predostrožnosti.

GLAVA III.

POMOĆ PRI NAPLATI

POGLAVLJE 1.

RAZMJENA INFORMACIJA

ČLANAK PVAT.15.

Zahtjev za informacije

1. Na zahtjev tijela podnositelja zahtjeva tijelo koje prima zahtjev dostavlja sve informacije za utvrđivanje dužnika ili imovine koja se nalazi na njegovu državnom području i koja je potrebna za naplatu tražbina iz ovog Protokola.
2. Tijelo koje prima zahtjev može provesti ili organizirati potrebne upravne istražne radnje kao da djeluje u vlastitim slučajevima naplate.
3. Pomoć se može odbiti samo u sljedećim slučajevima:
  - (a) tijelo koje prima zahtjev nije moglo dobiti iste informacije za vlastite potrebe;
  - (b) otkrivanje bi povrijedilo profesionalnu ili poslovnu tajnu; ili

(c) otkrivanje bi bilo u suprotnosti s javnim poretkom ili sigurnošću.

4. Informacije se ne mogu odbiti samo zato što ih posjeduje financijska institucija ili zastupnik koji djeluje u ime druge osobe.

5. Ako je pomoć odbijena, tijelo koje prima zahtjev o tome pisanim putem obavješćuje tijelo podnositelja zahtjeva i navodi razloge.

ČLANAK PVAT.16.

Prisutnost u službenim prostorijama i sudjelovanje u upravnim istražnim radnjama

1. Uz suglasnost tijela koje prima zahtjev službenici koje je ovlastilo tijelo podnositelj zahtjeva mogu biti prisutni u uredima tijela koje prima zahtjev ili sudjelovati u upravnim istražnim radnjama povezanim sa slučajevima naplate.

2. Tijekom provedbe takvih aktivnosti gostujući službenici djeluju pod nadzorom i u skladu s postupcima tijela koje prima zahtjev. Oni ne smiju samostalno izvršavati provedbene ovlasti.

3. Ako je to dopušteno nacionalnim pravom, tijelo primatelj zahtjeva može gostujućim službenicima dopustiti da imaju uvid u relevantne spise, razgovaraju s uključenim osobama ili pružaju pomoć u raspravama ili sudskim postupcima.

4. Gostujući službenici nose ovlaštenje u pisanom obliku u kojem su navedeni njihov identitet i službena dužnost te poštuju iste obveze povjerljivosti kao i službenici tijela koje prima zahtjev.

POGLAVLJE 2.

POMOĆ PRI DOSTAVI DOKUMENATA

ČLANAK PVAT.17.

Zahtjev za dostavu određenih dokumenata povezanih s tražbinama

1. Na zahtjev tijela podnositelja zahtjeva, tijelo koje prima zahtjev obavješćuje primatelja o svim instrumentima, odlukama ili dokumentima obuhvaćenima područjem primjene ovog Protokola, uključujući one sudske prirode, koji se odnose na PDV, trošarine, porez na transakcije, carine ili njihovu naplatu.

Zahtjevi za dostavu uključuju:

- (a) tijelo podnositelja zahtjeva i podatke za kontakt nadležnog ureda;
  - (b) ime, adresu i sve druge podatke relevantne za identifikaciju primatelja, u mjeri u kojoj su dostupni;
  - (c) prirodu i predmet dokumenta koji treba dostaviti; i
  - (d) kratak opis predmetne tražbine, uključujući iznos, ako je primjenjivo.
2. Zahtjevi se podnose u pisanom obliku, uključujući elektroničkim putem.

3. Tijelo koje prima zahtjev dostavlja dokument u skladu sa svojim nacionalnim pravom. Nakon izvršenja obavijesti tijelo koje prima zahtjev obavještuje tijelo podnositelja zahtjeva o datumu i načinu dostave.
4. Ako se obavijest ne može izvršiti, tijelo koje prima zahtjev o tome odmah obavještuje tijelo podnositelja zahtjeva, navodeći razloge.

POGLAVLJE 3.

MJERE NAPLATE ILI MJERE PREDOSTROŽNOSTI

ČLANAK PVAT.18.

Zahtjev za naplatu

1. Na zahtjev tijela podnositelja zahtjeva, tijelo koje prima zahtjev naplaćuje tražbine koje su predmet instrumenta koji omogućuje izvršenje na državnom području stranke tijela podnositelja zahtjeva.
2. Čim tijelo podnositelj zahtjeva sazna za bilo koje relevantne informacije povezane s predmetom zbog kojeg je podnesen zahtjev za naplatu, ono ih prosljeđuje tijelu koje prima zahtjev.

ČLANAK PVAT.19.

Uvjeti zahtjeva za naplatu

1. Tijelo podnositelj zahtjeva ne može podnijeti zahtjev za naplatu ako i sve dok se tražbina ili instrument kojim se omogućuje izvršenje osporava na državnom području tijela podnositelja zahtjeva.
2. Prije nego što tijelo podnositelj zahtjeva podnese zahtjev za naplatu, najprije primjenjuje odgovarajuće postupke za naplatu dostupne na svojem državnom području, osim u sljedećim slučajevima:
  - (a) ako je očito da nema imovine za naplatu na državnom području te stranke ili da se takvim postupcima neće uspjeti naplatiti znatan iznos i ako tijelo podnositelj zahtjeva ima posebne informacije koje ukazuju na to da dotična osoba ima imovinu na državnom području stranke tijela koje prima zahtjev; ili
  - (b) ako bi primjena takvih postupaka na državnom području stranke tijela podnositelja zahtjeva uzrokovala nerazmjerne poteškoće.

ČLANAK PVAT.20.

Izvršenje zahtjeva za naplatu

1. Tijelo koje prima zahtjev naplaćuje tražbinu kao da je riječ o tražbini na njegovu državnom području, primjenjujući ovlasti i postupke predviđene na temelju zakona i drugih propisa tog državnog područja.

2. Tijelo koje prima zahtjev obavješćuje tijelo podnositelja zahtjeva o poduzetim mjerama naplate i naplaćenim iznosima.
3. Tijelo koje prima zahtjev može odobriti pogodnosti plaćanja ili obročno plaćanje u skladu sa svojim pravom i može naplatiti kamate ili troškove naplate koje može zadržati.
4. Naplaćeni iznosi prenose se tijelu podnositelju zahtjeva odmah nakon odbitka svih troškova ili naknada koje tijelo koje prima zahtjev nije moglo naplatiti u skladu s člankom PVAT.26. stavkom 2.

ČLANAK PVAT.21.

Sporne tražbine i mjere izvršenja

1. O svakom sporu u vezi s valjanošću ili iznosom tražbine odlučuju tijela stranke tijela podnositelja zahtjeva. Spорове о postupcima naplate poduzetima na državnom području stranke tijela koje prima zahtjev rješavaju njezina vlastita nadležna tijela.
2. Ako se tražbina ili ovršni instrument osporava, tijelo koje prima zahtjev suspendira naplatu spornog dijela dok odluka ne postane konačna, ali tijelo podnositelj zahtjeva može zatražiti da se nastave poduzimati mjere naplate ili poduzmu mjere predostrožnosti radi osiguranja duga.
3. Ako se naplata za osporenu tražbinu nastavi na zahtjev tijela podnositelja zahtjeva, a tražbina se kasnije poništi ili smanji, tijelo podnositelj zahtjeva nadoknađuje sve neopravdano naplaćene iznose i sve povezane troškove ili naknadu.

4. Ako je to potrebno kako bi se spriječilo neizvršenje povrata zbog prijevare, nestanka imovine ili nesolventnosti, tijelo koje prima zahtjev može poduzeti mjere predostrožnosti dopuštene u skladu sa svojim nacionalnim pravom prije primitka zahtjeva tijela podnositelja zahtjeva u skladu sa stavkom 2.

ČLANAK PVAT.22.

Izmjena ili povlačenje zahtjeva za pomoć pri naplati

Tijelo podnositelj zahtjeva obavješćuje odmah tijelo koje prima zahtjev o svakoj naknadnoj izmjeni svojeg zahtjeva za naplatu ili povlačenju svojeg zahtjeva, navodeći razloge za tu izmjenu ili povlačenje.

ČLANAK PVAT.23.

Zahtjev za mjere predostrožnosti

1. Na zahtjev tijela podnositelja zahtjeva tijelo koje prima zahtjev poduzima mjere predostrožnosti ako je to dopušteno njegovim nacionalnim pravom i u skladu je s njegovim upravnim praksama, kako bi osiguralo naplatu u slučaju osporavanja tražbine ili instrumenta kojim se omogućuje izvršenje na državnom području tijela podnositelja zahtjeva u trenutku podnošenja zahtjeva ili dok tražbina još nije predmet instrumenta kojim se omogućuje izvršenje na državnom području tijela podnositelja zahtjeva, u mjeri u kojoj su mjere predostrožnosti moguće u sličnoj situaciji na temelju prava i upravnih praksi na državnom području tijela podnositelja zahtjeva.

Dokument koji se sastavlja za dopuštanje mjera predostrožnosti na državnom području tijela podnositelja zahtjeva i koji se odnosi na tražbinu za koju se traži uzajamna pomoć, ako postoji, prilaže se zahtjevu za mjere predostrožnosti na državnom području tijela koje prima zahtjev. Taj dokument ne podliježe priznavanju, dopuni ni zamjeni na državnom području tijela koje prima zahtjev.

2. Zahtjevu za mjere predostrožnosti mogu se priložiti drugi dokumenti koji se odnose na tražbinu.

ČLANAK PVAT.24.

Ograničenja obveze tijela koje prima zahtjev

1. Tijelo koje prima zahtjev može odbiti ili ograničiti pomoć u sljedećim slučajevima:
  - (a) naplata bi prouzročila ozbiljnu gospodarsku ili socijalnu štetu na njegovom državnom području;
  - (b) administrativno opterećenje ili trošak očito bi bili nerazmjerni iznosu koji treba naplatiti; ili
  - (c) tražbina je starija od pet godina, računajući od datuma dospeljeća na državnom području stranke tijela podnositelja zahtjeva.
2. U iznimnim slučajevima pomoć se i dalje može pružiti do 10 godina od datuma dospeljeća ako je naplata i dalje pravno moguća na državnom području stranke tijela podnositelja zahtjeva.
3. Pomoć se ne traži za tražbine manje od 5 000 GBP.

4. Ako je pomoć odbijena ili ograničena, tijelo koje prima zahtjev obavješćuje o tome tijelo podnositelja zahtjeva pisanim putem, navodeći razloge.

ČLANAK PVAT.25.

Pitanja zastare

1. Rokovi za utvrđivanje i naplatu tražbina utvrđuju se pravom stranke tijela podnositelja zahtjeva.
2. Svaki zahtjev za naplatu ili mjere predostrožnosti u skladu s ovim Protokolom imaju učinak suspenzije roka zastare dok tijelo koje prima zahtjev ne izvrši zahtjev.

ČLANAK PVAT.26.

Troškovi

1. Svaka stranka snosi troškove nastale u okviru pomoći pri naplati i ne traži nadoknadu troškova od druge stranke.
2. Tijelo koje prima zahtjev može naplatiti svoje troškove izravno od dužnika u skladu sa svojim pravom. Tijelo podnositelj zahtjeva nadoknađuje tijelu koje prima zahtjev troškove ili gubitke koji proizlaze iz neutemeljenih zahtjeva.
3. U iznimnim slučajevima koji uključuju neuobičajeno visoke troškove nadležna tijela mogu se dogovoriti o posebnim načinima nadoknade troškova.

PROTOKOL
O SLJEDIVOSTI,
SURADNJI U BORBI PROTIV KRIJUMČARENJA DUHANA
I DODATNIM MJERAMA POVEZANIMA S DUHANSKIM PROIZVODIMA

ČLANAK PTOB.1.

Razmjena informacija

1. Ne dovodeći u pitanje druge obveze koje ih mogu obvezivati, Unija i Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, redovito razmjenjuju informacije o količinama duhanskih proizvoda koji su uvezeni, prodani ili izvezeni. Te informacije uključuju pojedinosti o:

- (a) količini sirovog ili neprerađenog duhana i duhanskih proizvoda koji su uvezeni u Gibraltar, prodani u Gibraltaru ili izvezeni iz Gibraltara;
- (b) za sirovi ili neprerađeni duhan: pojedinosti o uvozu, navodeći sortu, podrijetlo, izvoznika, odredište, uvoznika i težinu u kilogramima; i

(c) za duhanske proizvode:

- i. razlikovanju različitih vrsta duhanskih proizvoda, kao što su cigarete, cigare, cigarilosi, duhan za motanje, duhan za lule, duhan za vodenu lulu, duhan za oralnu potrošnju, duhan za šmrkanje, duhan za žvakanje i novi duhanski proizvodi, uključujući grijane duhanske proizvode;
- ii. količini različitih vrsta duhanskih proizvoda po robnoj marki i gospodarskom subjektu;
- iii. kretanju maloprodajnih cijena za svaku vrstu duhanskog proizvoda, uz naznaku ponderirane prosječne cijene prodanog iznosa, najniže cijene i najviše cijene;
- iv. kad je riječ o veleprodaji ili maloprodaji, za svaku vrstu duhanskog proizvoda, razlikovanju izravne maloprodaje i bescarinske prodaje turističkih kružnih putovanja ili drugih oblika prijevoza.

2. Osim toga, Unija i Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarom, razmjenjuju posebne informacije o aktivnostima radi sprečavanja i suzbijanja prijevara i krijumčarenja u Gibraltaru, uključujući zakonodavstvo doneseno u tu svrhu, primijenjene upravne i sudske mjere, ljudske i materijalne resurse primijenjene za sprečavanje i suzbijanje prijevara i krijumčarenja te količinu i vrijednost izvršenih zapljena. Takve se informacije, u smislu borbe protiv nezakonite trgovine i prijevara, proširuju i na primjenu sadržaja i pravila o sljedivosti.

3. Informacije iz ovog članka dostavljaju se svaka tri mjeseca i razmjenjuju se u prva dva mjeseca u tromjesečju koje slijedi nakon tromjesečja o kojem se izvješćuje.

ČLANAK PTOB.2.

Suradnja i provedba

1. Nadležna tijela u Uniji i Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltarom, surađuju u identifikaciji osoba koje imaju domicil na njihovim državnim područjima za koje se, u postupcima poduzetima u vezi s krijumčarenjem proizvoda podrijetlom iz Gibraltara ili s odredištem u Gibraltaru, može utvrditi da su izravno ili neizravno odgovorne za takve radnje. Nadležna tijela surađuju i u istragama kako bi utvrdila činjenice i odgovornost.
2. Suradnja iz stavka 1. uzajamna je i uključuje:
  - (a) pomoć u dostavi dokumenata koje su navela tijela koja podnose zahtjev i koje su izdala tijela koja podnose zahtjev, svim njihovim primateljima;
  - (b) pružanje, na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev, svih pojedinačnih informacija o imovini koje su relevantne za oporezivanje, u svrhu naplate dugova prema tijelima;
  - (c) naplatu, na zahtjev tijela koje podnosi zahtjev, dugova prema tijelima, kako je dokumentirano u instrumentu kojim se omogućuje izvršenje i odobravaju postupci naplate;
  - (d) na zahtjev tijela, na temelju instrumenta iz točke (c), donošenje odgovarajućih mjera za osiguranje naplate dugova prema tijelima.

3. Odgovarajuće mjere utvrđene u stavku 2. točki (d) mogu uključivati bilo što od sljedećeg:

- (a) zadržavanje svih plaćanja koja tijelo koje prima zahtjev treba izvršiti navodnom dužniku;
- (b) mjere kojima se predviđa zamrzavanje imovine navodnog dužnika;
- (c) mehanizme ili druge mjere kojima se zabranjuje prodaja, opterećivanje ili raspolaganje imovinom ili ostvarivanje prava novčane vrijednosti;
- (d) sve druge mjere predviđene zakonom.

4. Neovisno o provedbi mjera utvrđenih u ovom Protokolu, ako se pojave dokazi da se znatne količine duhanskih proizvoda krijumčare u Gibraltar ili okolno područje iz bilo kojeg dijela Španjolske, nadležna tijela u Uniji i Ujedinjenoj Kraljevini, u vezi s Gibraltalom, poduzimaju djelotvorne mjere za sprečavanje takve nezakonite aktivnosti.

5. Administrativnim dogovorima između nadležnih tijela u Uniji i nadležnih tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, utvrđuju se praktični modaliteti primjene ovog Protokola.

ČLANAK PTOB.3.

Sljedivost duhana

1. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltarem, primjenjuje sustav sljedivosti duhana koji je istovrijedan sustavu Unije i obuhvaća:
  - (a) cigarete i duhan za motanje od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma;
  - (b) sve druge duhanske proizvode u razdoblju od 24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Za potrebe sustava sljedivosti duhana, „proizvođač” znači svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi duhanski proizvod ili za koju se duhanski proizvod kreira ili proizvodi te koja taj proizvod stavlja na tržište pod svojim imenom ili žigom.

2. Nadležna tijela u Uniji, kad je riječ o španjolskom tržištu, i nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltarem, na zahtjev si uzajamno dostavljaju sve informacije koje su prikupili njihovi sustavi. Te se informacije pružaju u gotovo stvarnom vremenu, a u svakom slučaju najkasnije 24 sata od primitka zahtjeva. U iznimnim okolnostima to se razdoblje može produljiti uz suglasnost obiju stranaka.

ČLANAK PTOB.4.

Razlika u cijeni

Razlika u cijeni utvrđena je u Prilogu 24.

ČLANAK PTOB.5.

Dodatne mjere

1. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, utvrđuje zahtjeve u pogledu slikovnih upozorenja na duhanskim proizvodima koji su istovjetni onima koji se primjenjuju na tržištu Unije.
2. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, zabranjuje stavljanje na tržište duhana za oralnu potrošnju.
3. Ujedinjena Kraljevina, u vezi s Gibraltalom, zabranjuje prekograničnu prodaju duhanskih proizvoda potrošačima na daljinu.
4. Do datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, moraju uspostaviti sustav kojim se osigurava uništavanje duhanskih proizvoda zaplijenjenih u operacijama protiv nezakonite trgovine i krijumčarenja duhanskih proizvoda i duhanskih proizvoda koji ne ispunjavaju zahtjeve iz članka 258. točke (a) ovog Sporazuma. Administrativnim dogovorima između Ujedinjene Kraljevine, u vezi s Gibraltalom, i Kraljevine Španjolske mogu se utvrditi praktični modaliteti suradnje na temelju ovog stavka.